

26.9.2012

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

15 – 2012

Kokousaika: 26.9.2012 klo 18.00 – 23.44

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

15 – 2012

Mötestid: 26.9.2012 kl 18.00 – 23.44

Mötesplats: Gamla Råduset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslis-
ta i vilka någon har yttrat sig.

26.9.2012

261 §.....	8
Esityslistan asia nro 5	8
KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN VALINTA.....	8
 Valtuutettu Rauhamäki	 8
 265 §.....	 8
Esityslistan asia nro 9	8
HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖRAPORTTI VUODELTA 2011.....	8
 Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	 8
Valtuutettu Ylikahri.....	9
Valtuutettu Näre.....	10
Valtuutettu Näre.....	10
Valtuutettu Peltokorpi.....	11
Valtuutettu Asko-Seljavaara	12
Valtuutettu Urho.....	12
Valtuutettu Ingervo.....	12
Valtuutettu Snäll.....	13
Valtuutettu Luukkainen	13
Valtuutettu Näre.....	13
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	14
Valtuutettu Karin Taipale	14
Valtuutettu Puoskari.....	15
 266 §.....	 15
Esityslistan asia nro 10	15
HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖPOLITIIKAN TARKISTAMINEN	15
 Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	 15
Valtuutettu Puoskari.....	17
Valtuutettu Hakanen	19
Valtuutettu Pajamäki.....	20
Valtuutettu Puoskari (vastauspuheenvuoro)	22
Valtuutettu Moisio (vastauspuheenvuoro).....	22
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	22
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	23
Valtuutettu Pajamäki (vastauspuheenvuoro)	23
Valtuutettu Sinnemäki.....	24
Valtuutettu Vikstedt.....	25
Ledamoten Wallgren.....	25
Valtuutettu Saukkonen.....	26
Valtuutettu Ebeling.....	26

26.9.2012

Ledamoten Oker-Blom.....	27
Valtuutettu Molander.....	28
Valtuutettu Näre.....	29
Valtuutettu Bryggare (vastauspuheenvuoro)	30
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	30
Valtuutettu Huru (vastauspuheenvuoro)	31
Valtuutettu Näre (vastauspuheenvuoro)	31
Ledamoten Thors.....	31
Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro).....	32
Valtuutettu Kuikka.....	33
Valtuutettu Hakanen	33
Ledamoten Wallgren.....	35
Valtuutettu Sinnemäki (vastauspuheenvuoro)	35
Valtuutettu Karin Taipale (vastauspuheenvuoro)	36
Valtuutettu Bryggare (vastauspuheenvuoro)	36
Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro).....	36
Valtuutettu Virkkunen.....	37
Valtuutettu Ingervo.....	37
Valtuutettu Nieminen	38
Valtuutettu Anttila.....	39
Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro).....	39
Valtuutettu Urho.....	39
269 §.....	40
Esityslistan asia nro 13	40
KÄPYLÄN PUISTOALUEEN (NYYYRIKINPUISTO, VUORITALO) ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12062)	40
Valtuutettu Ingervo.....	40
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä	41
Valtuutettu Helistö.....	41
Valtuutettu Ingervo.....	42
Valtuutettu Urho.....	42
271 §.....	43
Esityslistan asia nro 15	43
KAUPUNKISUUNNITTELUVIRASTON VIRASTOPÄÄLLIKÖN VIRAN TÄYTTÄMINEN ...	43
Valtuutettu Helistö.....	43

26.9.2012

272 §.....	43
Esityslistan asia nro 16	43
AMMATILLISTEN OPPILAITOSTEN LAKKAUTTAMINEN JA PERUSTAMINEN SEKÄ OPETUSTOIMEN JOHTOSÄÄNNÖN MUUTTAMINEN 1.1.2013 ALKAEN	43
Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen	43
Valtuutettu Pakarinen	45
Valtuutettu Hakanen	47
Valtuutettu Pakarinen (vastauspuheenvuoro).....	48
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	48
Valtuutettu Pakarinen (vastauspuheenvuoro).....	49
Valtuutettu Loukoila	49
Valtuutettu Virkkunen.....	50
Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro).....	50
Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro).....	51
Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro).....	51
Valtuutettu Saarnio	52
Valtuutettu Björnberg-Enckell	52
Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)	53
Ledamoten Wallgren (replik).....	53
Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)	54
Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen	54
Valtuutettu Kolbe	55
Valtuutettu Saarnio (vastauspuheenvuoro).....	56
Valtuutettu Ingervo.....	57
Valtuutettu Urho.....	58
Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)	59
Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro).....	60
Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Saarnio (vastauspuheenvuoro).....	61
Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)	61
Valtuutettu Pakarinen	61
Valtuutettu Sydänmaa	62
Valtuutettu Tenkula.....	63
Valtuutettu Puhakka.....	64
Valtuutettu Arhinmäki.....	64

26.9.2012

273 §.....	65
Esityslistan asia nro 17	65
KJ / VALTUUTETTU YRJÖ HAKASEN ALOITE AHJON KOKOUSSOVELLUKSEN KEHITTÄMISESTÄ.....	65
Valtuutettu Hakanen	65
Valtuutettu Näre.....	67
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	67
Valtuutettu Virkkunen.....	69
Valtuutettu Kanerva (vastauspuheenvuoro).....	70
Valtuutettu Puhakka.....	70
Valtuutettu Näre (vastauspuheenvuoro)	71
Valtuutettu Rantanen	71
Valtuutettu Hakanen	72
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	73
Valtuutettu Hakanen	73
274 §.....	74
Esityslistan asia nro 18	74
KJ / VALTUUTETTU JARMO NIEMISEN ALOITE URHEILUSEUROILLE VUOKRATTAVIEN MAA-ALUEIDEN VUOKRAUSAJAN PIDENTÄMISESTÄ	74
Valtuutettu Nieminen	74
276 §.....	74
Esityslistan asia nro 20	74
KJ / VALTUUTETTU MAIJA ANTTILAN ALOITE ELINKEINO- JA TYÖLLISYYSPOLIITTISESTA OHJELMASTA.....	74
Valtuutettu Anttila.....	74
Valtuutettu Ylikahri.....	76
Valtuutettu Lohi.....	76
277 §.....	77
Esityslistan asia nro 21	77
KJ / VALTUUTETTU THOMAS WALLGRENIN ALOITE JULKISEN TILAN VAPAUTTAMISESTA KAUPALLISESTA MAINONNASTA	77
Ledamoten Wallgren.....	77
Valtuutettu Näre.....	79
Valtuutettu Pelkonen (vastauspuheenvuoro)	80
Ledamoten Wallgren (replik).....	80

26.9.2012

Valtuutettu Näre (vastauspuheenvuoro)	80
Valtuutettu Ebeling (vastauspuheenvuoro)	81
Valtuutettu Männistö	81
Ledamoten Wallgren (replik)	82
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	83
Valtuutettu Pelkonen (vastauspuheenvuoro)	83
Ledamoten Wallgren (replik)	83
Valtuutettu Rydman	84
Valtuutettu Sydänmaa (vastauspuheenvuoro)	84
Valtuutettu Karu (vastauspuheenvuoro)	85
Valtuutettu Mänttari-Buttler	85
Valtuutettu Virkkunen	86
Valtuutettu Paavolainen	87
Valtuutettu Helistö	89
Valtuutettu Valokainen (vastauspuheenvuoro)	90
Valtuutettu Kolbe	90
Valtuutettu Kaarin Taipale	91
Valtuutettu Lehtipuu (vastauspuheenvuoro)	92
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	92
Ledamoten Thors (replik)	93
Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro)	93
Valtuutettu Kaarin Taipale (vastauspuheenvuoro)	93
Ledamoten Wallgren (replik)	94
Valtuutettu Rantanen	94
Valtuutettu Molander	96
Valtuutettu Halla-aho	96
Valtuutettu Pakarinen	97
Valtuutettu Puhakka	98
Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)	98
Valtuutettu Peltokorpi	99
Ledamoten Wallgren	99
Valtuutettu Holopainen	100
Valtuutettu Kaarin Taipale (vastauspuheenvuoro)	101
Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuorot)	101
Valtuutettu Kuikka	102
Valtuutettu Järvinen	102
Valtuutettu Kanerva (vastauspuheenvuoro)	102
Valtuutettu Ebeling	102
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	103
Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)	104
Valtuutettu Ebeling (vastauspuheenvuoro)	104
Valtuutettu Virkkunen	104
Valtuutettu Kaarin Taipale	105

26.9.2012

Valtuutettu Näre.....	105
-----------------------	-----

26.9.2012

261 §

Esityslistan asia nro 5

KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Rauhamäki

Kiitos, puheenjohtaja.

Tiia Sirviö.

265 §

Esityslistan asia nro 9

HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖRAPORTTI VUODELTA 2011

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Ordförande, bästa fullmäktige.

Sallittakoon muutama nopea poiminta vuoden 2011 ympäristöraportista. Vuonna 2011 kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt pienenivät 4 % edellisvuodesta, eli ne olivat jo 15 % alemmat kuin vuonna 1990. Täten Helsingin kasvihuonekaasupäästöt ovat vielä tai enää 5 % korkeammat kuin kaupungin vuoden 2020 päästötavoite eli 20 %. Suurin ansio positiivisesta kehityksestä kuuluu Helsingin Energialle, joka on kaupungin sähkön ja lämmön tuotannossa korvannut kivihiiltä vähäpäästöisemmällä maakaasulla.

Energiatehokkuuden parantamiseksi laadittiin vuonna 2011 muun muassa hallintokuntaakohtaisia energiansäästötavoitteita sekä valmisteltiin Helsingin ekologisesti kestävästä rakentamisesta ohjelmaa 2012–2018. Li-

26.9.2012

säksi käynnistettiin useita matalaenergiakonseptiin liittyviä kehityshankkeita. Helsingin kaupunki otti käyttöön myös ensimmäisenä kunnana Suomessa tontinluovutusehdot, joiden mukaan kaupungin omistamilla asuintonteilla rakentamiselta edellytetään jatkossa parasta A-energialuokkaa.

Joukko- ja kevyttä liikennettä on viime vuosina pystytty edistämään, mutta samaan aikaan moottoriliikennemäärät ja henkilöautotiheys ovat kasvaneet suhteessa vielä enemmän. Vuonna 2011 kantakaupungissa moottoriliikennemäärät vähenivät hiukan, mutta poikittaisliikenne ja liikenne kaupungin rajalla kasvoivat noin 1 %:n verran vuodesta 2010. Helsingin sisäisen joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvoi 2 % vuodesta 2010, mutta kaupungin asettama sitova tavoite matkustajamäärän lisäämiseksi poikittaisliikenteessä ei kuitenkaan vuonna 2011 toteutunut.

Kaupunki teki kuitenkin viime vuonna useita toimenpiteitä kestävien liikenne- ja ratkaisujen edistämiseksi. Näitä olivat muun muassa selvitys Helsingin seudun ruuhkamaksujen käyttöönoton vaikutuksista ja Helsingissä käyttöön otettu vähäpäästöisten ajoneuvojen pysäköintietuus. Työsuhdematkalippu, jota hyödynsi jo noin 25 000 Helsingin kaupungin työntekijää eli reilusti yli puolet kaupungin kaikista työntekijöistä, on hyvä esimerkki kaupungin toimenpiteistä joukkoliikenteen lisäämiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Ylikahri

Kiitos, puheenjohtaja.

Minulla on ollut tapana täällä vuosittain käydä jotain sanomassa tästä ympäristöraportista. Tässä oli tosi hyvää tämä energiankulutuksen ja kasvihuonepäästöjen määrän laskeminen. Tästä seuraavassa asiakohdassa enemmän. On kaksi hyvin keskeistä mittaria tai tavoitetta, jota me emme ole pystyneet saavuttamaan ja joista apulaiskaupunginjohtajakin toisen eli tämän poikittaisliikenteen tässä mainitsi. Me tässäkin salissa hyvin paljon puhumme Helsingin keskustan liikenteestä ja sen parantamisesta, mutta heti, kun menee käymään tuolla kehäteillä, näkee mikä se todellisuus siellä on. Tänne tulee matkoista 70 % joukkoliikenteellä, mutta poikittaisliikenteessä vain siis noin 15 %. Meidän on selkeästi panostettava tähän, jotta me saamme nämä jo alun alkaenkin vaatimattomat tavoitteet nousuun.

26.9.2012

Toinen asia on pyöräily. Meillä on ollut pyöräilyn kaksinkertaistamista-voite ja vielä tiukemmatkin tavoitteet jo pitkään. Nyt on sentään saatu joitain toimenpiteitä aikaiseksi ja oikeaan suuntaan tämä pyöräilyn kehittäminen, mutta tässä sama asia kuin poikittaisliikenteessä: meidän täytyy edelleen panostaa entistä parempiin pyöräyhteyksiin ja myös pyöräilyn markkinointiin sekä rahallisesti että laadullisesti.

Nämä kaksi asiaa minulla eniten täältä pisti silmään. Toivon, että valtuusto sitten budjetin yhteydessä ja muissa yhteyksissä muistaa, että nämä asiat eivät ole vielä kunnossa.

Valtuutettu Näre

Kiitos, puheenjohtaja.

Esitän tässä heti aluksi tämän ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että asukkaiden aamuyö-
rauhan turvaamiseksi kaupungin omissa ja ulkoistetuissa
töissä, katujen siivoamisessa roskista ja lehdistä ei käytetä
melua aiheuttavia työkoneita ennen aamukahdeksaa.

Tämä minun ponteni ei nyt vielä toiminut. En ole saanut sitä tuonne järjestelmään. Tämän tausta on se, että minulle on tullut joskus yhteydenottoja tällaisesta ongelmasta esimerkiksi Iso-Roballa ja Rautatienkadulla. Aamu-unilta herätetään tällaiseen melusaasteeseen ihmisiä jopa joskus viiden, kuuden maissa. Asukkailta voi olla päivä pilalla, jos heidän nukkumistaan häiritään tällä tavalla tällaisella konemelulla, ja varsinkin, kun monet kärsivät unettomuudesta, niin tämä on aikamoinen ongelma. Sen takia teen tämän ponnen.

Kiitos.

Valtuutettu Näre

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettäväksi, voidaanko
asukkaiden aamuyörauhan turvaamiseksi kaupungin omis-
sa ja ulkoistetuissa töissä, katujen siivoamisessa roskista
ja lehdistä olla käyttämättä melua aiheuttavia työkoneita
ennen aamukahdeksaa.

26.9.2012

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä käsiteltävänä oleva asia on tärkeä, ja siellä on varsin paljon sellaisia yksityiskohtia, joihin voisi mielellään puuttua, mutta otan nyt vain pari asiaa esille. Apulaiskaupunginjohtajakin tuossa puhui näistä sitovista tavoitteista, joita meidän strategiaohjelmamme edellyttää liittyen energiansäästöön. Täällä meillä käsillä olevassa paperissahan on todettu, että tämä 2 %:n energiansäästötavoite ei ole kaikilla hallintokunnilla mainittu talousarviossa sitovana tavoitteena. Olisin halunnut tähän asiaan liittyen kysyä apulaiskaupunginjohtajalta, että minkälainen toimintakäytäntö meillä on virastoissa ja laitoksissa, kun osahan virastoista saattaa toimia varsin paljonkin yhteistiloissa toisten virastojen kanssa, ja voisin ainakin näin yhtäkkiä kuvitella, että erityisesti sellaisissa tilanteissa, että samassa kiinteistössä toimii useita virastoja, osa kiinteistön tiloista on yhteiskäytössä ja osa viraston omassa käytössä, ainakin tällaisen sitovan tavoitteen seuranta voi olla hieman haastavampaa. Miten tällaisissa tilanteissa toimitaan?

Tässähän todetaankin, että nämä kaikki hallintokunnat eivät sen takia ole ottaneet tätä sitovaksi tavoitteeksi, että hallintokunta ei pysty todenamaan, onko tavoitteeseen päästy. Sitten todetaan, että asiassa ei ole ohjeistettu riittävän selvästi esimerkiksi talousarvion laatimisohteissa. Olisiko tämä sellainen asia, mihin voitaisiin jotenkin tarkemmin puuttuakin ja katsoa, koska näen tämän itse erittäin tärkeänä tavoitteena ja myös jopa aika helposti saavutettavana tavoitteena monin osin. Jos se on kiinni siitä, että sitä ohjeistusta ei ole riittävän tarkasti määritelty tai se laskentatapa on epäselvä, niin se ei saisi siihen ainakaan kaatua, että sitten sitä ei oteta tavoitteeksi. Tietenkään sekään ei kerro kaikkea siitä, että onko se sitovana tavoitteena vai ei. Ilman, että se on sitova tavoite, siltikinhän voi jossain virastossa tapahtua niin, että saavutetaan se 2 %:n vähennys tai jopa enemmän.

Toinen asia, johon puutun, on tämä jätteiden lajittelukysymys. Tässä tullaan vähän tähän samaan asiaan, jonka äskeisessä asiassa otin esille, eli näihin yhteiskäytössä oleviin tiloihin. Olen nimittäin kuullut, että joillakin hallintokunnilla on ollut ongelmaa siinä, että jos he toimivat sellaisissa kiinteistöissä, joissa toimii useita eri hallintokuntia, ja vaikka he saattavat omassa toiminnassaan lajitella esimerkiksi jätteet, niin sitten siihen kiinteistöön ei ole kuitenkaan järjestetty sitä jätteiden poiskuljetusta yhtä monelle lajitellulle jakeelle kuin mitä virasto itse lajittelee omassa toiminnassaan. Se tuntuu hieman turhauttavalta, että ne lajitellaan siellä kiinteistön sisällä ja sitten kaikki ne lajitellut erilliset pussit ja purnukat kannetaan ulos samaan roskikseen. Tällaista tilannetta ei sai-

26.9.2012

si olla, ja toivon, että mikäli näin todellakin jossakin kiinteistössä on, kuten olen kuullut, niin pikemminkin löydetäisiin parempi ratkaisu, eli toisin sanoen sinne nämä kaikki lajittelupisteet laitettaisiin asianmukaiseen kuntoon.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kasvihuonepäästöjen vähentäminen on kaupungissamme hyvin onnistumassa, mutta mistä otamme vuoteen 2020 mennessä 20 % uusiutuvaa energiaa, niin se on meillä vielä epäselvää. Mehän olemme päättäneet, että valtuusto päättää asiasta vuonna 2015.

Asia, josta haluaisin kysyä apulaiskaupunginjohtajalta, jos vielä jaksatte vastata, on tämä kaatopaikkatilanne Helsingin seudulla ja pääkaupunkiseudulla. Tässä raportissa sanotaan, että meillä on vaan kaatopaikka, Ämmässuo. Missä vaiheessa on nyt tämä jätteenpolttolaitos? Miten paljon jätettä se tulee polttamaan prosentteina tästä jätteestä, mitä syntyy, ja miten sitten organisoidaan se, että ne jätteet kuljetetaan sinne?

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Monipuolisesta raportista otan esiin yhden asian, ja se on tämä pyöräily. Pyöräliikenteen edistämiseksi käynnistettiin vuonna 2010 tämä pyöräliikenneprojekti, jonka tuloksena me kaikki voimme kävellä tai mennä pyörällä tuota Baanaa. Se on hieno juttu. Toisaalta, kun väyliä lisätään, pitää pyöräilijöiden koulutusta ja tietoisuutta liikennesäännöistä lisätä merkittävästi. Nykyisin vaaratilanteita aiheutuu tuon tuostakin, ainakin Lauttasaaresta keskustaan mentäessä ennen kuin Baana saavutetaan.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan Sari Näreen pontta.

26.9.2012

Valtuutettu Snäll

Kiitoksia, puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Tässä raportissa kävi hyvin selväksi se, että vaikka autojen määrä ja liikenne on selvästi enentynyt Helsingissä, niin kuitenkin hiilidioksidimäärä on ihan selvästi vähentynyt. Helsingissä on noin 12 % Suomen väestöstä, mutta hiilidioksidipäästöt ovat vain 5 %. Tätä on tietysti edistänyt hiilen polton väheneminen ja siirtyminen uudenaikaisiin autojen polttoaineisiin sekä valistustyö muun muassa ajotapojen suhteen. Kyllä Helsinki on minusta esimerkillisesti hoitanut ympäristöään. Täällä säästetään vettä, kompostoidaan ja niin edelleen. Muukin Suomi voisi ihan hienosti ottaa esimerkkiä Helsingistä.

Kiitos.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun olen HSY:n hallituksen puheenjohtaja, niin vastaan valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran kysymykseen tästä jätteenpolttoasiasta. Länmosabergetiin valmistuva jätevoimala aloittaa toimintansa vuonna 2014, ja se on Vantaan Energian omistama hanke, ja Helsingin omistaa Vantaan Energiasta 40 %. Sen kapasiteetti riittää koko seudun sekajätteen polttamiseen, mutta tarkoitus on tietenkin noudattaa EU:n jättehierarchyä, eli ensin tietenkin jätteen määrän minimointi on se ykkösjuttu. Toinen on syntypaikkalajittelu, eli kerätään erikseen kaikki kierrätyskelpoiset jätteet ja biojäte luonnollisesti erikseen, ja tuonne jätteenpoltoon menee vain siis polttokelpoinen sekajäte.

Kiitos.

Valtuutettu Näre

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt tässä ponsiesityksessä, kun se joutui käymään tuolla muiden kirjoitettavana, lukee "asumisrauhan". Se piti olla "aamuyörauhan". Myöhemmin tänään tullaan käsittelemään tätä Ahjo-järjestelmää. Ei voi olla niin, että kun tulee kaupungintalolle, se lakkaa toimimasta. Se on demokratian vastaista, jos tekniikka ei toimi.

26.9.2012

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, valtuusto. Ordförande, bästa fullmäktige.

Muutama vastaus. Valtuutettu Peltokorven kysymykseen siitä, että kuinka pystytään seuraamaan energiankulutusta yhteiskäyttötiloissa. Vastaus on se, että se onkin vaikeaa. Energiansäästön neuvottelukunnassa nyt kehitetään tarkempia menetelmiä siihen, miten energiankulutusta voitaisiin seurata, mutta on ihan selvää, että jos on kysymys yhteiskäyttötiloista, niin sehän tietysti nostaa vaikeusastetta aika tavalla.

Mitä tulee taas siihen, että jos jätteet lajitellaan ja sitten dumpataan samaan kasaan. Tällaisia yksittäistapauksia voi olla, mutta periaatteesahan se on sopimusrikkomus. Jos on sopimus siitä, että lajitellut jätteet viedään erilliskeräykseen, sitä sopimusta pitää noudattaa.

Valtuutettu Luukkainen jo vastasikin tähän jätteenpolttoa koskevaan kysymykseen. Siihen sopii täydentää, että siitä jätteenpoltoista syntyvä energia käytetään osittain kaukolämpönä ja osittain energiantuotantoon.

Valtuutettu Karin Taipale

Kiitos, puheenjohtaja.

Halusin vain Asko-Seljavaaralle kommentoida tähän 20 %:n kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteeseen, että sehän on hyvin matala, ja monet maat ja kaupungit pyrkivät paljon korkeampaan. Kasvihuonekaasupäästöihinhan eivät kuulu pelkästään hiilidioksidipäästöt eli energiantuotannon päästöt, mutta siihenhan kaupungit vaikuttavat monella muullakin tavalla kuin vain energiantuotannon kautta. Hankintapolitiikka on yksi tapa: millaisia tuotteita ja palveluita ostetaan ja miten niissä otetaan energiatehokkuus huomioon. Rakennukset kuluttavat 40 % kaikesta tuotetusta energiasta, eli rakennusten korjausrakentaminen on erittäin tuottavaa ja myös tässä mielessä siis vähentää kasvihuonekaasupäästöjä, erityisesti hiilidioksidipäästöjä. Lisäksi on tietenkin liikenne. Tämä pakettihan ei suinkaan toisin sanoen muodostu pelkästään siitä, että lisäämme uusiutuvaa energiaa, mikä joka tapauksessa täytyy tehdä.

Kiitoksia.

26.9.2012

Valtuutettu Puoskari

Arvoisa puheenjohtaja.

Mukava kuulla, että valtuutettu Taipale on sitä mieltä, että meidän päästövähennystavoitteemme on liian matala, ja toivonkin kannatusta seuraavassa kohdassa palautusesityksellemme.

266 §

Esityslistan asia nro 10

HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖPOLITIIKAN TARKISTAMINEN

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Ordförande, bästa fullmäktige.

Helsingillä on pitkät perinteet ympäristöpolitiikka- ja ympäristöohjelmatyössä. Ympäristöohjelmia on Helsingissä tehty 1980-luvulta alkaen ja ympäristöpolitiikka kaupungilla on ollut vuodesta 1999. Valtuusto edellytti nykyisessä strategiaohjelmassaan, että ympäristöpolitiikka on päivitettävä tällä valtuustokaudella. Työ käynnistyi vuonna 2010, jonka aikana kaupunginjohtajan asettama työryhmä työsti johdolle luonnoksen uudeksi ympäristöpolitiikaksi. Samaan aikaan tuotettiin taustamuistio, joka sisältää ympäristöpolitiikan keskeiset taustat, perustelut ja vaikutusarvion. Tässä vaiheessa pyydettiin asiasta kaikkien virastojen ja laitosten sekä tärkeimpien sidosryhmien, kuten naapurikaupunkien, valti-onhallinnon sekä keskeisten järjestöjen, lausunnot, ja myös kaupunkilaisilta kysyttiin mielipiteitä ja ideoita muun muassa sosiaalisessa mediassa.

Alkuvuonna 2011 hiottiin vielä erityisesti ympäristöpolitiikan taloudellisten vaikutusten arviota, joka on esitetty osana listatekstin liitteenä olevaa taustamuistiota. Keväällä 2012 puolestaan pyydettiin ympäristövaikutuksiltaan merkittävimpien lautakuntien lausunnot, joiden pohjalta tehtiin vielä täsmennyksiä ympäristöpolitiikan tavoitteisiin. Muun muassa öljyntorjunta lisättiin osaksi ympäristöpolitiikkaa. Valmistelussa otet-

26.9.2012

tiin huomioon myös kaupungin aiemmin hyväksymät ympäristönsuojelulinjaukset, ohjelmat sekä hallintokuntien merkittävimmät suunnitelmat, kuten Helsingin Energian kehitysohjelma. Valittaessa ympäristöpolitiikan osa-alueiden tavoitteita keskeisiä kriteereitä ovat olleet niiden ympäristönsuojelullinen merkittävyys sekä kaupungin omat mahdollisuudet niitten toteuttamiseen.

Ehdotetun ympäristöpolitiikan keskeinen pitkän aikavälin tavoite on se, että Helsinki on hiilineutraali kaupunki vuoteen 2050 mennessä. Tavoitteen toteuttamisessa keskeisin rooli on Helsingin Energian kehitysohjelmalla, mutta toimia tarvitaan myös muun muassa energiankulutuksessa, liikenteessä ja kaupungin hankinnoissa.

Kuten äsken vuoden 2011 ympäristöraportin yhteydessä totesin, kasvi-huonekaasupäästöt olivat jo viime vuonna vähentyneet 15 %, kun nykyisenä tavoitteena on 20 % vähennys vuoteen 2020 mennessä. Ympäristöpolitiikassa esitetäänkin nyt, että selvitetään vuoden 2020 tavoitteen nostaminen 30 %:iin. EU:n päästökaupan, energian hinnannousun sekä kaupungin globaalin vastuun myötä välttämättömät ilmastotavoitteet edellyttävät kaupungilta investointeja energian tuotantoon ja energiatehokkuuteen.

Toisaalta kaupunki haluaa ympäristöpolitiikan kautta vahvistaa ympäristön ja talouden synergiaa monin tavoin. Asettamalla esimerkiksi hankinnoille ympäristökriteereitä voidaan saada aikaan myös merkittäviä kustannussäästöjä muun muassa hankkimalla energiatehokkaampia ja pitkäikäisempiä laitteita. Ympäristöpolitiikassa tavoitellaankin sitä, että kaikki kaupungin hankinnat sisältäisivät ympäristökriteerejä vuonna 2020. Samoin tavoitteena oleva jätemäärien vähentäminen 10 %:lla vuoteen 2020 mennessä vähentää huomattavasti kaupungin jättekuluja.

Helsingin keskeisiin ympäristöhaasteisiin kuuluvat liikenteen ympäristöhaitat, etenkin ilman laatu ja meluhaitat. Ehdotetun ympäristöpolitiikan tavoitteena on, että vuoteen 2020 mennessä melualueella asuvien määrä on 20 % pienempi kuin vuonna 2003. Tavoitteena on myös, että voimakkaalle melulle, eli yli 70 desibeliä päivisin, altistuvia ei enää tuollain olisi. Ilmanlaadussa puolestaan tavoitellaan kansallisten ohje- ja tavoitearvojen puitteissa pysymistä vuoteen 2020 mennessä.

Vesien ja luonnonsuojelun tavoitteet pyrkivät turvaamaan Helsingin vetovoimaista merellisyyttä ja monimuotoista kaupunkiluontoa. Uutena keinona ehdotetaan käyttöönotettavaksi kompensointimenettely, jolla korvataan luonnonarvot, mikäli viheralueille joudutaan rakentamaan kaupunkirakenteen eheyttämiseksi. Ympäristöpolitiikan mukaan Helsinki nostetaan asukkaiden ympäristötietoisuudessa Euroopan parhai-

26.9.2012

den pääkaupunkien joukkoon. Esimerkiksi ympäristökasvatuksen ja ekotukitoiminnan keinoin tavoitellaan kaupunkilaisten ja kaupungin työntekijöiden sitoutumista ympäristöpolitiikan toteuttamiseen.

Ympäristöpolitiikkaa valmistelleessa työryhmässä olivat edustettuina ympäristön kannalta merkittävimpien virastojen ja laitosten päälliköt. Si-
ten jo politiikan valmistelun yhteydessä luotiin edellytykset sen menes-
tykselliselle toteuttamiselle. Hallintokuntien hyvä yhteistyö on jatkossa-
kin avain matkalla kohti ympäristönsuojelun edelläkävijyyttä sekä kau-
pungin hiilineutraalia tulevaisuutta.

Valtuutettu Puoskari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Väitän, että tänään tässä olemme hyväksymässä tämän valtuustokau-
den tärkeintä ohjelmaa tulevien sukupolvien näkökulmasta. Tämän oh-
jelman päivittäminen sai alkunsa siitä, että kävimme neuvotteluja val-
tuustostrategiasta, ja vihreät ehdottivat, että myös tämä päivitys ote-
taan mukaan, koska se edellinen versio oli jo niin vanha.

On harmillista, että olemme nyt hyväksymässä ympäristösuojelomisek-
si monelta osin melko kunnianhimottomia tavoitteita. Olemme erittäin
pettyneitä siihen, että kaupunginhallituksessa kokoomus ja SDP eivät
olleet valmiita kunnianhimoisempiin päästövähennyksiin, suojelualuei-
den lisäämiseen tai konkreettisiin toimiin ilmanlaadun parantamiseksi.

Kuten apulaiskaupunginjohtaja Sauri kuvasi, ohjelmaa on valmisteltu
hyvin ja pitkään, ja haluanakin erityisesti kiittää sitä ympäristökeskuksen
väkeä ja apulaiskaupunginjohtaja Sauria. Valitettavasti monet näistä
tavoitteista ovat vesittyneet matkan varrella. On erittäin sääli, että 30
%:n päästövähennystavoitetta on laimennettu selvitykseksi, ja esitäm-
mekin, että siitä tehtäisiin konkreettisemmin korotus ja että nostaisim-
me päästövähennystavoitettamme 30 %:iin vuoteen 2020 mennessä.
Kuten apulaiskaupunginjohtaja Sauri sanoi, päästöt ovat jo vähenty-
neet 15 %, joten tämä alkuperäinen 20 %:n tavoite on kovin vaatima-
ton. Samoin, jos katsoo kansainvälisen ilmastopaneelin suosituksia,
tämä ei missään tapauksessa tule riittämään länsimaiden tavoitteeksi,
mikäli ilmastomuutos halutaan rajata tähän kriittiseen ja vielä siedet-
tävään 2 asteeseen.

Ilmanlaadun parantamiseksi esitämme ruuhkamaksujen käyttöönottoa.
Ymmärrämme toki, että nykyinen lainsäädäntö ei sitä mahdollista, mut-
ta mikäli Helsinki toimisi aktiivisesti tämän tavoitteen puolesta, se

26.9.2012

vauhdittaisi myös lainsäädännön valmistelua. Vihreät esittävät myös luonnonsuojelualueiden lisäämistä vähintään luonnonsuojeluohjelman mukaisesti. Olemme hyväksyneet ohjelman, jonka toimintakausi on 2008–2017. Olisi nyt ensiarvoisen tärkeää, että siinä olevat kohteet toteutetaan. Tämän ohjelman toteuttaminen toisi 267 hehtaaria uusia suojelualueita, ja osa näistä on jo toteutunutkin, kuten esimerkiksi Vantaanjoen suiston suojelu Pohjois-Keskuspuistossa. Mutta hyvin monet näistä alueista ovat myös erittäin uhan alla niin kaavoituksessa kuin päätöksenteossakin, esimerkiksi Kivinokan alue ja Kruunuvuorenharju.

Näiden luonnonsuojeluohjelman tavoitteiden lisäksi olisi tärkeää suojella ydinalueita ja ennen kaikkea muodostaa näiden suojelualueiden välille toimiva viheralueverkosto. Tämä voitaisiin toteuttaa kaavoituksen keinoin. Ympäristökeskuksen arvion mukaan pelkästään metsäisiä arvokohteita eli niin sanottuja METSO-kohteita on Helsingissä yli 1 000 hehtaaria. Hyviä esimerkkejä tällaisista alueista ovat Talosaari ja Meri-Rastilan metsä sekä pirunpelto.

Olemme myös sitä mieltä, että ympäristötavoitteiden johtamista on te-rävöitettävä merkittävästi. Vihreiden mielestä ekologista velkaantumista tulee seurata yhtä tiukasti kuin taloudellista velkaantumista. Molemmat pitää saada kuriin. Kaikkien virastojen tulee ryhtyä pikaisesti toimeen siten, että sekä viraston omassa toiminnassa että niiden palveluilla vähennetään ympäristökuormitusta. Esimerkkinä mainittakoon vaikka, että kouluilla ja palveluilla on kaupunkilaisen näkökulmasta merkittävä rooli kaupunkilaisten päästöjen vähentämisessä sekä sen koulu- ja päiväkotipäivän aikana että ympäristökasvatuksen kautta.

Haluamme myös, että ympäristöpolitiikan avainmittareiden, kuten hiili-jalanjäljen, tilannetta seurataan säännöllisesti ja useammin osana nel-jännesvuosittaista talouden ja toiminnan seurantaraporttia. Kaikki mittarit eivät kuitenkaan ole relevantteja. Vaikka tämä onkin detalji, pidän järjettömänä sitä, että Helsinki raportoi osana ympäristökulujaan sähkö- ja polttoaineverojen maksamista.

Lopuksi totean, että Helsingillä olisi nyt paikka jatkaa edistyksellisenä ympäristökaupunkina. Näitä tavoitteita on viimeksi päivitetty vuonna 2005, ja ne ovat aikansa eläneet. Hyväksymällä nyt käsittelyssä olevan version ympäristöpolitiikasta naulaamme sen, että tulevaisuudessa emme enää ole globaali suunnannäyttäjä.

Luen vielä tämän palautusesitykseni, joka on myös Ahjossa: Palaute-taan asia uudelleen valmisteltavaksi siten, että kasvihuonepäästöjen alentamistavoitteeksi otetaan 30 % vuoteen 2020 mennessä, lisätään ruuhkamaksujen käyttöönotto ilmansuojelun toimenpiteeksi, lisätään

26.9.2012

luonnonsuojelualueita vähintään luonnonsuojeluohjelman mukaisesti, asetetaan virastoille vuotuinen sitova toiminnallinen tavoite kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi ja seurataan tavoitteiden toteutumista säännöllisesti osana neljännesvuosittaista talouden ja toiminnan seurantaa.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Bästa fullmäktige.

Olin muutama viikko sitten mukana, kun yli 30 järjestön edustajat luovuttivat lakialoitteen ilmastolain säätämisestä ympäristöministerille ja eduskunnalle. Siinä esitettiin sitoutumista toimiin ilmastopäästöjen vähentämiseksi keskimäärin 6 %:lla vuodessa ja 40 %:lla vuoteen 2020 mennessä vuoden -90 tasosta. Moni meistä täällä valtuustossa on ilmoittanut tukevasa tätä aloitetta.

Nyt valtuustolle tehdyn esityksen mukaan Helsingin tavoite olisi kuitenkin, kuten edellä kuulin, vain 20 % eli vain noin 5 % vähemmän kuin mitä päästöt ovat nyt. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi ei tarvita muuta kuin joko Hanasaaren tai Salmisaaren voimalan muuttaminen biopolttoaineita käyttäväksi. Kaupunki voi kuitenkin tehdä hyvin paljon muitakin toimia. Esimerkiksi liikenteestä ei päätösesityksessä ilmasto-osassa esitetä mitään, vaikka liikenteen osuus kasvihuonepäästöistä on pääkaupunkiseudulla ja vaikka joukkoliikenteen osuus ei ole kasvanut siten kuin tavoitteena on ollut. Tässä suhteessa Helsinki voisi ottaa mallia monista kaupungeista, joissa on siirrytty kohti maksutonta joukkoliikennettä.

SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä esittää, että esityksen sivulla 4 olevassa kohdassa "Ilmastonsuojelu" keskipitkän aikavälin tavoitteiden ensimmäinen kohta muutetaan kuulumaan: "Kasvihuonepäästöt, kulutusperäiset ovat alentuneet vähintään 30 % vuoteen 2020 mennessä energiatehokkuuden parantamisen ja elinkaareltaan vähäpäästöiseen energiantuotantoon siirtymisen myötä, vertailuvuosi 1990." Vähän kookeroinen teksti siis noudattelee tätä kaupunginhallituksen esitystä muuten, paitsi että tässä otetaan tämä selvä sitoumus 30 %:n päästövähennyksiin.

Melulle altistuminen on toinen asia, johon ryhmämme haluaa kiinnittää huomiota. Tältä osin tavoitteita olisi syytä täsmentää niin, että melualueille ei enää rakenneta uusia asuintaloja. Nythän niitä toistuvasti kaavoitetaan melualueille varsinkin erityisryhmille. Esitämme tästä ponnen:

26.9.2012

Valtuusto edellyttää, että selvitetään, miten asemakaavotuksessa voidaan huolehtia siitä, että melualueille ei rakenneta uusia asuinrakennuksia.

Vesiensuojelusta tässä esityksessä on monia tavoitteita. Pitkän aikavälin tavoite ravinteiden hyötykäytön tehostamisesta on kuitenkin kovin vaatimaton. Toivottavasti tulevaisuudessa päästään siihen, että jätevesilietteet johdetaan biokaasutuksen jälkeen ravinnekiertoon, esimerkiksi peltoalueille.

Luonnonsuojelua koskeva osa on niin ympäröivää esityksessä, että se mahdollistaa rakentamisen lähes mihin tahansa. Tältä osin tarvitaan konkreettisia kannanottoja esimerkiksi siitä, että rannoille ei enää rakenneta, että Keskuspuistoa ei nakerreta ja että ryhdytään toimiin Helsingin kaupungin muodoistamiseksi kansalliseksi kaupunkipuistoksi. Helsingissä tuhottiin 60-luvulla suuri määrä kaupunkiympäristön kannalta arvokkaita alueita. Tätä vimmaa ja siihen liittyntä korruptiota on jälkeinpäin ihmetelty. Ehdotan, että jotta näin ei tapahtuisi uudelleen, valtuusto hyväksyy seuraavan ponnen:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää, miten valtuuston käsittelyyn voidaan valmistella periaatelinjaukset korkeasta rakentamisesta ja rakentamattomien rantojen tulevasta käytöstä.

Kiitos.

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vastaan nyt omalta osaltani niin sanotusti sosiaalidemokraattisen ryhmän puolesta vihreiden Mari Puoskarin palautusesitykseen ja heittoon. Kokoomus kertokoon sitten oman kantansa. Me olemme tämän valtuustokauden aikana olleet varsin tarkkoja ja mielestäni huolellisia siinä, miten me olemme pyrkineet näitä ympäristöpoliittisia tavoitteita edistämään. 2008 tehtiin energiapolitiittinen ohjelma, jossa me määritimme meidän päästötavoitteitamme ja meidän tavoitteitamme uusiutuvan energian suhteen. Samojen tavoitteiden mukaan pyrittiin toimimaan myös strategiaohjelmassa, joka hyväksyttiin 2009, ja nyt en oikeastaan jaksa toistaa sitä, vaalien käyminen on ihan ok, mutta kukaan ennen vaaleja vihreät heittävät ympäristöpoliittisen ohjelman tarkastelussa täysin uudet luvut kehiin, nämä Puoskarin kolme ehdotusta. Tämä on minusta sillä tavalla vakava asia, että jos näitä käy kohta

26.9.2012

kohdalta läpi, niin emmekö me enää edellytä mitään tutkimusta tai mitään selvittämistä, vaan nämä asiat voidaan vain lätkästä kerta toisensa jälkeen?

Se, että me vähennämme kasvihuonepäästöjä 20 %:n sijasta 30 % vuoteen 2020 mennessä – saanko kysyä liikenteestä, energiasta vai mistä, eikö sillä ole mitään väliä? Jos sen halutaan toteutuvan, niin kai sitä voisi jollakin tavalla yksilöidä. Yrjö Hakanen viittasi tässä siihen, että muutetaan vaikka Hanasaari niin, että se käyttää pelkästään biopolttoaineita. Haluan korostaa, että jos me todella teemme niin, että yritämme energiasta vähentää tämä, niin teidän täytyy muistaa, että se että Helsinki vähentää, ei vaikuta suoraan kansallisiin päästötavoitteisiin millään tavalla. Jos Hanasaaren voimalassa vaikka 100-prosenttisesti hiili korvattaisiin biopolttoaineella, niin se vaatisi miljoona tonnia biopolttoainetta. Tällä hetkellä Suomessa tuotetaan 300 000 tonnia biopolttoainetta. Tämä minusta taas edellyttää jotakin tutkimusta, jotta voidaan heittää tällaisia juttuja. Se siis vaikuttaisi vahingollisesti koko Suomen kansalliseen päästötavoitteisiin, koska muualla ei riittäisi biopolttoainetta, saati sitten minkälaiset liikennöinti- ja logistiikkakustannukset ja niiden päästövaikutukset olisivat.

Mitä päästöjä tässä nyt tarkoitetaan? Eikö riitä, että apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauri, koko valtuusto ja kaupunginhallitus esittävät, että me selvitämme tämän päästötavoitteen nostaminen 20 %:sta 30 %:iin. Selvittäminen riittää, selvittämisessä me olemme mukana, mutta me haluamme tietää, mitä se tarkoittaa, ja minusta kaupungin eri toimialojenkin on syytä tietää.

Mitä tulee ruuhkamaksuihin, niin meidän ryhmässämme on oltu varsin myönteisiä sen suhteen, että ruuhkamaksut ilman muuta ovat yksi toimenpide siinä työkalupakissa, jota voidaan mahdollisuuksien mukaan käyttää. Sitäkin ollaan selvittämässä. Me olemme pohtineet tätä koko ajan: millainen malli, millainen järjestelmä. Ruuhkamaksut ovat järjestelmänä myös sellainen investointi, että sitä ei voi ottaa vain yhtäkkiä käyttöön ja vaihtaa seuraavalla viikolla uuteen. Nämä ovat minun mielestäni asioita, jotka pitää selvittää. Ehkä helpoimpana voi ajatella tätä Puoskarin kolmatta asiaa eli luonnonsuojeluohjelman mukaisia suojelutavoitteita. Niitä me kaikki seuraamme sen luonnonsuojeluohjelman mukaisesti, mutta siinä ei ole esimerkiksi päivitetty uutta MA-ohjelmassa.

Kaikista näistä kolmesta puuttuu siis selkeästi faktat, minkä takia me emme voi tukea tätä palautusta. Toivotaan, että tästä lähtien voidaan neuvotella asiasta siten, että sitä edeltää hyvä esittely ja tutkittu tieto.

26.9.2012

Valtuutettu Puoskari (vastauspuheenvuoro)

Osku rakas, jos olisit suostunut niihin neuvotteluihin, niin olisin kyllä kertonut sinulle vaikka kuinka paljon tutkimustietoa vaikkapa kansainvälisen ilmastopaneelin, VTT:n tai minkä tahansa tutkimuslaitoksen tietoa. Sitä on kyllä käytettävissä erittäin paljon, koska onneksi tiedeyhteisö on panostanut varsinkin ilmastomuutoskysymykseen viime vuosina paljon. Valitettavasti kunnollisia neuvotteluita kokoomus ja demarit eivät halunneet käydä tästä asiasta.

Biopolttoainetta on saatavilla. Sitä on muun muassa VTT tutkinut, että kuinka paljon Suomessa sitä olisi eri muodoissa käytettävissä. Tarjontaa syntyy, kun on kysyntää, eli nykymääriin ei kannata verrata. Ruuhkamaksujen osalta on ollut todella mukavaa, että tällä kaudella on saatu esimerkiksi kaupunginhallituksessa muutamissa kohdissa enemmistö sen kannalle, että Helsinki kannattaa ruuhkamaksuja, mutta ei Helsinki aja sitä aktiivisesti tällä hetkellä valtioon päin, veikkaisin että koska kaupunginjohtaja Pajunen ei itse sitä kannata, niin meidän pitäisi siihen valtuuston kautta velvoittaa.

Valtuutettu Moisio (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

On aika oireellista, että niinkin kokenut valtuutettu kuin Osku Pajamäki menee sen tyyppisen retoriikan taakse, että hän ei tiedä asiasta tarpeeksi, jolloin hän ei ole valmis tekemään poliittisia linjauksia siitä, mitkä ovat meidän ympäristöpolitiikan tavoitetilat tulevaisuudessa. Minun mielestäni valtuutettu Puoskari erittäin hyvin tässä totesi näistä yksittäisistä kysymyksistä, joita hän esitti, ja varmaan ei kannata enää edes painottaa sitä, mikä palautusehdotuksenkin ikään kuin tarkoitus on. Sen tarkoitus on se, että valtuusto esittää toiveen ja palautusperusteen siitä, että me haluamme kunnianhimoisempaa ympäristöpolitiikkaa, me haluamme, että se päästövähennystavoite nostetaan 30 %:iin, ja palautuksen aikana virkamiesten tehtävä on toimia siten, kuin valtuusto on edellyttänyt. Mutta luulisi tämän näin kokeneelle valtuutetulle olevan jo selvää.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

26.9.2012

Valtuutettu Pajamäki ei tainnut oikein kuunnella, mitä itse esitin, kun hän väittää, että esitin näiden päästötavoitteiden toteuttamista pelkäänsään Hanasaaren voimalan polttoainetta muuttamalla. Esitin vertailun siitä, että pelkäänsään sillä toimenpiteellä voidaan toteuttaa se tavoite, joka nyt tähän paperiin on merkitty. Esitin myös, että tästä paperista puuttuu kokonaan esimerkiksi liikenteen vaikutus. Aikaisemmissa keskusteluissa, joissa valtuutettu Pajamäki on ollut mukana, on esitetty monia muitakin toimenpiteitä, joilla voidaan päästöjä vähentää, kuten esimerkiksi biokaasu, jonka kehittäessä Helsinki on mukana. Ei tässä ole kysymys siitä, että valitaan yksi ainoa keino, vaan tässä on kysymys siitä, ryhdytäänkö johonkin toimiin. Nyt on vuosia jatkettu tällä linjalla, että ei tehdä mitään mittavaa, vaikka Helsinki juuri voisi omilla tavoitteenasetteluillaan vaikuttaa koko maassa uusiutuvien tuotannon kehittymiseen.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Pajamäki on kyllä minun mielestäni aivan oikeassa siinä, että ruuhkamaksuja ja tiemaksuja juuri nyt selvitetään valtion tasolla, ja siihen nidotaan myös tämä autoiluverotuskysymys ja polttoaineiden verotus. Eikö nyt voisi odottaa tämän työryhmän työn tulosta?

Sitten nämä biopolttoaineet. Kyllä näyttää vähän siltä, ettei sielläkään puolella ole kovin paljon tietoa, että mistä ne biopolttoaineet tulevat, koska jos ne tulevat puusta, niin meidän ympäristössämme ei kasva kovin paljon puuta. Sanotaan, että puuta ei voi kuljettaa enempää kuin 100 kilometriä. Jos se on pitempi matka, niin se tulee kyllä kovin kalliiksi.

Valtuutettu Pajamäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensin haluan kiittää niistä kohteliaisuuksista, että olen sekä kokenut että rakas, ja myös huomioida Yrjö Hakasen puheenvuoron siitä, että en kuunnellut tarpeeksi hyvin. Edelleen korostan sitä, että tässä ohjelmassa pyritään selvittämään kasvihuonepäästöjen vähentämistä 20:stä 30:een. Siis selvittämään, saattamaan meidän tietoomme esittelyn kautta mahdollisimman tutkittua tietoa, joka sitten jalkautetaan, että tiedetään, kuka tekee mitään. Sori, että olen näin perinteinen, mutta silloin on miellyttävämpi edetä myös ympäristöpoliittisissa asioissa.

26.9.2012

Valtuutettu Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kannatan valtuutettu Puoskarin tekemää perusteltua palautusesitystä, joka nostaisi tämän ympäristöohjelman tavoitetasoa siedettäväksi. Valtuutettu Pajamäki valtuutettu Asko-Seljavaaran säestämänä käytti aika paljon aikaa ja esitti ehkä tällaisia prosessuaalisia huomioita siitä, miksi emme voisi asettaa näitä valtuutettu Puoskarin esittelemiä selkeitä ympäristöpoliittisia tavoitteita. Täällä aikaisemmin ympäristöraportin yhteydessä todettiin, että Helsingissä, hyvä sinänsä, kasvihuonekaasupäästöt ovat laskeneet vuoden -90 tasosta 15 %. Jotain Helsingissä on tehty oikein, olemme oikealla uralla, ja nyt olisi erinomainen tilaisuus nostaa kunnianhimon tasoa sellaiseksi, mihin itse asiassa me kaikki suomalaisina olemme kansainvälisillä areenoilla jo sitoutuneet.

Teollistuneissa maissahan 30 %:n päästövähennystaso on se, johon itse asiassa olemme jo sitoutuneet silloin, kun olemme sitoutuneet 2 asteen tavoitteeseen. Sen takia on ihan selvää, että tässä yhteydessä se, että Helsinki asettaisi poliittiseksi tavoitteeksi 30 %, tarkoittaisi että me emme silloin edes olisi kunnianhimoisia, vaan ottaisimme ne realiteetit huomioon, jotka jo näemme ympärillämme. 30 %:n taso sinänsähän näkyy jo tässä ohjelmassa, ja esimerkiksi valtuutettu Pajamäkin ilmeisesti tunsu sitä kohtaan jotain ymmärtämystä, mutta kyllä me nyt olemme siinä pisteessä, että vuonna 2012 30 % olisi asetettava tavoitteeksi. Sitten katsotaan ne keinot, mistä tämä tavoite koostuu.

Olemme oikealla uralla, ja kun tehdään keinot, joissa lisätään sekä energiatehokkuutta että uusiutuvan energian osuutta, puututaan eri sektoreihin asumisesta liikenteeseen, niin Helsingillä on hyvät mahdollisuudet saavuttaa tämä 30 %:n tavoite. Aikaa on enää 8 vuotta, joten se poliittinen tavoite on hyvä asettaa jo nyt, ja toivottavasti myös sosiaalidemokraatit pystyvät tätä palautusesitystä itse asiassa vielä tässä kokouksessa tukemaan.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Ehkä ruuhkamaksuista sen verran, että ruuhkamaksuistahan on tehty hirven hyvä selvitys, joka osoittaa, että ruuhkamaksuista olisi laajasti hyötyä sekä niille, jotka käyttävät autoa ja joille itse asiassa auton käyttö on välttämätöntä, että sitten joukkoliikenteen käyttäjille sitä kautta, että ruuhkamaksujen tuotot voitaisiin investoida joukkoliikenteeseen. Se kehityskulku, mikä on haitallinen pääkaupunkiseudun asukkaille, on

26.9.2012

se, jos ei tehdä mitään ja jos ei aseteta ruuhkamaksuja ja investoida niitä tuottoja joukkoliikenteeseen. Tämä asiahan on sellainen, niin kuin valtuutettu Puoskarikin totesi, että koska vaaditaan lainsäädäntöä, niin olisi erinomaista, että Helsingin kaupunginvaltuustolta tulisi selkeästi paine valtiovaltaa kohtaa siihen, että tarvitsemme lainsäädännön, jolla nämä ruuhkamaksut voidaan saada aikaiseksi. On hirveän vaikea ymmärtää, miten pääsisimme järkeviin ympäristöpoliittisiin tavoitteisiin, mutta on myös vaikea ymmärtää, miten pääkaupunkiseudulla liikkuminen voidaan tulevaisuudessa järjestää sujuvasti ja hyvin, jos emme ota käyttöön jonkin tyyppistä ruuhkamaksujärjestelmää.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Niin kuin tuore METSO-selvitys osoittaa, meillä on Helsingissä se etuoikeus, että itse asiassa lähimetsämme ovat luonnonarvoiltaan erittäin hienoja, ja tarvitsemme nyt sellaisen suojelualueverkoston, joka turvaa ne myös tuleville helsinkiläisille.

Valtuutettu Vikstedt

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Hakasen tekemiä ponsia.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Arvoisa puheenjohtaja. Bästa fullmäktige.

Moisio on varmaan oikeassa siinä, että valtuuston tehtävä on asettaa tavoitteet, jotka ohjaavat sitten valmistelua. Tässä suhteessa minusta on sympaattinen ja kannatettava tämä vihreitten palautusesitys. Ehkä haluaisin kuitenkin hieman kysyä tai mahdollisesti moittia Puoskaria ja Moisiota, jotka tuntevat nämä asiat varmaan paremmin, kaupungin käytännöt ja poliittiset prosessit, vielä paremmin kuin minä, että jos olisi oikeasti ollut tavoitteena nyt saada nämä palautuksessa mainitut tavoitteet läpi, niin uskon, että olisi ollut parempi menetelmä tehdä se kuin se, mitä vihreät ovat nyt käyttäneet. Olen itse ollut kyllä matkoilla viimeiset 12 päivää enkä ole ehtinyt puuttua tähän keskusteluun niin paljon kuin olisin toivonut, mutta luulen, että vihreillä on katsomista myös pieleen, jos tämä palautus ei tänään onnistu.

26.9.2012

Kiitos.

Valtuutettu Saukkonen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Ensinnäkin en kannata palautusta ollenkaan. Tässä keskustelussa on muutama asia, joka on minua jäänyt häiritsemään. Kun puhutaan asioista, niin pitäisi puhua minun mielestäni niiden oikeilla nimillä. Kun puhutaan 30 %:n CO₂-päästöistä, niin silloin pitäisi tarkoittaa myös oikeasti niitten päästöjen vähentämistä, koska ilmakehän kannalta vain sillä määrällä merkitystä, ei sillä, miten se tehdään. Se, että polttoaineena käytetään biopolttoainetta, ei vähennä CO₂-päästöjä, se vain vähentää sitä tapaa, jolla lasketaan niitä päästöjä. Ei se oikeasti vähennä niitä päästöjä, koska siinä pääsee hiilidioksidia ilmaan.

Toinen asia ovat nämä ruuhkamaksut. Ruuhkamaksuihin en sinänsä ota sen kummemmin kantaa, mutta se, että sitä perustellaan ilman laadulla – liikenteen merkitys ilman laatuun ei ole kovin suuri. Helsingissä kaikkein merkittävin ilmanlaadun pilaaja on talviaikaan inversiotilanne, kesällä lähinnä kaukokulkeutumisina, ja keväällä se johtuu hiekotushiekan pölyämisistä. Siinä sitten taas myös säätilalla on se merkittävin rooli. Tässä perustelut sille, miksi en kannata.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Vihreitten palautusesitys sisältää monia kohtia, enkä sitä kokonaisuudessaan kannata, mutta haluan puuttua yhteen osaan palautusehdotuksessa. Siinä ehdotetaan ruuhkamaksujen käyttöönottoa. Ruuhkamaksut ovat tutkitusti varteenotettava vaihtoehto, ja nyt haluaisin vedota erityisesti kaikkiin niihin valtuutettuihin, jotka vastustavat ehdottomasti ruuhkamaksuja kaikissa olosuhteissa, että te antaisitte myös tukenne joukkoliikenteen voimakkaalle kehittämiselle ja pitkällä tähtäimellä joukkoliikenteen lippujen hintojen alentamiselle. Uskon, että ruuhkamaksujen kannattajat kyllä tätä tukevat. Jos me saamme joukkoliikenteen toimimaan paljon paremmin ja niin, että se on halvempaa, niin voi olla, että ruuhkamaksuja ei tarvita.

Minusta ruuhkamaksut ei pidä olla sellainen tavoite, että me nimenomaan tavoittelemme sitä, mutta toivoisin, että valtuustossa syntyisi yhteinen ymmärrys joukkoliikenteen tehostamisesta erityisesti poikittais-

26.9.2012

joukkoliikenteessä ja lippujen hintojen laskemisesta. Silloin voimme välttää tämän, enkä usko, että ruuhkamaksujen kannattajatkaan ovat pahoillaan, jos ruuhkamaksuja ei enää tarvittaisi.

Kiitos.

Ledamoten Oker-Blom

Ärade ordförande. Bästa fullmäktigeledamöter.

Det är igen dags att se bakåt hur miljöfrågorna i staden har skötts, och en slags revision över vilka satsningar som har gjorts och hur processen har utvecklats. Det är viktigt att stadsfullmäktige är den instans som drar upp de stora linjerna för verkens, rotlarnas och vår allas miljöpolitik. Miljörapporten fungerar som ett strategiskt redskap med målsättning att effektivisera verksamheten och utveckla handlingsmodeller. Bra så. Jag noterar att de direkta ekonomiska satsningarna på miljön, det vill säga miljökostnaderna var 143 miljoner euro, vilket är nästan 50 % mer än året innan. Därtill miljöinvesteringar på 33 miljoner euro.

On hienoa, että kasvihuonepäästöt vuodesta -90 vuoteen 2011 ovat laskeneet jo 15 %:lla. Siten 20 %:n päästötavoite vuoteen -20 mennessä on selvästi saavutettavissa. Mikäli tavoitetta halutaan parantaa, on mielestämme ensin käytävä laaja keskustelu uuden tavoitteen vaikutuksista. Kiitos siitä, että on saatu aikaan ja pysytty aikataulussa, ei saa olla tavoitteen kiristyminen. Samalla pitää mielessä, että toinen tavoitteemme on hiilidioksidineutraali kaupunki vuonna 2050.

Också partikelutsläppen i staden har klart minskat, bland annat med hjälp av effektivare gatuunderhåll, som är en sak som SFP har arbetat för. Att miljökraven på innerstadens bussar och servicefordon har skärpts är en bidragande orsak. Luftkvaliteten är en helt central konkurrensfördel vid valet av boningsort och därmed påverkar stadens internationella dragningskraft.

RKP on usein nostanut esiin Helsingin merellisen ominaispiirteen ja sen, ettei suunnittelussa osata kaikin puolin hyödyntää tehokkaita merellisiä kulkumahdollisuuksia. Osa Helsingin niemen liikenteestä pitäisi voida hoitaa kuten merenrantakaupungeissa yleensä, tehokkaiden vesibussien ja lauttaliikenteen avulla. Vain Suomenlinnan lauttaliikenne on tällä hetkellä julkista joukkoliikennettä, vaikka kaupungin keskusta on meren ympäröimä ja saaristo lähietäisyydellä. Näiden merellisten paikkojen yhdistäminen meriliikenteen avulla säästäisi aika ja vähentäisi

26.9.2012

si maaliikennettä. Esimerkiksi Vattuniemen kärjen uusille asukkaille suora kulkureitti lautalla Jätkäsaareen tai Ruoholahteen olisi helppo.

Havet har en speciell betydelse för helsingforsarna liksom för finlandssvenskarna. Helsingfors stad har ekonomiskt stött akademisk forskning för ett renare Östersjön. Som stad skulle vi kunna göra ännu mer. Vi skulle kunna undvika egna utsläpp, påverka attityderna så att helsingforsare inte själva smutsar ner i vattnet, ställa krav på gästande kryssningsfartyg och ekonomiskt bidra till stiftelser och organisationer som arbetar för att putsa upp Finska viken. Östersjön situation och en absolut minimering av utsläppen i havet är viktiga frågor. Vi utgår ifrån att den belastning som Vanda å fortfarande utgör upphör. Vattenkvaliteten i staden är också viktigare än traditionen att tillåta mattvättning vid havsbryggorna. Mattor och deras tvättare ska hellre upp på land och leda utsläppen i avlopp.

Aurauslumen levitys mereen tuntuu monella tavalla huonolta ratkaisulta. Ei vain siksi, että lumen seassa olevat roskat leviävät meriveden mukana, vaan myös siksi, että esimerkiksi Hernesaaren lumenkaatopaikka edellyttää ympärivuorokautista jäänmurtoa ja kaatopaikan pitämistä jäältä vapaana. Mielestämme lumen hyötykäyttö kaukojäähdytykseen on ennakoluulottomasti tutkittava. Toivomme, että tämä tutkimus johtaa tulokseen. Lumen nopea poistaminen katualueilta ja sen kerääminen sitä varten suunniteltuihin lähetyspaikkoihin voi myös mahdollistaa harrastuksia.

Kiitos.

Valtuutettu Molander

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämä ympäristöpolitiikan tarkistaminen ja uusien tavoitteiden määrittäminen on todella erittäin tärkeää ja ajankohtaista. Näitä tavoitteitahan tarkistettiin viimeksi 7 vuotta sitten. Siitä on pitkä aika. Nyt nämä tavoitteet ovat hyvin yksityiskohtaisia, mikä on hyvä asia, mutta harmittavasti näitten tavoitteiden aiheuttamia kustannuksia ei oikeastaan ole pystytty määrittelemään kovinkaan tarkasti. Täällä on ihan erityyppisiä tavoitteita. Osa näistä tavoitteistahan on jo päätetty erilaisissa ympäristöohjelmissa ja päätöksissä, ja jäin miettimään sitä, että miksi niitä pitää uudelleen päättää, eikö riitä se, että noudatetaan jo tehtyjä päätöksiä ja ohjelmia, mutta sitten tietysti täällä on paljon uusia ja tärkeitä tavoitteita, joita täytyy tuoda esille. Eri hallintokunnathan joutuvat seuraamaan useita ohjelmia, ja niissä on samoja asioita, niin se ehkä vähän on tur-

26.9.2012

hauttavaa. Osa tavoitteista on sellaisia, että niiden toteutuminen on todella epävarmaa, mutta tavoitteitahan meillä pitää olla. Osa taas on sellaisia, jotka toteutuvat jo joka tapauksessa, niin kuin tämä maaperän puhdistamiseen liittyvä tavoite siitä, että pilaantunut maaperä käsitellään. Tavallaan tämä on tällainen itsestään toteutuva tavoite.

Tällaisella ympäristöpolitiikallahan tulee luoda laajat linjaukset kaupungin toiminnan avuksi, ja sitten virastot ja laitokset määrittävät, miten he toimivat ja rukkaavat toimintansa tavoitteiden mukaisesti. Samallahan organisaatioiden tulee ja niiden on mahdollista selvittää tavoitteista aiheutuvat kustannukset ja määrärahatarpeet. Näissä tavoitteissahan on keskipitkän ja pitkän ajan tavoitteet, ja nämä pitkän ajan tavoitteethan ovat vuoteen 2050 asti. Ne eivät voi olla kovin yksityiskohtaisia, koska vajaassa 40 vuodessa ympäristönsuojelu ja siihen liittyvät mittauskeinot varmasti muuttuvat.

Tämä ympäristöpolitiikkahan on oikeastaan asukkaita, yrityksiä ja toimijoita varten, ja näiden tavoitteiden pitää olla sellaisia, että asukkaat voivat ne ymmärtää olematta ympäristönsuojelun asiantuntijoita. Tavallaan tämä asukkaiden ja yritysten osallistuminen näiden toimenpiteiden toteuttamiseen on erittäin tärkeää ja tavoitteiden toteuttamisen kannalta erittäin merkittävää. Sillä tavalla pitäisi saada motivoitua asukkaat ja yritykset sitoutumaan näihin toimenpiteisiin. Tällainen motivoiminen vaatii tiedottamista ja kouluttamista, ja myös tähän on varattava määrärahoja.

Ilmastonsuojelun merkityshän pitkällä aikavälillä on erittäin suuri, ja kaikki virastot ja laitokset joutuvat miettimään talousarvionsa puitteissa toimintansa vaikutuksia ilmastoon ja sopeutumista ilmastonmuutokseen. Hyvä, että meillä on tavoitteita, mutta välillä ajattelen, että niissä pitäisi olla ehkä vähän enemmän realismia.

Valtuutettu Näre

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä nyt aluksi kysyisin, että tuliko tämä minun esitykseni julkaisu esiin? Tuo yhteys taas reistaili.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Siis ei tullut. Minä esitän heti alkuun lisäesityksen kohtaan ”Luonnon ja maaperän suojelu” alakohtaan ”Keskipitkä aikaväli, luonto”. Katu-, väylä- ja puistosuunnitelmissa otetaan lähtökohdaksi vanhojen terveiden

26.9.2012

puiden ja pensaiden suojelu. Miksi kaupunkipuita ja -pensaita pitäisi erikseen suojella? Valitettavasti näyttää siltä, että kaupunkisuunnittelu- ja rakennusvirastossa riehuu suoranainen puiden parturointivimma. Katsokaa, mitä esimerkiksi Kaivopuistossa on tapahtunut. Minun itseni ei tee edes mieli mennä enää Kaivopuistoon, tuntuu niin pahalta. Ko-meat vuosisatoja vanhat puut on kaadettu varmaan sillä tekosyyllä, että yksi sairas puu sattui kaatumaan ja aiheuttamaan traagisen turman.

Kun kaupungilla ei vielä ole kunnollista kaupunkipolitiikkaa, vanhoja puita kaadetaan surutta ja varmuuden vuoksi koko puurivistö, vaikka vain yksi puu olisi laho. Tämä puiden kaatovimma tekee kaupungista betonisen ja kylmän ikään kuin puut haluttaisiin karsinoida vain puistoihin. Tähän on tultava muutos. Vanhoja puita tulee erikseen suojella, jotta kaupunkiympäristö olisi vehreämpi ja elävämpi.

Kiitos.

Valtuutettu Bryggare (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä valtuustossa valtuutetun on aika vaikea arvioida sitä, minkä tyyppinen puu on terve tai ei terve. Minun mielestäni Helsingissä on kohtuullisen kova asiantuntemus sillä porukalla, joka pohtii näitä asioita. Ymmärrän hyvin sen pelon ja huolen, ja esimerkiksi Keskuspuistoon liittyen olen saanut usein soittoja ja yhteydenottoja siitä, että siellä ja täällä puita kaadetaan, mutta se tehdään kyllä erittäin suurella pieteetillä, ja toivon sydämestäni, että me emme täällä tässä huoneessa lähde arvioimaan sitä työtä muuta kuin sitten jollakin periaatteellisella tasolla, mutta ei niin, että täällä päätetään ne puut, jotka säilytetään, ja ne, joita ei.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Näre ei nyt tunne tätä puunsuojelua tässä kaupungissa. Meillä on puuvastaava, henkilö, jolla on koulutus tähän tehtävään, ja hän toimii HKR:ssä. Hän huolehtii siitä, että kaikki nämä 40 000 puistopuuta ja yli 300 000 puuta, jotka ovat sitten meidän metsissämme, tulevat hyvin hoidettua, ja niin kuin valtuutettu Bryggare sanoi, niin emme me voi tietää, mikä puu on vaarallinen. Vaaralliset puut on pakko kaa-

26.9.2012

taa, ja näinhän Kaivopuistossa valitettavasti tapahtui, että puut olivat menneet liian vanhaksi.

Valtuutettu Huru (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Bryggare ja Asko-Seljavaara hyvin toivatkin esiin, että on vaikea tietää pelkällä silmällä, mikä puu on vanha. Täällä on asianomaiset henkilöt, jotka niistä vastaavat kaupungilla, ja resurssejahan voi tietysti miettiä siltäkin kantilta, että jos ajatellaan keskustaa, niin ei pelkästään Kaivopuiston puut ole säilyttämisen arvoisia, vaan myös ydinkeskustassa voitaisiin säilyttää puita, jotta ympäristö olisi viihtyisämpi.

Kiitos.

Valtuutettu Näre (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Siis esimerkiksi siinä Baanan ympäristössä ihan koristelun alta on niitä puita kaadettu. Tällainen taipumus on kyllä Helsingissä, että halutaan mieluummin koristella jollain uudella pienellä matalalla alueita, ja sieltä sen koristelun alta sitten pitää kaataa niitä puita. Se, mikä vanhoissa puissa on erityisen tärkeää, on se, että ne suojaavat melulta kaupunkiympäristössä varsinkin, jos ne ovat tiheitä. Se on sellainen luonnollinen meluste. Esimerkiksi tämän esityksen sisältö on terveiden puiden säilyttäminen, ja silloinhan se tsekataan, että mitkä puut sieltä ovat päässeet lahoamaan tai muuten sairastumaan. On mielenkiintoista, että täällä joillakin ei näytä olevan tahtoa tällaisten luontoelementtien suojeluun kaupunkiympäristössä.

Kiitos.

Ledamoten Thors

Värderade ordförande.

När vi ser på handlingarna, när vi såg på den förra punkten, så kan vi konstatera att vi faktiskt har nått väldigt goda resultat när det gäller klimatutsläpp.

26.9.2012

Toivon, että se mitä olemme kirjanneet täällä, olisi mahdollista, 30 % vuoteen 2020 mennessä, mutta tätä täytyy tutkia hyvin, ja luulen, että se voi olla näin. 2020 ei kuitenkaan ole niin kaukana.

Muutamia muita asioita. Valitettavasti tämän öljyntorjuntavalmiuden tarve tuli taas hyvin ajankohtaisesti esille muutama päivä sitten. Strategiassa puhutaan siitä, että keskipitkällä aikavälillä pitäisi olla omia toimintaryhmiä, jotka putsaavat mahdollisen onnettomuuden sattuessa. Toivoisin, että tämä tapahtuisi nopeammin kuin vuoteen 2020 mennessä, niin pian kuin mahdollista, koska olen WWF:ltä kuullut, että he toivovat parempaa yhteistyötä kaupungin ja pelastuslaitoksen kanssa. Tätä he ovat peräänkuuluttaneet muun muassa harjoituksissaan. Vaikka en esitä mitään pontta, katson ao. henkilöitä ja vastuullisia henkilöitä, että tämä tapahtuisi nopeammin. Toivoisin, että te tekisitte kansainvälisessä ympäristökokouksessa, missä apulaiskaupunginjohtaja Sauri myös on hyvin verkottunut... Nyt en välttämättä usko tähän pilot- tai tugging, että me vedämme öljylasteja jonnekin sisäsatamiin. Sisäsatama on vaikea sanoa suomenruotsalaiselle, inrehamnen. Että saadaan tämä luotsauspakko tai että ajetaan amiraali Kaskealan uusia ajatuksia siitä, miten todella saadaan kaikki kuljetukset tarkkaan syyniin ja hyvien?. Tämä on harras toiveeni.

Aurauslumen osalta valtuutettu Oker-Blom esitti hyvin viisaita ajatuksia. Tiedämme, että Helsingin Energiassa on valmisteltu hyviä selvityksiä, jotka tulisi panna toimeen hyvin nopeasti eikä odottaa ehkä niin kauan.

Olemme puhuneet myös Itämeren tilasta muutenkin. Meilläkin on siis yksi niin sanottu ?. Jos me puhumme tätä byrokraattikieltä, BSAG ?, kukaan ei ymmärrä, mitä tarkoitan, mutta se on vapaaehtoinen sitoumus siitä, että me teemme enemmän Itämeren puolesta. Tulee taas yksi uusi huippukokous noin vuoden kuluttua, ja sinne pitäisi ympäristölautakunnan ja meidän kaikkien miettiä, mikä on seuraava sitoumus. Se olisi ehkä energiatehokkuuden parantaminen edelleen Pietarissa, koska Pietarin kaupunki ei ole siitä niin hirveän kiinnostunut.

Viimeiseksi. On tärkeää, että valmistellaan – olen nähnyt, että siitä tulee esitys – vieraslajistrategia meillä myös kaupungissa, mutta mielestäni carbo sinensis eli merimetso, se keskimäinen koko, joka on peräisin Kiinasta, kyllä kuuluu niihin vieraslajeihin.

Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

26.9.2012

Talvikunnossapito tuntuu kiihottavan jo tähän aikaan vuodesta, mikä on sinänsä hieno asia. Hernesaari on toistaiseksi ainut paikka, jolla kanta-kaupungin lumiongelmat hoidetaan. Kukaan ei ole vielä esittänyt yhtään vaihtoehtoa sille, miten lumet voitaisiin hoitaa muutoin kuin viemällä noin vajaa 100 000 kuormaa keskimäärin 15 kilometrin päähän jonnekin Helsingin ulkopuolelle kuorma-autoilla, mikä aiheuttaa valtavien rekkarallin kantakaupungista ulos. Odotan selkeitä vastauksia enkä pelkästään lumensulatusutopioita.

Kiitos.

Valtuutettu Kuikka

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä valtuutettu Thors juuri sivusi vieraslajeja. Jatkan siitä aiheesta. Ympäristöpolitiikan tarkastamisen yhteydessä ei ole mainittu vieraslajistrategiaa ollenkaan. Vieraslajistrategia on aivan olennainen osa luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa. Sen laatimisesta on päätetty jo neljä vuotta sitten luonnon monimuotoisuuden turvaamisen ohjelman yhteydessä, mutta strategia ei ole vielääkään valmis esimerkiksi sen takia, että kansallinen vieraslajistrategia on viivästynyt. Nyt vihdoinkin tämän vuoden aikana strategia valmistunee. Kuluneen neljän vuoden aikana esimerkiksi maa- ja metsätalousministeriön erittäin haitalliseksi määrittelemä espanjansiruetanan kanta on räjähtänyt Helsingissä käsiin, eikä sitä enää todennäköisesti saada kuriin millään ohjelmilla tai toimenpiteillä. Se olisi pitänyt tehdä aikaisemmin. Vieraslajistrategialla ja varsinkin sen toimeenpanolla on siis jo kiire. Jottei se jäisi pöytälaatikkoon, esitän seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto pitää tärkeänä, että vieraslajistrategian toimeenpanoa kiirehditään.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä äsken keskusteltiin jonkun verran siitä, onko tietoa ja selvityksiä siitä, miten ilmastopäästöä voisi vähentää enemmän ja nopeammin kuin Helsingin tavoitteissa. Minusta tämä oli aika erikoinen keskustelu

26.9.2012

sikäli, että Helsingissä on käyty sama keskustelu nyt useamman vuoden aikana moneen kertaan. Me olemme lukeneet selvityksiä, me tiedämme kansainvälisten ilmastopaneelien ja muiden arvioit, me tiedämme, että muissa Pohjoismaiden pääkaupungeissa ja jopa naapurikaupunki Vantaalla on pidemmälle menevät tavoitteet kuin Helsingissä. Ei tässä todellakaan, valtuutettu Wallgren, ole kysymys siitä, että onko tietoa tai onko neuvoteltu tarpeeksi, vaan kysymys on poliittisista valinnoista, ja jotkut eivät halua tehdä niitä ratkaisuja, joita nyt tarvittaisiin. Heillä on siihen ilmeisesti joku muu syy, jota sitten tämän tiedon puutteen valtuutettu Pajamäki halusi kätkeä.

Toinen asia, johon halusin tässä vielä puuttua, koskee näitä ranta-alueita. Tässä toissaviikolla Stadin ranta-alueiden kaupunginosayhdistykset järjestivät valtuutetuille hyvän tilaisuuden, jossa osoitettiin järkyttävän pitkä lista hankkeista, joilla ollaan tuhoamassa Helsingin arvokkaita rantoja ja myös osittain kulttuurirakennuksia ja maisemia. Koivusaari nyt ei kuulu näihin arvokkaisiin kulttuurimaisemiin ehkä, mutta Koivusaaresta Jätkäsaareen, Telakkarantaan, Merikortteliin, Hernesaaren kärkeen, Kalasatamaan, Kruunuvuorenrantaan, Meri-Rastilaan, Östersundomiin. Se oli lohduton lista paikoista, joissa kaikissa kaupunkisuunnitteluvirasto hyvin määrätietoisesti ajaa korkeaa rakentamista ranta-alueille. Minusta tämä asia, johon valtuuston pitäisi ehdottomasti puuttua. Ei ole mitään järkeä, että tällainen muutos Helsingin kaupunkisuunnittelun ja kaupunkikuvan linjauksessa tapahtuu ilman, että sitä kokonaisuutena valtuuston tasolla käsitellään.

Lopuksi kysymys ympäristöohjelmista. Tämänpäiväisen esityksen perusteluissa todetaan, että tarvetta kattaville ympäristöohjelmille ei enää ole. Sitä perustellaan muun muassa sillä, että ympäristötavoitteita on huomioitu yleisissä strategioissa, ympäristöasiat ovat segregoituneet ja että niitä raportoidaan meille. Mutta minusta ainakin ne kokemukset, joita valtuutetun näkökulmasta tästä asiasta on, osoittavat, että yleiset strategiat ja pelkkä seuranta eivät todellakaan riitä siihen, että valtuusto linjaisi jotenkin ympäristökysymyksiä. Tämä tämänkertainen ympäristöpolitiikan tarkistus on kovin vaatimatonta luokkaa. Siinä ei oikeastaan konkreettiselle tasolle päästä juuri lainkaan.

Me tarvitsemme paikallista ohjelmatyötä, ja paikallinen kestävä kehityksen ohjelma, joka valmisteltaisiin yhdessä asukkaiden kanssa, voisi olla tällainen. En siitä tee nyt ehdotusta, koska valtuusto jo äsken äänesti tästä asiasta globaalin vastuun strategian yhteydessä ja teki huonon ratkaisun, johon toivottavasti palataan sitten, kun seuraava valtuusto strategia-asioita pohtii.

26.9.2012

Ledamoten Wallgren

Arvoisa valtuusto, bästa fullmäktige.

Kolme pointtia. Ensinnäkin minusta Yrjö Hakanen ja ehkä eräät vihreät toverit täällä ovat oikeassa siinä, että sosiaalidemokraateilla myös Helsingissä on syytä itsekritiikkiin tässä ilmastopolitiikan kunnianhimossa. Totean samalla, että jos me otamme sosiaalisesti vastuullinen ilmastopolitiikka Helsinkiin, Suomeen ja koko maailmaan, niin me tarvitsemme siihen tällaista valistunutta vasemmistolaista panosta, ja minä haluan olla mukana sitä tekemässä. Sen takia minulla on kaksi pointsia, mihin haluan kiinnittää valtuuston huomion.

Yksi on tämä päästövähennystavoite. Pelkkä siirtyminen tai kritiikitön uusiutuvien kannattaminen on ongelmallista, niin kuin me olemme tässä salissa viime vuonna pariin kertaan todenneet, nimittäin jos on pelkästään määrällisiä tavoitteita uusiutuvissa, niin on uhkana, että joudutaan valitsemaan sellaisia uusiutuvia polttoaineita, joiden välillinen vaikutus on hyvin tuhoisa sekä ympäristöpoliittisesti että sosiaalisesti. Tarkoitan ennen kaikkea trooppisten peltoviljelykasvien vaikutuksia maankäyttöön ja sen kautta ilmastoon ja ihmisten toimeentuloon. Päästövähennyksien kohdalla ei kannata puhua pelkästään määrästä, vaan pitää puhua ehdottomasti myös biopolttoaineen laadusta.

Toinen pointsi ruuhkamaksuista. Tässä on vähän sama tilanne. On selvää, että ruuhkamaksuja tarvitaan, ne ovat kaikille hyvä asia, mutta siinäkin laatu on tärkeä. Ruuhkamaksujen uhka ei ole niinkään tässä ympäristökestävyydessä, vaan sosiaalinen kestävyys on näissä ruuhkamaksuissa se haaste ja ennen kaikkea se, että vältetään sellainen ruuhkamaksukäytäntö, joka johtaa tällaiseen kontrolliyhteiskuntaan ja valvontaan. Tässäkin pitää olla tarkkana, että se laatu mitä saadaan, on se mitä me haluamme.

Kiitos.

Valtuutettu Sinnemäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvä valtuutettu Wallgren.

On hyvä nostaa esille se, että kun puhutaan kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä, niin uusiutuva energia ei todellakaan ole meidän ainoa keinomme vähentää näitä päästöjä. Niin kuin asiaa seuraavat tietävät, valitettavan usein energian tehokkaampi ja niukempi käyttö on se kaikkein paras ja myös viime kädessä kaikkein edullisin tapa vähentää

26.9.2012

päästöjä. Kaikilla energiantuotantotavoilla on omat ongelmansa, ja sen takia energiatehokkuuden pitäisi useammin päästä keskiöön. Jos taas haluaa olla tekemässä vastuullista, vaikkapa sosiaalidemokraattista, ilmastopolitiikkaa, niin silloin olisi kannattanut ehkä äänestää toisin tässä palautusehdotuksessa eikä voivotella ja murehtia.

Valtuutettu Karin Taipale (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan vielä todella jatkaa sikäli tuosta, mistä Tomi Wallgrenkin puhui. Jos sanotaan, että ympäristöpolitiikan aika on ohi, niin siinä mielessä demarien politiikka onkin sekä vihreää että punaista, ja kuten Rion kokouksessa nyt erityisesti korostettiin, myöskin sosiaaliset ja taloudelliset näkökulmat on otettava huomioon. Muuten on ihan turha puhua kestävästä kehityksestä, ja seuraavan valtuuston pitääkin tehdä nimenomaan kestävä kehityksen strategia, jossa esimerkiksi elinkeinopolitiikkaa juuri näistä näkökulmista. Muuten me palaudumme takaisin viime vuosikymmenelle.

Kiitos.

Valtuutettu Bryggare (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutettu Wallgren ja valtuutettu Sinnemäkin.

Tässä hieman osui itse asiassa kohdalleen tämän problematiikan suhteen. Kuten kaikki ovat huomanneet, ruuan hinta maailmassa on nousut, ja yhtenä osana tätä on se suuri ja hankala tilanne, asetelma, jossa ruokaraaka-aineista kilpailee maailman energiateollisuus ja toisaalta ihmiset, ja siinä kisassa tällä hetkellä on aiheutumassa sellainen tilanne, että ruuan hinta nousee. Mitä se tarkoittaa sitten noin globaalimmin? Suurempaa nälänhätää ja suurempaa ongelmaa siellä. Nämä ovat todella monimutkaisia ja hankalia asioita, joita ei ratkaista yksinkertaisilla lausumilla.

Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

26.9.2012

Demariryhmästä huomautettiin, että kestävä kehitys täytyy olla myös sosiaalisesti kestävä. Totta kai, ruuhkamaksut ovat myös mitä parhainta sosiaalipolitiikkaa, koska nyt me käytämme ja suunnittelemme käyttävämme satoja miljoonia euroja näiden ruuhkahuippujen välttämiseksi, kun me voisimme välttää ne ruuhkahuiput. Meillä on satoja miljoonia tieliikenneinvestointeja suunnitteilla vain näitä ruuhkahuippuja varten, ja me voisimme välttää ne sillä, että me ajoitamme ruuhkat paremmin ja tasaisemmin, ja silloin me voimme käyttää näitä Helsingiltä säästyviä satoja miljoonia euroja vaikkapa homekoulujen korjaamiseen tai muuhun ihmisten kannalta paljon hyödyllisempään toimintaan.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettujen Hakanen ja Näre tekemiä vastaesityksiä sekä valtuutettu Kuikan ponsiesitystä.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Tästä puiden kaatovimmasta. Varmaan kaikki tietävät hyvin tämän Käpylän puutaloalueen todellisuuden, ja se on varmaa, että täällä me emme päästä yksittäisistä puista emmekä varsinkaan siitä, mikä puu on sairas, mutta olisi varmaan hyvä, että silloin niille ihmisille, jotka ovat esimerkiksi Käpylässä tai muilla alueilla, joilla puita kaadetaan, se tieto tarkemmin annettaisiin niin, että samaan aikaan ei sitten terveitä puita kaadettaisi sillä perusteella, että sairaita puita kaadetaan. Nyt tässä on aika hämmäntävä tilanne siellä ollut, että oli 50 puuta kaatolistalla, vaikka asukkaiden mukaan vain muutamat niistä on todettu sairaaksi. En tiedä, millä systeemillä se todetaan, mutta varmaan siellä tarvittaisiin sitä asiantuntemusta myös siihen asiaan tarkemmin. En tunne puiden elämänsäkaarta tarkemmin, mutta pahaa tekee terveiden puiden kaatamisvimma, joka tuntuu nyt olevan täällä valloillaan, ihan niin kuin Sari Näre tuossa puhui. Jos vuokra-asukkaiden pihalla on puita, joita halutaan muista kuin turvallisuussyistä olla kaatamassa, niin on tärkeää, että asukkailla on mahdollisuus tulla kuulluksi puu puulta, tai sitten, että olisi kunnolliset havainnekuvat eikä vain pelkästään epäselviä arkikitehtien ja joidenkin rakennusinsinöörien ymmärtämiä kuvia tai että kaupunkisuunnittelulautakunnassa 4 vuotta sitten harjoittelee niitä lukemaan. Siinä minusta on paljon parantamista, ja toivon, että siellä Käpylässäkin näihin kunnollisiin havainnekuviin päästään ennen kuin siel-

26.9.2012

lä ruvetaan mitään kaatamaan tai ennen kuin asukaskuuleminen päätetään.

Valtuutettu Näre (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Se tuntui juuri erityisen pahalta, että puita kaadetaan joidenkin suunnitelmien, jonkun sellaisen koristelutarpeen alta, niin kuin useissa näissä tässäkin viitatuissa tapauksissa. Ikään kuin siitä, että joku pääsee toteuttamaan jotain suunnitelmaa, joutuu sitten jotkut vanhat ihanat puut kärsimään ja sen myötä samalla sitten ihmiset, jotka ovat tottuneet niihin puihin, ja eläimet siinä ohessa. Nythän valtuutetuilla on mahdollisuus ilmaista kantansa sen suhteen, haluavatko he elää tällaisessa betonisessa ympäristössä, mikä on parturoitu puista, vai toivovatko he, että vanhat terveet puut säilyvät heidän kaupunkiympäristössään.

Kiitos.

Valtuutettu Nieminen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät ystävät.

Te, jotka olette minun luontorekillä käyneet, uskaltaneet tulla, tiedätte että me halaamme puita. Minä uskallan tunnustaa nyt täällä rivin edessä. Uskallan myös sanoa sen, että kaupungilla ei ole mitään vimmaa eikä ohjelmaa puiden kaatamiseksi. Helsingin kaupungissa on varmaan Suomen pätevimmät arboristit. Olen heidän kanssaan ollut töissä katsoomassa puiden hoitoa ja niiden käsittelyä. Minusta nyt turhaan syyllistetään tätä ammattijoukkoa. Ehkä kaavoituksessa voitte katsoa tarkemmin, mihin kaavoihin nimiänne laitate, mutta tämä osasto, erityisesti puidenhoitajien puoli, on Helsingissä ammattitaitoista.

Kiitän muuten sitten, kun minulle ympäristöasiat eivät ole punaisia eivätkä valkoisia, olkoot sitten oransseja tai keltaisia. Minulle ympäristö on Suomen tulevaisuus, meidän kansamme tulevaisuus. Siksi olen valtuutettu Yrjö Hakasen kanssa täysin samaa mieltä siitä, että Helsinki tarvitsee jatkossakin kattavan ympäristöohjelman. Meidän tulevaisuus on merissä ja metsissä. Me voimme pilata sen asian. Meidän keuhkomme on metsät, meidän keuhkomme on puhdas Itämeri. Välillä ihmettelinkin, miten vähän tätä valtuustoa kiinnostaa yleensä vesiensuojelu, Itämeren suojelu, saariston tulevaisuus, Kruunuvuoren selkä Helsingin tulevana sisälahtena ja satamaverkosto tuolla saariston ulkopuo-

26.9.2012

lella. Ehkä seuraavat valtuustot kiinnittävät näihin asioihin hieman enemmän huomiota.

Ohjelma on oikeansuuntainen, toimenpiteet vaatimattomia, mutta ehkä tälläkin päästään nyt eteenpäin.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin toteaisin valtuutettu Niemiselle, että kyllä minusta täällä valtuustossa on paljon luonnosta ja ympäristöstä kiinnostuneita valtuutettuja, ja tämäkin käyty keskustelu kyllä osoittaa sen. Olisin ollut valtuutettu Kuikan kanssa samaa mieltä siitä, että kyllä tähän ympäristöohjelmaan olisi pitänyt nimenomaan kuulua myöskin nämä vieraslajiasiat, koska niiden lisääntyminen on nopeaa. Jos me nyt muutaman vuoden kuluttua vasta selvitysten perusteella otamme näihin asioihin kantaa, niin kyllä silloin ollaan jo aika paljon menetetty. Ei pelkästään nämä siuruetanat taikka merimetsot, joihin valtuutettu Thors viittasi, jotka pilaavat saaria, vaan kaikki kurtturehtiruusut saaristossa, valkoposkihanhet, jotka pilaavat meidän uimarantojamme, jättipalsamimetsät ja -niityt, ci-tykanat ja niin edelleen. Kyllä Helsingin kaupungissa on paljon sellaisia lajikkeita, jotka ehdottomasti pitäisi saada paremmin hallintaan niin, että me voisimme huolehtia sellaisesta suomalaisesta luontoympäristöstä, joka on täällä meillä ollut ominainen ja jolla on myös luontaiset viholiset, jotka pitävät niitä kurissa. Sikäli toivon, että Helsingin ympäristökeskuksessa nyt paneudutaan näihin vieraslajikkeisiin ja siihen, millä tavalla niiden torjuntaa voidaan edistää.

Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro)

Hyvät ystävät.

Meillä taitaa olla jo kaksi kaniasiamiestä. Kohta tulee hanhijohtaja ja kurtturehturehtööri. Kyllä näitä asioita jo hoidetaan. Toki niitä voidaan tehdä paremmin. Hyvä kaniasiamiehille.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

26.9.2012

Jaan kerrankin Yrjö Hakasen huolen merenrantaluonnon säilymisestä Helsingin rannoilla, ja en tässä puhu yksittäisistä puista, vaan meille jaetun kirjan otsikosta ”Korkea rantarakentaminen, matala kaupunki”. Täällä on ensimmäisellä sivulla todettu, että suuret tornitalohankkeet ovat tulleet muotiin kaupunkipolitiikassamme. Korkeat rakennukset muuttavat rajusti ympäristöä, ja keskustelut tärkeästä aiheesta jatkuvat. Tämä oli tuolla lokeroissa kaikille. Koska, jos ollenkaan, valtuusto saa katsauksen korkean rakentamisen suunnitelmista rannoille? Minä en todella haluaisi nähdä, että nämä kaavat tulevat 16-kerroksisine rakennuksineen päätettäväksi. Telakkarannan kuvavisiot olivat aika käsittämättömät, kun mietitään, millainen meillä on Kaivopuiston jatke länteen päin Telakkarantaan ja Hietalahteen. Osaako joku kaupunkisuunnittelu-lautakunnasta vastata?

Kiitos.

269 §

Esityslistan asia nro 13

KÄPYLÄN PUISTOALUEEN (NYYYRIKINPUISTO, VUORITALO) ASEMAKAAVAN
MUUTTAMINEN (NRO 12062)

Valtuutettu Ingervo

Hyvät ihmiset, hyvä puheenjohtaja.

Käpylän Vuoritalosta on puhuttu vuosia. Sen asuntorakentaminen myös huolestuttaa monia lähistöllä asuvia, minä olen saanut yhteydenottoja tulevan rakennustyömaan turvallisuuteen, meluun, räjäytykseen ja rakennuspölyyn liittyvistä huolista lähitalojen asukkailta: miten turvallinen asuminen ja erityisesti lasten turvallinen liikkuminen turvataan tässä rakennusvaiheessa, ettei kukaan putoa sinne ja muuta. Erityisesti räjäytykset pelottavat, sillä tämä Vuoritaloalueen kallionreuna on samalla lasten ja nuorten suosiman oleskelualueen ja monen kerrostalon varsinainen takapiha-alue käytännössä, ja osalla taloista ei muuta piha- aluetta siinä varsinaisesti olekaan. Miten voidaan varmistaa, että nämä alueet aidataan niin, että sieltä ei joku vahingossa olekin työmaalla tai

26.9.2012

putoa sinne. Toivon myös, että näitä kallioräjäytyksiä ei tarvitsisi tehdä lainkaan. 4 asunnon parkkipaikat voisi myös harkita laitettavan sinne kadun puolella. Siinä on Käpylän asema ihan vieressä, että riittäisi varmaan sekin, että sinne hälytysajoneuvo pääsee tarvittaessa.

Niillä taloilla on tätä melu- ja pölyhaittaa aika paljon, kun siinä Heltechin Kullervonkadun ammattioppilaitoksen remontti kestää tässä vielä puoli-toista vuotta, ja Osmontien uudet kerrostalot – kannatan niiden rakentamista, mutta siinä on aikamoinen räjäytystyömaa. Tämä Vuoritalon työmaa on sitten kolmannelta suunnasta rakennustyömaa niille samoille vuokratiloille siinä. Tämä rakennusmelu – Sauri puhui 70 desibelistä, että se olisi sellainen, mikä pitäisi huomioida tarkemmin. On tosi tärkeää, että ei ole niin, että kolmesta suunnasta kaksi vuotta tulee kauhea pauke, ja sitten sanotaan vain, että täytyy kestää. Tällaisessa tapauksessa voisi minusta jo miettiä sitä, että pitääkö vuokrankorotuksia täysimääräisinä edes tehdä.

Varsinaisesti haluan kysyä apulaiskaupunginjohtaja Penttilältä, että miten huolehditaan, että tämä rakennusaikainen melu ja pöly ei tuota kohutuntouta, eli ainakaan sitä yli 70 desibelin, räsitettä lähitalojen asukkaille naapuritonttien kolmelta eri rakennustyömaalta, että miten voidaan huomioida, että rakennusalue aidataan niin, että lapset eivät voi vahingossa päästä tai pudota alueelle kalliolta tai mistään muustakaan suunnasta.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Kyseessä on puistoalueella nykyisen sijaitsevan rakennuksen suojeleminen ja sen mahdollistaminen, että se voisi muuttua asutuskäyttöön. Luonnollisesti siinä muutoksessa saattaa jotain peruskorjaustarvetta olla aika paljonkin tuossa talossa, mutta tämä rakennustoimenpide, joka tästä kaavasta aiheutuu, on kyllä niitä pienimpiä, mitä tässä kaupungissa on. Siinä mielessä luonnollisesti sitten rakennusluvan yhteydessä edellytetään ne normit, jotka mahdollisesti on tarpeen muun muassa melunsuojauksen osalta. Tämä kaava tosiaan merkitsee sitä, että mahdollistetaan asutuskäyttö tuossa rakennuksessa, ja yhtään uutta rakennustahan tällä kaavalla ei valitettavasti luoda.

Valtuutettu Helistö

Puheenjohtaja.

26.9.2012

Tulin oikein tänne pönttöön kertomaan tyytyväisyyteni tästä asemakaavasta. Vuoritalo on ainakin paikallisesti merkittävä, jopa historiallinen rakennus Käpylässä. Se on muodoltaan erikoinen, se on tehty aikoinaan paloasemaksi, ja vuosikymmeniä sen tulevaisuus on ollut epäselvä. On erittäin hyvä, että tällainen asumiskaava saadaan nyt aikaiseksi, ja toivotaan, että tätä myötä Vuoritalo myös lopulta asutetaan.

Puheenjohtaja.

Haluaisin puhua tämän asian yhteydessä myös Lauttasaaren vesitornista, sillä uskoisin, että voisimme tämän kaavan tyyppisesti ratkaista myös Lauttasaaren vesitornin säilyttämisongelman. Kaikki tiedämme ja muistamme, että Lauttasaarenkin vesitorni on nyt ollut jo vuosia, 10–15 vuotta tyhjiään, ja se on iso ongelma, että mitä sille tehdään. Tästä Vuoritalosta nyt vain oppia. Tehdään Lauttasaaren vesitorniin asunto-kaava – asia ratkeaa.

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan vain kommentoida sitä apulaiskaupunginjohtaja Penttilän heittoa, että valitettavasti ei enempää kaavoiteta siihen. Minusta on todella tärkeää, että sitä aluetta säilytetään, myös sitä puistomaista aluetta. Se on niin monelle kaikenikäisille ihmisille virkistysalue siinä, vaikka se ei olekaan rakennettu niin, että sinne olisi laitettu pieniä istutettuja puita tai muuta sellaista äärirakennettua puistoa. Myös tällaisia vehreämpiä kallioalueita tarvitaan kaupungissa.

Valtuutettu Urho

Todellakin voidaan ottaa Lauttasaaren vesitorni varmastikin mihin tahansa käyttöön, jos löytyy yksityiset sijoittajat, jotka maksavat sen kustannukset, ja jos samalla säilytetään se kaikki puistomainen luontoarvo, joka siinä ympärillä on. En ole nähnyt, se on ollut monta vuotta kilpailutuksessa, että tulisi kannatettavia ehdotuksia edellyttäen, että kuitenkin sen vesitornin muoto säilyy edes lähestulkoon sellaisena kuin mitä se nyt. En ymmärrä, että sinne joku talotötterö päälle pannaan, mutta todellakin siinäkin on ympäristössä puistoluonnot ja -arvot ympärillä asuville ihmisille.

26.9.2012

271 §

Esityslistan asia nro 15

KAUPUNKISUUNNITTELUVIRASTON VIRASTOPÄÄLLIKÖN VIRAN TÄYTTÄMINEN

Valtuutettu Helistö

Kiitos, puheenjohtaja.

Esitän kaupunkisuunnitteluviraston päälliköksi Matti Kajansinkkoa. Voisihan tänään nyt äänestyksen tehdä sitten lippuäänestyksenä.

Kiitos.

272 §

Esityslistan asia nro 16

AMMATILLISTEN OPPILAITOSTEN LAKKAUTTAMINEN JA PERUSTAMINEN SEKÄ
OPETUSTOIMEN JOHTOSÄÄNNÖN MUUTTAMINEN 1.1.2013 ALKAEN

Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tarkoituksena on muodostaa Suomen suurin ammatillinen oppilaitos. Minulla on PowerPoint-esitys tästä ?. Valtakunnallisesti on jo pitkään ollut tavoitteena se, että muodostetaan vahvoja koulutuksen järjestelyjä, jotka pystyvät varmistamaan työelämälähtöisen ja tehokkaan ammattikoulutuksen. Tämän uudistuksen tavoitteena on yhdistää ja yh-

26.9.2012

teenliittää Helsingin kolme ammatillista oppilaitosta, Helsingin palvelu-alojen oppilaitos, Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden oppilaitos ja Helsingin tekniikan alan oppilaitos.

Helsingin kaupungin ammatillisessa koulutuksessa on 2000-luvulla opiskelijamäärä lisääntynyt 2 000:lla. Tilat ovat hajaantuneet 20 katuosoitteeseen, mistä syystä nykyinen koulutusyksikköjako ja johtamisjärjestelmä eivät enää toimi kunnolla. Ongelma on ollut myös se, että opiskelijat ovat tulleet kohdelluiksi eri lailla eri oppilaitoksissa, eli kun toimitaan kolmessa eri koulupisteessä, niin työtavat ovat kuitenkin erilaistuneet. Koulutus on ollut myös osin päällekkäistä ja hajanaista. Ammatillinen aikuiskoulutus on pirstaloitunut tässä uudistuksessa niin, että se on jäänyt eräällä tavalla näkymättömäksi siitä huolimatta, että Helsinki on erittäin suuri ammatillisen aikuiskoulutuksen järjestäjä Suomessa, yksi suurimmista, mitä on.

Tämän uudistuksen tavoitteena on näin ollen mahdollistaa se, että opiskelijat voivat paremmin liikkua eri koulutusmuotojen välillä. Jos esimerkiksi mennään ammatilliseen aikuiskoulutukseen, niin voidaan kuitenkin joustavalla tavalla siirtyä esimerkiksi tutkintoon johtavaan koulutukseen. Tavoitteena on myös se, että opiskelijat tulevat kohdelluiksi yhdenmukaisesti, että poistutaan tästä hajanaisesta järjestelmästä ja että koulutus olisi aikaisempaa työelämälähtöisempää ja tehokkaammin organisoitua. Meillä on totta kai tavoitteena tässä myös toteuttaa koulutus ? ja tehostaa koulutuksen läpäisyä tällä uudistuksella.

Uudistus näyttää tältä: yhdistetään 3 nykyistä oppilaitosta ammatillinen oppilaitokseksi, jossa on yhteensä 6 500 opiskelijaa. Tähän uudistukseen yhdistetään myös nuorten työpajatoiminta, 300 nuorta, osa perusopetuksen lisäopetuksesta, sekä sitten oppisopimustoimiston järjestämä oppisopimuskoulutus. Kaiken kaikkiaan, kun lasketaan mukaan myös oppisopimuskoulutuslaiset, tähän tulee yli 15 000 opiskelijaa. Oppilaitosta johtaa yksi rehtori. Tällä ei ole vielä nimeä, eli ei ole tarkoitus, että tämä olisi Helsingin oppilaitos, vaan meidän on tarkoitus perustaa tähän nimikilpailu. Opiskelijat saavat ehdottaa nimiä, joista sitten paras valitaan, eli nimi päätetään tälle oppilaitokselle vasta myöhemmässä vaiheessa. Laitoksessa tulee olemaan myös 5 toimialarehtoria. Ammatillinen oppilaitospuoli jakaantuu neljään osaan: hyvinvointi-, palvelus- ja kulttuuritekniset palvelut, teollisuus- ja logistiikkaosioon. Lisäksi tähän rinnalle muodostetaan ammatillinen aikuisoppilaitos, jossa on oppisopimuskoulutus ja oppilaitosmuotoinen aikuiskoulutus.

Tehoa nykyiseen saadaan sillä, että opiskelijapalvelut yhdistetään. Ne palvelevat kaikkia. Ne fyysisesti tulevat olemaan samoissa paikoissa, mutta saavat vertaistukea, kun toimivat kuitenkin yhdessä, eli psykolo-

26.9.2012

git, kuraattorit ja opinto-ohjaajat. Koko oppilaitosta, niin ammatillista aikuisoppilaitosta kuin ammatillista oppilaitospuolta, palvelevat yhteiset tukipalvelut eli talous- ja henkilöstöasiat, tila- ja hankintapalvelut, tietohallintahankkeet, kansainvälinen toiminta ja kehittämis- ja laatutyö.

Tämä uudistus on tarkoitus tehdä kustannusneutraalisti siten, että tässä ei tarvita mitään lisämäärärahoja. Nykyiset virkajärjestelyt tehdään raamin puitteissa eli muuttamalla virkanimiä, eivätkä henkilöresurssit kokonaisuudessaan näin määrällisesti muutu mihinkään. Pitkällä aikavälillä tämä varmasti tuo kuitenkin säästöjä. Valmistelu on ollut hyvin yksituumaista ja yksimielistä. Tätä on käsitelty asianmukaisesti yt-elimissä. Tässä on myös hauska ja monella tavalla minusta olleet myös opiskelijat mukana, parikin strategiaistuntoa, joissa oppilaskunnat ovat olleet mukana, mutta johtokuntaa ja oppilaskuntaa on haasteltu ja heiltä on myöskin pyydetty lausunnot.

On ollut hauska kuulla, että luottamushenkilöt ovat antaneet hyvää palautetta tämän uudistuksen valmistelutavasta. Tässä ei ehdoteta uutta jaostoa, eli kunnallinen demokratia toteutuisi opetuslautakunnan, joka jakaantuu suomenkieliseen ja ruotsinkieliseen jaostoon. Siltä osin lautakunnan ehdotusta on siis muutettu, että tässä ei perustettaisi toista suomenkielistä jaostoa. Tähän asiaan kiinnitti erityisesti huomiota kaupungin sääntötoimikunta, joka totesi, että kun vertaillaan uuden mahdollisen jaoston tehtäviä, niin niitä ei olisi riittävästi ja asiat pystytään käsittelemään nykyisessä suomenkielisessä jaostossa. Sitä, että tämä käsitellään suomenkielisessä jaostossa, puoltaa minusta myös se, että opetusta tulee katsoa laaja-alaisesti. Toisen asteen koulutusta pitäisi katsoa yhtenäisenä kokonaisuutena niin, että sitä ei eriytetä eri osiinsa ja tehdään enemmän yhteistyötä. Se, että nämä asiat valmistellaan suomenkielisessä jaostossa sekä ammatillisen koulutuksen että muun toisen asteen koulutuksen kanssa yhdessä, luo minusta hyvät yhteistyön edellytykset.

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

En ole ollenkaan laatikkoleikkien ystävä. Kaikki tuollaiset organisatiomuutokset aina aiheuttavat hyvin paljon sellaista epävarmuutta ja häsellystä missä tahansa yrityksessä tai muussa yhteisössä, mutta täytyy sanoa, että tämä muutos, mikä ollaan tekemässä tuolla ammatillisen koulutuksen puolella, on varmasti ihan yksi harvinaisia siinä mie-

26.9.2012

lessä, että siinä on hyvin vähän soraääniä syntynyt. Siinä on ollut hyvin henkilöstö mukana, ja oikeastaan voi sanoa, että tätä muutosta suoraan odotettiin. Tämän lausunnon olen hyvin monelta kuullut, eli tässä viime vuosina ammatillinen koulutus on paisunut niin suureksi, että nämä vanhat rakenteet eivät yksinkertaisesti enää toimi niin kuin pitäisi.

Se, minkä takia pidän tästä uudistuksesta, on erityisesti tämä nivelvaihe. Meillä on hienosti sanottuna lisäopetus, mikä tarkoittaa kymppiluokkia, maahanmuuttajien valmistava koulutusta, ammattistarttia ja työpajoja, joissa oikeastaan nämä välivaiheeseen vellomaan jääneet nuoret liikkuvat, ja nyt on sitten mahdollisuus, että joustavasti myös lukuvuoden aikana on mahdollista vaihtaa koulumuodosta toiseen ja myös sitten sinne ihan tutkintoon johtavaan koulutukseen. Tällä hetkellä se ei ole niin joustavasti mahdollista, että jos menet kymppiluokalle, niin olet sen kymppiluokan loppuun, vaikka sitten esimerkiksi ammatillisen koulutuksen puolella vapautuisi paikkoja. Tämä on joustava systeemi ja siinä mielessä tuo siihen hankalaan nivelvaiheeseen ehdottomasti positiivista uutta.

Ammatillisesti suuntautuvat kymppiluokat ovat myös hyvä asia siinä mielessä, että on mahdollisuus tutustua sitten jo siihen ammatilliseen opetukseen ja vähän etsiä sitä omaa alaa. Tarkoitushan ei ole, että kaikki kymppiluokat olisivat kuitenkin siellä amiksen puolella ja joka tapauksessa, jos sitten katsotaan, että joku olisi siinä vuoden aikana saanut parannettua numeroitaan niin, että kannattaisi mennä lukion puolelle, niin sekin on mahdollista, eli mikään ei sulkeudu pois.

Perusongelmana itse asiassa ammatillisessa opetuksessa on edelleenkin se paikkojen riittävyys. Meillä on anottiin tänä keväänä 1 000 lisäpaikkaa, mutta tuli 520 lisäpaikkaa, joka tarkoittaa 200 aloituspaikkaa, eli kyllähän tuossa kevään haussa edelleenkin jäi 1 000 ulos, vaikka sitten erilaisin kommervenkein on sen verran saatu, että suurin piirtein tämä vuosittainen 400 nuorta jää sitten kokonaan ilman paikkaa, mikä on siis suoraan sanoen kauheaa.

Ammatillisen koulutuksen tilat – tuossa apulaiskaupunginjohtaja jo siihen viittasikin, että nyt kun tietysti voi tulla sellainen tunne, että valtava jättioppilaitos on syntymässä, niin kuin tästä on uutisoitukin, niin sanoisin, että ongelma on pikemminkin se, että tämä on hajautunut niin monen toimipisteeseen, ja voi sanoa, että jos mietitään, mikä olisi yksi tärkeimpiä investointeja tässä lähivuosina, niin kyllähän se on nämä ammatillisen koulutuksen tilat. Jotta me voisimme edes niitä lisäpaikkoja saada käyttöön, niin me tarvitsemme oikeasti lisätilat. Toivon, että kun näitä investointisuunnitelmia katsotaan, niin tämä tajuttaisiin todellakin sijoituksena tulevaisuuteen, että me saisimme nuo ammatillisen ti-

26.9.2012

lat kuntoon. Meillä on lähes 1 000 opiskelijaa liikaa nykytiloissa ihan mihin tahansa mittareihin nähden. Meidän pitäisi saada niitä lisäpaikkoja ja nekin sijoitetuksi jonnekin, plus sitten se, että nämä tilat ovat todella huonossa kunnossa. Se, että meillä nyt toimii joku esimerkiksi teknikan alan oppilaitos nyt yli 10 toimipaikassa, tarkoittaa sitä, että kaikki nämä tukipalvelut ja muut, mitä halutaan antaa, on aika vaikea organisoida näin hajanaisesti.

Jos nyt jonkun messagen tästä minun puheestani pistätte mieleen, niin tämä ammatillisen koulutuksen tilakysymys kaipaa ratkaisua.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Ammatillinen koulutus organisoitiin Helsingissä uudelleen kymmenkunta vuotta sitten. Muodostettiin kolme suurta, valtakunnallisesti erittäin suurta oppilaitosta. Tätä päätösesitystä lukiessa ja esittelyä kuunnellessa ei ainakaan minulle käy selväksi, miksi ne halutaan nyt yhdistää jättiyksiköksi. Sen sijaan, kun lukee oppilaitosten johtokuntien ja oppilaskuntien lausuntoja ja kuulee monien opettajien lausuntoja, niin nousee monia kriittisiä kysymyksiä ja perusteltua vastustusta. Tärkein kysymys on tietysti se, ratkaiseeko yhden suuren jättioppilaitoksen muodostaminen ammatillisen koulutuksen keskeisiä ongelmia. Esimerkiksi ammatillisten opintojen suuri keskeyttämisprosentti on todella vakava kysymys. Oppilaitosten yhdistäminen ei tuo siihen minkäänlaista helpotusta. Voi käydä jopa päinvastoin, kun ohjaus- ja tukipalvelut keskitetään. Jättiyksikössä syrjäytymisen vaara voi kasvaa. Keskittäminen ei tuo myöskään yhtään uutta opiskelupaikkaa Helsinkiin.

Toinen iso ongelma, johon äskeisessäkin puheenvuorossa viitattiin, ovat monet huonot tilat. Se ei tällä ratkaisulla sinänsä muutu mihinkään, ei myöskään kaupungin tilakeskuksen oppilaitoksilta perimät kohutuuttoman korkeat vuokrat. Oppilaille tämä tilanne voi tarkoittaa, jos tätä joustavuutta oikein tosissaan ryhdytään ajamaan, kyllä sitä, että he joutuvat juoksemaan ympäri kaupunkia vielä enemmän kuin nyt. Se, että kolme nykyistä oppilaitosta toimivat parissakymmenessä toimipisteessä, voidaan muuttaa ja olisi voitu muuttaa ajat sitten, jos kaupunki olisi päättänyt investoida niihin tiloihin. Ei se riipu lainkaan siitä, onko oppilaitoksia kolme vai yksi. Sama koskee itse asiassa mahdollisuuksia siihen, että oppilas voi joustavasti siirtyä opintolinjalta tai oppilaitokses-

26.9.2012

ta toiseen. Jos opetusvirasto olisi tätä tosissaan halunnut, niin tämäkin olisi ollut mahdollista koko ajan tehdä paljon helpommaksi kuin nyt.

Pätevien opettajien puute ja vaihtuvuus on kolmas vakava ongelma ammatillisessa koulutuksessa. Meillä on paljon hyviä opettajia, mutta meillä on myös vaikeuksia saada tehtäviin pysyvästi ja riittävästi pätevää opettajakuntaa. Jättiyksikkö ei palkkausta paranna millään tavalla. Tavoitteenahan tässä on, niin kuin apulaiskaupunginjohtaja kertoi, pidemmällä tähtäimellä saada aikaan säästöjäkin. Sen sijaan opetuksen sisällön kannalta tähän esitykseen voi liittyä ongelmia tai ainakin menetettyjä mahdollisuuksia. Itse epäilen, että aikuiskoulutuksen eriyttäminen muusta ammatillisesta koulutuksesta ei paranna tätä kysymystä opetuksen sisällöstä ja laadusta.

Opetusviraston valmistelussa yksikön koko näyttää olleen tavoite siinänsä, tärkeämpää kuin koulutusalojen kokonaisuudet, niiden toimivuus ja opiskelijoiden odotukset ja tarpeet. Useissa lausunnoissa, joita meille on esitetty, on toivottu, että tätä esitystä harkittaisiin vielä uudelleen. Ehdotankin, että valtuusto päättää palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi niin, että siitä käydään lisää keskusteluja oppilaitosten johtokuntien, opettajien ja opiskelijoiden kanssa.

Valtuutettu Pakarinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tuossa tarkoituksenahan nyt ei olekaan, että tällä yhdellä muutoksella ratkaistaisiin kaikki ongelmat, mitä liittyy ammatilliseen opetukseen. Keskeytysprosenttihan tällä hetkellä on 16, negatiivisesti keskeyttäneitä siitä on ollut vuodesta riippuen 11–13 %. Kyllä minä näen, että tämä positiivisesti vaikuttaa siihen. Se, että meillä tukitoimet keskitetään, on vain hyvä asia, että me saamme ne oppilaat, joilla näitä vaikeuksia ilmenee, tehostetusti käsittelyyn.

Valtuutettu Hakanen nyt puhui tästä jättioppilaitoksesta. Onhan se suuri, mutta se jakautuu edelleenkin isoihin itsenäisiin yksiköihin, eli se ei nyt tähän asiaan mitenkään vaikuta.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

26.9.2012

Ei tämä kolmen suuren oppilaitoksen yhdistäminen vielä suuremmaksi myöskään millään tavalla lisää ohjaus- ja tukipalveluja. Meillä on niitä aivan liian vähän, ja ei niihin esitetä tässä yhtään ainoaa senttiä lisää. Ainoa, mitä esitetään, on että ne keskitetään, ja ajan mittaan me tiedämme, mihin yleensä keskittäminen johtaa. Se johtaa siihen, että se yhteys siihen oppilaaseen ja lattiatasolle heikkenee.

Valtuutettu Pakarinen (vastauspuheenvuoro)

Te olette valtuutettu Hakanen aina lisäämässä joka paikkaan, mutta joskus voi myös miettiä sitä, miten voisi resursseja käyttää tehokkaammin.

Valtuutettu Loukoila

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos apulaiskaupunginjohtajalle erittäin selkeästä kalvoshow'sta. Tuolta nähtiin, että miten tämä rakenne tulee muuttumaan, ja niin kuin Pia Pakarinen sanoi, niin tuntuu, että selkeytyy. Olen ihan samaa mieltä, että tällaiset tietyt organisaatiomuutokset ovat välillä ihan tarpeellisia ja ehkä todellakin selkeyttävät ja tehostavat toimintaa. Nyt ollaan kuitenkin perustamassa tällaista jättikokoista oppilaitosta, ja vaikka ne pisteet ovat erillään ja siellä on erinäköisiä itsenäisiä toimintayksiköjä, niin siitä huolimatta tuntuu siltä, että tarvittaisiin vähän enemmän myös sitten tällaista poliittista päätösvaltaa sinne taustalle. Tässä tilanteessa olen esittämässä nuoriso- ja aikuiskoulutusjaoston perustamista. Vaikka Viljanen sanoi, että yksi jaosto riittää ja että ei ole tarpeeksi tekemistä kahdella eri jaostolla, niin kuitenkin näemme, että tarvittaisiin sekä kaksi suomenkielistä että yksi ruotsinkielinen jaosto asioita pohtimaan ja päättämään. Myös opetuslautakunta on esittänyt, että ei olisi vain yhtä suomenkielistä jaostoa.

Esitänkin seuraavan muutosehdotuksen. Tuonne opetustoimen johtosäännön ykköspykälän tekstiin kohtaan "Toimiala", tämä muutetaan siten, että Helsingin kaupungin opetuslautakunta, sen suomenkielinen nuoriso- ja aikuiskoulutusjaosto, suomenkielinen perusopetusjaosto ja ruotsinkielinen jaosto. Näitä jaostoja tulisi eri asioita päättämään siis erilaiset osaavat yksiköt. Pykälään kaksi tästä ykköspykälästä johtuvat muutokset muutetaan myös sinne johtosäännön tekstiin.

Kiitos.

26.9.2012

Valtuutettu Virkkunen

Hyvä puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Kun opetuslautakunta käsitteli asiaa huhtikuussa, päädyimme kannattamaan uuden ammattioppilaitoksen ja aikuisoppilaitoksen perustamisen yhteydessä nykyisten opetuslautakunnan kahden jaoston tilalle kolmea jaostoa. Jatkan siis siitä, mihin valtuutettu Loukoila jäi. Selvyyden vuoksi väännän tässä valtuustolle vielä kertaalleen lyhyesti rautalangasta, mistä on kyse. Meillä on nyt opetuslautakunnassa yksi suomenkielinen ja yksi ruotsinkielinen jaosto. Suomenkielinen jaosto käsittelee tällä hetkellä sekä suomenkielisten peruskoulujen että lukioiden ammatillisen opetuksen ja aikuiskoulutuksen asioita. Käsiteltävä potti on tämänkokoisessa kaupungissa varsin laaja, ja varmaankin vain harvalla jaoston jäsenellä riittää osaamista ja ymmärrystä kaikkeen tähän. Siksi opetuslautakunta on pitänyt tarkoituksenmukaisena omaa jaostoa suomenkieliselle perusopetukselle ja omaa erillistä jaostoa nuoriso- ja aikuiskoulutuksella. Kaupunginhallitus kuitenkin päätyi siihen, ettei näitä molempia tarvittaisi.

Olen vajaan neljän opetuslautakuntavuoteni jälkeen tästä lempeästi eri mieltä. Nuoriso- ja aikuiskoulutus tarvitsisi oman jaoston, jolla on aikaa perehtyä sen asioihin kunnolla. Olen siis lempeä ja paljon vahvemmin eri mieltä apulaiskaupunginjohtaja Viljasen mainitseman sääntötoimikunnan kanssa siitä, ettei uudelle jaostolle riittäisi tehtävää. Kyllä sille todellakin riittäisi. Kannatan siksi valtuutettu Loukoilan tekemää vastaesitystä, jonka tulkitsen tarkoittavan juuri tämän oman nuoriso- ja aikuiskoulutusjaoston perustamista suomenkielisen perusopetusjaoston ja ruotsinkielisen jaoston rinnalle.

Kiitos.

Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro)

Vastustin jo opetuslautakunnassa uuden jaoston perustamista, ja olen erittäin tyytyväinen siihen, että myös kaupunginhallitus on tullut tähän tulokseen. Meillä on tällä hetkellä opetuslautakunnan alaisuudessa suomenkielinen jaosto ja ruotsinkielinen jaosto. Ruotsinkielisellä jaostolla epäilemättä on jonkin verran funktiotakin, mutta suomenkielisen lautakunnan kokoukset ovat tähän asti kestäneet pääsääntöisesti noin 10–20 minuuttia. Siitä huolimatta olemme kuitanneet niistä samat kokouspalkkiot kuin lautakunnan kokouksistakin. Pikemminkin kyseenalaistaisin sen, tarvitaanko tällaisia lautakuntia, joita meillä tällä hetkellä on. Missään nimessä en näe syytä sille, että näitä lautakuntia pitäisi

26.9.2012

perustaa vielä muutamia lisääkin. Tämän vuoksi olen erittäin tyytyväinen kaupunginhallituksen ratkaisuun.

Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Muistuttaisin toveri Rydmania lautakunnasta siitä, että suomenkielinen jaosto kuitenkin päättää esimerkiksi koko Helsingin peruskoulujen kouluverkosta, eli ovat käytännössä ainakin ne, jotka esityslistoja lukevat, joskus käyttäneet sen asioihin perehtymiseen enemmän kuin 10 tai 15 minuuttia, vaikka itse kokous kestäisikin sen verran. Ne välillä myös kestävät hiukan kauemmin. Suomenkielinen jaosto käsittelee kyllä aika paljon enemmän asioita kuin mihin valtuutettu Rydman viittaa. Se on eri asia sitten, kuka lukee sen esityslistat.

Kiitos.

Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro)

Olen aistivinani Virkkusen puheenvuorossa jonkinlaista viittausta siihen, että kaikki eivät lukisi. Minä uskon kyllä, että monet lukevat ihan hyvinkin. Siitä huolimatta, että jotkut väittävät lukevansa paremmin kuin toiset, ihan yhtä lailla niihin kokouksiin kuitenkin on kovin vähän aikaa käytetty, mikä ehkä indikoi myös sitä, että jaoston päätettävänä ei ihan niin työläitä asioita ole kuin mitä valtuutettu Virkkunen antaa ymmärtää.

Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)

Hyvä toveri Rydman.

Ihan vain vielä vaikka muistutukseksi, että esimerkiksi opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto on käsitellyt opetustoimen talousarviota, joka ei kyllä ole ihan pieni asia, ainakaan minun mielestäni, vaikka itse kokous ei kauaa kestäisikään.

Kiitos.

Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

26.9.2012

Hienoa, jos Virkkunen kokee ansainneensa suomenkielisestä jaostosta saamansa kokouspalkkiot, mutta minä en koe ansainneeni niitä.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Vasemmistoliitossa me tuemme voimakkaasti tämän tehdyn esityksen toteuttamista ja pidämme erittäin tärkeänä, että ammatillisella puolella myös tiettyä yhteenjärjestäytymistä tapahtuu. En kuitenkaan ymmärtänyt tätä keskustelua, mitä lautakunnan jäsenet tässä keskenään kävivät. Jos ajattelemme sitä, että todella ammatillisella puolella opintojen keskeyttämisprosentti on erittäin korkea, niin jotainhan sille tarvitsisi tehdä. Me olemme valtuustona juhlapäätöksellä halunneet satsata nuoriin ihmisiin ja nimenomaan estää nuorten syrjäytymistä ja parantaa heidän asemaansa. Tässä olisi hyvä tilaisuus nyt todellakin saada tähän ammatilliseen koulutukseen uutta otetta, ja se vaatisi minusta myös jaoston tätä hommaa varten.

Tässä mielessä ihmettelen tätä vastustusta. Kustannus jostain lautakunnasta on marginaalinen, jos sen hyöty on siinä, että esimerkiksi keskeyttämisprosentit pienenevät ja saadaan ryhtiä lisää tähän koulutukseen. Minusta on hyvin lyhytnäköistä politiikkaa, että ryhdytään kustannusneutraalilla pohjalla lillukanvarsiin takertelemaan. Tällainen lautakunta tai jaosto saattaisi olla todella hyvä piristysruiske tälle hommalle, ja se voisi kiinnittää niihin erityisongelmiin huomiota, joita ammatillisten oppilaitosten toiminnassa tällä hetkellä on.

Valtuutettu Björnberg-Enckell

Tack, ordförande.

Tähän kysymykseen. Olin itse asiassa kyllä puhumassa tuosta itse ammatillisesta, mutta ehkä kuitenkin nyt tästä jaostosta sen verran, että olin ? varajäsenenä äänestämässä jäsen Ojalan ehdotuksen puolesta, tämän jaoston perustamisen puolesta siis. Nyt kuitenkin, koska en tunne suomenkielisen jaoston työskentelytapaa – meillä ruotsinkielisessä jaostossa saattaa mennä pari, kolme tuntia näihin kokouksiin, ja meillä tavallaan on ne samat asiat, mutta ilmeisesti niitä ehkä tehdään eri lailla tai sanotaan, että ehkä sitten mennään enemmän sinne detailjeihin. Ymmärrän kyllä, jos suomenkielisen jaoston puolesta pidetään tätä jaostoa tarpeettomana, mutta toisaalta olen kyllä siinä mielessä

26.9.2012

edellisten puhujien kanssa samaa mieltä, että tämä tilakysymys, siis opetustilojen saaminen ammatillisen opetuksen puolelle.

Ruotsinkielinen ammatillinen opetus on yhdistetty vuosia sitten. Se on yhtiömuodossa toimiva, siinä on 1 000 opiskelijaa ja kaikki ammatillinen opetus saman katon alla. Siellä on saatu erittäin paljon hienoa synergiaa siitä, että terveysala ja tekniikka ovat tehneet sitä opetusta vähän erilailla, mutta nyt tässä uudessa yhteisössä on pystytty oppimaan toisiltaan. Uskon kyllä siihen, että tämä ammatillinen yhteisö tulee tuottamaan paljon hyvää. Sen ohjaus ja tämä poliittinen ohjaus tässä on kyllä asia, josta mielestäni olisi hyvä kuulla ehkä lisää apulaiskaupunginjohtajalta sen suhteen, että miten on päädytty nyt tähän opetuslautakunnan vastaiseen esitykseen.

Kiitos.

Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Juuri näin kävi, ja kiitos, että se huomattiin. Olisin vastannut siis valtuutettu Saarniolle, että hän oli mielestäni aika pitkälti oikeassa ja olen samaa mieltä siitä, että jaosto aikuiskoulutukselle ja ammatilliselle puolelle tarvittaisiin nimenomaan juuri siksi, että niihin asioihin pystyttäisiin perehtymään paremmin ja että siinä jaostossa voitaisiin jo olla nykyistä suomenkielistä jaostoa paremmin aloitteellisia ammatillisen koulutuksen ongelmiin paneutumisessa ja niitten kehittämisessä. Nyt, kun asiat tehdään esittelystä ja ne tulevat kaiken sen perusopetuksen ja sen ongelmien ja kouluverkkojen päälle, niin tähän ei välttämättä ehditä paneutua. Tämä on ihan vain kokemuspohjaista. Voi olla, että olen ainoa, joka kokee näin, mutta ainakaan tästä Loukoilan tekemästä esityksestä ja opetuslautakunnan enemmistön kannasta päätellen en ole ainoa. Toivon todella, että se kolmas jaosto saataisiin. En halua olla lisäämässä mitään byrokratiaa ja paisuttamassa hallintoa, mutta toivoisin, että asioihin oikeasti ehdittäisiin perehtyä.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren (replik)

Bästa ordförande.

26.9.2012

? Björnberg-Enckells inlägg om de svenskspråkigas, om den svenska sektionen.

Selitän tämän pointin suomeksi, koska on tärkeää nimenomaan suomenkielisten valtuutettujen ymmärtää, että suomenkielisen ja ruotsinkielisen opetuslautakunnan jaoston välinen ero on siinä, että ruotsinkielinen jaosto tarvitaan sen takia erityisesti, että vain ylläpitämällä tätä jaostoa saadaan varmistettua, että tämä osaaminen ja kosketus ruohonjuuritasoon säilyvät opetuslautakunnalla. En ota kantaa nyt siihen, kuinka tarpeellinen tämä suomenkielinen jaosto on, mutta riippumatta siitä tämän ruotsinkielisen jaoston säilyminen on silti tarpeellista. Tämä ei siis ole kritiikkiä tai kannanotto tämän suomenkielisen jaoston tarpeellisuuteen vaan muistutus siitä, että haavoittuvat ryhmät ja vähemmistöt tarvitsevat erityistä suojelua.

Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Vielä valtuutettu Wallgrenille. Suomenkielinen jaosto ja ruotsinkielinen jaosto tarvitaan erikseen sen takia, että muuten opetuslautakunta joutuisi perehtymään koko kaupungin koulutukseen, sekä ruotsinkieliseen että suomenkieliseen, ja siinä taas ei olisi mitään järkeä.

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos vielä tarkennan tätä poliittista ohjausta tässä, niin kyllä me lähdimme siitä, että se että ammatillisen koulutuksen asioita käsitellään suomenkielisessä jaostossa, ensinnäkin tuo painoarvoja ja lisää tehtäviä tietysti myös suomenkieliselle jaostolle, mutta myös ammatillinen koulutus saa sitten tukea ja sen painoarvon, mikä toisaalta suomenkielinen jaosto sille tarjoaa. Kyllä tässä tietysti kaikkein suurin peruste oli siis ihan rationaalinen, se että tehtävämäärä kuitenkin verrattuna siihen, mikä itsenäiselle jaostolle, nuoriso- ja aikuiskoulutukselle jäisi, olisi varsin vähäinen. Täällä on takana lainsäädäntömuutos, joka on vienyt itse asiassa jaostolta tehtäviä pois ja siirtänyt niitä muualle. Jaoston tehtäviä, mitä siellä tulisi käsiteltäväksi, jos se olisi itsenäinen, olisivat opetussuunnitelma, oppilaaksi oton perusteet, lomien ja koulun alkamispäivämäärän päättäminen, esityksen tekeminen lautakunnalle budjetis-

26.9.2012

ta ja budjetin käyttösuunnitelmasta, ammatillisen neuvottelukunnan asettaminen sekä järjestyssääntöjen päättäminen. Ne olisivat pääpiirteissään ne tehtävät. Nämähän eivät toistu kovinkaan montaa kertaa vuodessa. Kun verrataan, mitä lautakunnat ja jaostot kaupungissa muutoin päättävät, niin tehtävämäärä ei olisi niin huomattava.

Tärkeä näkökohta minusta on myös se, että opetusta on järkevä katsoa laaja-alaisesti. Se on hyvä tavoite, että toisen asteen koulutusta katsotaan yhtenäisesti ja yhteistyössä eikä eriytetä eri toisen asteen koulutuksen muotoja toisistaan.

Kiitos.

Valtuutettu Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ehkä tässä alkajaisiksi sopii muistuttaa pienellä historiaosuudella siitä erittäin tärkeästä asiasta, joka ehkä Helsingissä helposti unohtuu: katsotaan ammatillisen koulutuksen kansallisia vaiheita ja nimenomaan nykymuotoisen ammattiopetuksen historian tähtihetkiä ja perustamishetkiä. Vuonna 1899 se tapahtui Helsingin kaupungissa, ja nimenomaan tämä edistysellisyys, jota kaupungin tuolloiset isät osoittivat, on se, jota tänään nyt sitten puretaan. Ammatillisen opetuksen sekä muodot että sisällöt tuotettiin helsinkiläisten virkamiesten ja luottamushenkilöiden aivoriihessä. Tämä on erittäin tärkeä asia ja asia, josta me voimme syystä ja aiheellisesti olla ylpeitä. Monet Helsingin mallit levisivät sitten muihin kaupunkeihin, joka tehdaspaikkakunnille, jotka ryhtyivät järjestämään ammatillista opetusta. Tämä hyvin vahva sivistyksen mukaantulo ammattikoulutukseen oli sekin helsinkiläisten ideoimaa. Meillä on kunniallinen ja hieno menneisyys, ja olkaamme siitä ylpeitä.

Tietysti nyt tässä tilanteessa, kun vahvoja yksittäisiä toimijoita laitetaan yhteen, se kertoo jotakin meidän alastamme, ja tavallaan tämä, että nyt on rakennettu uudentyyppistä opetusta, jossa keskeiset voi sanoa suomalaisen hyvinvoinnin sisältötuottajat eli teollisuus, tekniset palvelut, palvelu-, kulttuuri- ja hyvinvointialat, laitetaan saman katon alle, antaa makua siitä, että voidaan saada jonkinlainen Aalto-yliopiston ehkä rinnakkaisilmiö ammattiopetukseen. En käytä tätä i-sanaa eli innovaatiota, mutta siellä taustalla luuraa kyllä hyvän hankkeen virittämä optimismi ammattiopetusta kohtaan.

Muutama asia. Tilat, talot ja sijainti kaupungissa ovat erittäin tärkeitä, ja toivon, että niihin kiinnitetään huomiota. Ei vain tarkoituksenmukaisuus-

26.9.2012

teen vaan myös sillä tavalla, että opetus saa mahdollisimman hyvän kaupunkiympäristön ja puitteet. Myöskään tämä nimikysymys ei ole aivan olematon. Nimi on osa identiteettiä, ja oppilaitosten nimet ovat erittäin tärkeitä opiskelijoille. Onko se neljäs ammattikoulu, kantaako se jonkun merkittävän ammattiopettajan nimeä tai jotakin muuta? Toivon, että tässä nimikilpailussa sitä pohditaan tarkasti ja se avataan mahdollisimman laajoille yleisöjoukoille. Nimi on identiteettiä antava asia ja tuottaa koululle myös tällaista brändiväriä.

Meidän poliittinen viiteryhmämme on ollut tässä jaostoasiassa ehkä nimensä mukaisesti keskellä ja ajatellut sillä tavalla, että toki on tärkeää, että demokratia toimii ja poliittista vaikutusvaltaa lisätään, mutta toisaalta ehkä tämä jaostojen vähäinen tehtävä ei ole kovin motivoiva ulottuvuus, ja mahdollisten jaostojen laajentaminen saattaisi tuntua tässä yhteydessä aika epämotivoivalta, koska juuri koulutuksen kysymykset mielestämme edellyttävät laaja-alaisuutta ja sellaista sateenvarjoajattelua.

Saavun itse oppilaitoksesta eli yliopistosta, joka läpikävi muutama vuosi sitten aika rajunkin niin sanotun hallintouudistuksen, joka paperilla usein näyttää kauniilta ja sympaattiselta asialta, mutta todellisuudessa, kun ollaan tekemisissä instituutioiden, ihmisten, henkilökunnan, perinteiden ja tällaisten tunnemaailmojen kanssa, niin tällainen yhteensaataminen ei aina maailman helpoin tehtävä. Toivonkin, että erityisesti kiinnitetään nyt huomiota opettajien ja henkilökunnan yhteistoiminnan hyvän hengen virittämiseen ja samalla panostetaan erityisesti juuri tähän oppilaiden keskeyttämiseen, joka ryhmämme mielestä ei ole poliittinen kysymys yksinomaan, vaan se vaatii kaikkien asianosaisten vastuuosuutta.

Kiitos.

Valtuutettu Saarnio (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Oli erittäin hyvä, että valtuutettu Kolbe toi vähän tätä historiaakin esiin. Jos ajatellaan sitä, kun poikia valmistava ammattikoulu aikoinaan Helsingissä toimi, niin sen yhtenä lähtökohtana oli tuottaa meidän teollisuuteemme ja työelämäämme ihmisiä, jotka eivät suinkaan olleet valmiita ammattilaisia vaan hyvää materiaalia edelleen koulutettavaksi. Tilanne on tänään kokonaan toinen, ja jos me nyt lähdemme siitä, että jonkun jaoston ainoa tehtävä on noudattaa näitä joitain yksinkertaisia selvästi määriteltyjä tehtäviä, ja jätämme kokonaan sen luovan osuuden pois,

26.9.2012

niin emme me kai mitään jaostoa tarvitse. Mutta jos me olemme järkeviä, me satsaamme siihen, että meillä on nuoriso- ja aikuiskoulutusjaosto, jonka tehtävänä on seurata alan kehitystä ja ideoida edelleen sitä, miten ammatillista koulutusta voidaan kehittää, miten saadaan myös opettajia ynnä muuta ainesta, mikä täällä on todettu vaikeaksi saada alalle. Tämä on erittäin suuri kysymys, ja tehtäviä tulee, jos me niitä uskallamme ja haluamme antaa.

Valtuutettu Ingervo

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

En kannata tätä palautusta. Itse asiassa minun mielestäni nämä kymppiluokat, jotka ovat siis perusopetuksen lisäopetusta, kuuluisi olla kokonaisuudessaan samalla linjalla. Painotetuilla kympeillähän nyt on mahdollisuus käytännössä kaksi kertaa kolme viikkoa vuodessa tutustua johonkin ammatilliseen oppilaitokseen. Se voi olla, että se on Hesote tai merkonomi tai sitten se voi olla joku tekniikka. Monet opiskelijat tutustuvat ihan eri oppilaitoksiin eivätkä ole välttämättä sitten sen saman oppilaitoksen sisällä ehkä yhtään jaksoa, missä vaikka se ammattistartti olisi.

Kymppiluokille mennään juuri sen takia, kun ei tiedetä, mihin halutaan yleensä, ja sen lisäksi keskiarvo on sellainen, että on vaikea valitakaan, vaikka haluaisikin jonnekin. Hyvin harva oikeasti tietää ennen kymppiluokalle menoa ihan varmasti, tai se muuttuu sen kymppiluokan aikana. Tilastojen mukaan kymppiluokilla neljäsosa nostaa numeroita, puolet pitää samana ja neljäsosa putoaa kelkasta. Se voi liittyä myös siihen, että siellä voi olla aika isoja ryhmiä, jopa 26 oppilasta, ja sitten, jos kaililla on heikot keskiarvot, niin aineopettajajärjestelmässä se voi olla välillä vähän hankala. Pienemmät ryhmät voisi olla siellä yksi asia, joka pitäisi siellä paremmin, ettei ainakaan pääsi putoamaan. Toivoisin ainakin, että hakuvaiheessa ei tarvitsisi vielä päättää sitä, meneekö ammatilliseen kympin jälkeen vai ei, koska joku ei ihan oikeasti tiedä sitä tai voi olla parempikin, että miettii sen vuoden sitten sitä.

Ammattistarttikan ei oikeasti ole toisen asteen opiskelua, niin kuin ei kymppiluokkakaan ole. Sen takia itse en pidä hyvänä tätä nuorisojaostoa, vaikka me kaikki haluamme täällä olla ehkäisemässä nuorten syrjäytymistä. En kuitenkaan näe, että tämä jaosto on se, joka pystyy ehkäisemään koulupudokkuutta tai vaikuttamaan siihen sen kummemmin kuin jos perusopetuslinjajaostossa, mikä siinä nytkin on se suomenkielinen jaosto, nämä kymppiluokat olisivat samassa ja ammattistartit sitten taas siellä ammatillisella puolella. Niin voisi ehkä vielä ajatella, mut-

26.9.2012

ta eiväthän ne silti muutu toisen asteen opetukseksi, ja nuorisoasteella on se ajatus, että se olisi jo sitä toista astetta, mitä se ei taas ole.

Kyllä minä uskon, että ammatilliselle puolelle voidaan hyvin keksiä keinoja ja varmaan on jo keksittykin. Tämän salin ulkopuolella on asiantuntemusta siitä, että miten keskeyttämistä voidaan vähentää. Varmaan selkeästi ohjauksella, ja toivon, että ei kokonaan lopeteta niitä kokopäivätutustumisia, jotka tänä vuonna ainakin Heltechissä on jätetty pois, vaan palataan siihen, että niistä ei tulisi niitä ongelmia, että miten pääsee kuulumaan porukkaan, ryhmyttämiset – miten nämä voidaan ottaa paremmin huomioon kokonaan toisella asteella. Myös lukiossa sitä ongelmaa on, että jäädään ulkopuolelle eikä kuuluta mihinkään.

Itse toivoisin, että saataisiin enemmän pienempiä ryhmiä ammatilliselle puolelle keskeyttämisen ehkäisemiseksi, ja varmaan myös se, että saataisiin Tanskan malli 3–4 kertaa vuodessa alkavista ammatillista linjoista, olisi erittäin paljon koulupudokkuutta ehkäisevä asia. Ammattistartti vuoden mittaisena on oikeasti aika pitkä. Jos sen voisi hyväksilukea, jos siirtyy sinne – tällä hetkellä on voinut joustavasti siirtyä ammattistartista ammatilliseen opiskeluun, jos on paikkoja vapautunut. Se ei ole ollut ongelma, jos paikkoja on ja vapautuu. Kympeiltä on voitu vaihtaa ammattistarteille ja päinvastoin, että kyllä siinä sitä joustoa on nyt jo aika paljon ollut.

Näistä tiloista vielä. Toivottavasti ei siis olla suunnittelemassa, että kaikkien pitäisi olla suurin piirtein yhdessä tilassa. Sellaista jättitilaa ei varmaan löydy, ja edelleenkin varmaan auto ja logistiikka tarvitsevat ihan erityyppistä tilaa kuin vaikka sähköala. En tiedä, onko järkevää ajatella, että niiden pitäisi olla samassa toimipisteessä jatkossakaan, vaikka ymmärrän, että jotain synergiaetuja voisi myös siitä tulla. Kuitenkin on minusta tärkeää muistaa se, että osa opiskelijoista haluaa kotinsa lähelle opiskelemaan. Jos matkat tulevat hankaliksi, niin se voi olla sitten osalla se syy myös siihen, ettei jaksu mennä, jos kauhean monella kulkuneuvolla pitää mennä. Varmaan tässä on myös hyviä etuja, mitä tästä yhdistymisestä tulee, mutta tosiaan se nuorisojaosto ei ole mielestäni tässä kohdassa opiskelijoiden edun mukainen.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Olen todella hämilläni, koska en ole pitänyt koskaan vähäisenä sitä, että opetuslautakunnassa käsitellään ammatillisen opetuksen asioita, ja ihmettelen, jos niitä olisi niin vähän. En kannata tämän palautusta, kos-

26.9.2012

ka en ole ollut tiiviisti mukana tämän valmistelussa. Tunnen 8 vuodelta opetuslautakunnan. Historiasta sen verran, että ennen kuin tähän on päästy, niin ei voida sanoa, että ammatillisten oppilaitosten opetus olisi sirpaloitunut. 8–10 vuotta sitten yhdeksän sairaanhoitoalan oppilaitosta pantiin yhteen, jotta saatiin yksi sosiaali- ja terveysalan ammatillinen oppilaitos. Kolme tekniikan alan oppilaitosta ja kaksi, jotka pantiin palvelualoihin. Tehtiin valtava muutos kaupungissa, kun yhtenäistettiin ne kulttuurit, ja nyt jatketaan sitä yhtenäistämistä, ja kun olen kaikilta tahoilta ymmärtänyt, että tämä on tapahtunut henkilöstön kannustamana, osittain toiveista hyvässä yhteistyössä ja kaikki menettelyt on käyty kerrankin hyvin läpi niin, ettei ole tullut suurta hälyä. Tämä on varmasti välttämättä tehtävä juuri näin, mutta silti.

Vaikka esitys on ok, meillä on oppilaitoksissa tällä hetkellä vastaanotettavissa liian vähän oppilaita. Me emme voi ottaa heitä sinne opetukseen, kun ei paikkoja ole. Paikkoja ei ole, kun ei meillä ole rakennustiloja. Jos puhutaan ylipaikoista, niin siellä on lähes joka linjalla ylipaikoilla opiskelijoita, kun opetus alkaa. Jos ajatellaan, että täällä olisi jaosto ja sen tehtävänä olisivat opetussuunnitelma, budjetti, tukipalvelut ja tilat, niin onhan siinä nimenomaan näitten opintososiaalisten tukipalvelujen osalta yksi kehittämisen alue, jota apulaiskaupunginjohtaja kovasti vaikutti painottavan tässä uudessa oppilaitoksessa. Jos ei siellä ole päätettäviä ja keskusteltavia asioita, niin sehän on merkki siitä, että on annettu kaikki virkamiesten päätösvaltaan.

Jos olisin ollut pidempään valmistelussa mukana, olisin äänestänyt opetuslautakunnan enemmistön mukana sitä, että toisen asteen ammatilliseen opetukseen tarvitaan oma jaosto. Haluaisin nyt kuulla opetuslautakunnan puheenjohtajalta, joka puhuu minun jälkeeni, konkreettisesti, miten hän näkee, että varmistetaan seuraavalla lautakuntakaudella se, että ammatillisen opetuksen asiat, opetussuunnitelma, budjetin jako näiden kaikkien toimialojen kesken, rakennushankkeet ja opintososiaaliset asiat, tulevat hoidetuksi suomenkielisessä jaostossa.

Kiitos.

Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)

Olen valtuutettu Urhon kanssa aivan samaa mieltä siitä, että sen ammatillisen ja aikuiskoulutuksen oman jaoston puuttuminen tulee lisäämään virkamiesvaltaa tässä kaupungissa. Toivoisin, että se otettaisiin huomioon siinä kohtaa, kun äänestetään tästä vastaesityksestä.

Kiitos.

26.9.2012

Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro)

Pyytäisin saada huomauttaa myös, että nykyisessä tilanteessa suomenkielisen jaoston jäsenet ovat täsmälleen samoja kuin opetuslautakunnankin suomenkieliset jäsenet, eli samat ihmiset pystyvät tälläkin hetkellä perehtymään niihin asioihin. He ottavat ainoastaan vain kahdesta kokouksesta kokouspalkkiot. En oikein usko myöskään sellaiseen ajatukseen, että aina kun on joku ongelma, se ratkeaa sillä, että perustetaan poliitikoita muodostuva lautakunta tai työryhmä. Itse asiassa vaikuttaisi välillä siltä, että tällaiset ratkaisut eivät ole mitään ratkaisuja.

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä en pysty ymmärtämään kuitenkaan ihan, että miten se lisäisi virkamiesvaltaa, jos se suomenkielinen jaosto päättää jatkossakin näistä samoista asioista kuin nytkin. Onhan siellä kuitenkin se poliittinen päätöksenteko mukana siinä, että eihän se siitä poistu millään myöskään jaostosta tai lautakunnasta, varsinkin kun ne ovat samat ihmiset.

Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Vastaisin valtuutettu Ingervolle hänen kysymykseensä siten, että tämän uuden ehdotetun jaoston, jota siis nyt ei kuitenkaan ehdotettu, vaikka lautakunta ehdotti, puuttuminen lisää virkamiesvaltaa siten, että sillä nykyisellä suomenkielisellä jaostolla on edelleen ne samat tehtävät kuin tähänkin mennessä, ja niitä tehtäviä on todella paljon. Se tarkoittaa sitä, että jos siellä esimerkiksi on ihmisiä, jotka keskittyvät pitkälti perusopetuksen asioiden hoitamiseen ja niihin perehtymiseen, joku siellä jää lapsipuoleksi, ja jos siellä perehtyy ammatilliseen, niin sitten voi jäädä perusopetus vähän lapsipuoleksi. Voi olla, että siellä on ihmisiä, jotka pystyvät perehtymään todella hyvin kaikkeen, mutta sen vaaraan ei minun mielestäni kannataisi laskea, koska se ei ole viisasta.

Korjauksena nyt vielä, että jos jollakulla on sellainen käsitys, että suomenkielisen jaoston ja opetuslautakunnan jäsenet ovat kaikki samoja, niin näinhän ei ole, vaan opetuslautakunnassa on lisäksi ruotsinkielisen

26.9.2012

jaoston jäseniä mutta ei kaikkia heistä. Nämä eivät ole täsmälleen samat nämä jaostot.

Valtuutettu Saarnio (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta tuntuu, että täällä nyt monet kantavat huolta poliittisista päätöksenteoista ja poliitikkojen osallistumisesta. Minä kantaisin huolta näistä ammattiopiskelijoista ja heidän mahdollisuuksistaan ja olosuhteittensa kehittymisestä. On ihan yksi lysti, ketkä poliitikot, tai olisivatko ne pelkkiä virkamiehiä tässä jaostossa, jotka tekisivät töitä, mutta tehtäisiin töitä tämän ammatillisen opetuksen kehittämisen puolesta ja seurattaisiin vähän alaa, ettei sitten todettaisi viiden vuoden kuluttua, että ai, ai kun tuli koulutettua liikaa taas sellaisia ihmisiä, joille ei ole töitä ollenkaan, niin kuin nyt tapahtuu tänä päivänä Suomessa monella alalla. Seurantaa, aktiivista otetta ammatilliseen opetukseen, ja siinä jaosto olisi todella paikallaan. Koostuu se sitten vaikka pelsepupeista.

Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)

Olen samaa mieltä valtuutettu Saarnion kanssa juuri sen takia, että ammatillisen puolen asioihin ei ehdi keskittyä, jos haluaa keskittyä kunnolla perusopetuksen asioihin. Mielestäni on kohtuuton vaatimus lautakunnan ja jaoston jäseniltä, että he hallitsisivat koko sen potin. Silloin tässä voi nähdä, että on kyse huolesta muustakin kuin päätöksentekijöiden jaksamisesta – nimenomaan siitä, että kuinka oppilaiden asioita tässä kaupungissa hoidetaan, olivat he sitten perusopetuksen tai ammatillisella puolella.

Nyt lopetan, kiitos.

Valtuutettu Pakarinen

Hyvät valtuutetut.

Minulla ei ole ollut mitään kauhean intohimoista suhtautumista siihen, kuinka monta jaostoa pitäisi olla, mutta minulla on poikkeuksellisesti esittää ihan ratkaisu täältä pöytästä. Nimittäin opetuslautakunnallahan on mahdollisuus asettaa tilapäisiä jaostoja silloin, kun niitä tarvitaan, ja ehkä kevennyksen omaisesti voin kertoa, että edellisellä lautakuntakaudella melkein sen aluksi perustettiin tällainen jaosto, jonka tehtävä-

26.9.2012

nä oli parantaa ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta, mikä silloin oli ongelma. Ehkä nyt sitten tämän jaoston voimaa kuvastaa se, että tämä houkuttelevuus saatiin parannettua sitten sen lautakuntakauden aikana.

Todellakin on mahdollista, että jos koetaan joku yksittäinen asia tärkeäksi, voidaan ottaa nimenomaan se jaoston käsittelyyn, ja silloin perehdytään siihen, niin kuin silloin aikanaan perehdyttiin oikeinkin hyvin näihin houkuttelevuusasioihin. Katsoisin, että se olisi tässä aika hyvä ratkaisu. En usko, että jaosto sinänsä voi vaikuttaa esimerkiksi keskeyttämisprosenttiin, mutta jos nimenomaan otetaan sitten se työn alle, niin se voisi olla parempi ratkaisu kuin se, että siellä nököttää se sama jaosto sen neljä vuotta.

Pitää paikkansa, niin kuin Rydman toi esiin, että niitä asioita on välillä hyvin vähän, ja vaikka opetuslautakunta ja suomenkielinen jaosto eivät ole ihan identtisiä, niin kuitenkin siinä on vain kahden jäsenen ero. Meillä muutamat asiat käsitellään käytännössä kahteen kertaan, ja ymmärrän kyllä tuon mielipiteen, joka tuli tässä sitten myöhemmässä käsittelyssä, että niitä tehtäviä välttämättä ei olisi riittävästi.

Kokonaisuutena ajatellen pidän tuota, että kymppiluokista osa on siellä ammatillisella puolella, kyllä hyvin perusteltuna. Tämä on myös Espoon ja Vantaan malli ja siellä käsittääkseni toiminut ihan hyvin. Siellä varmaan linjajohtaja nyökyttelee, kyllä, näin on saatu tällaista palautetta sieltä. Sama toimipiste tässä ei ole pitkälläkään tähtäimellä tavoitteena eikä edes mahdollinen. Tästä tulee niin iso koulu, niin kuin tuosta nähdään, että se että kaikki olisivat yhdessä tilassa, ei ole vain toteutettavissa eikä minusta myöskään ole mitenkään tavoiteltavaa.

Kiitos.

Valtuutettu Sydänmaa

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Pakarisen äsken mainitsema malli kuulostaa erittäin hyvältä ratkaisulta ja voisi olla toimiva. Itsekin katsoisin tätä mieluummin laajasta näkökulmasta kuin että perustettaisiin kolmas jaosto. Tässä tulee vielä ottaa huomioon sellainen tilanne, että esimerkiksi kaikki lukiot eivät ole yksinään lukiota, vaan Helsingissä on kaksi lukiota, Vuosaaren ja Alppilan lukio, joissa on yhä yläaste samassa rakennuksessa ja samassa kouluyhteisössä. Ajatellen sitä, että miten näiden koulujen asiat sitten hoituvat kahden jaoston välillä ja muuten, niin siinä kohtaa laaja-

26.9.2012

alaisempi katsominen olisi tärkeää. Toinen vaihtoehto on se, että teki-
sin tässä heti ponnen siitä, että nämä lukiot, jotka vielä ovat yläasteen
kanssa samassa rakennuksessa, saisivat oman rakennuksen ja sitä
edistettäisiin vielä tälläkin valtuustokaudella kaupungin linjausten mu-
kaisesti.

Kymppiluokista olen sitä mieltä, että on hyvä, että osa niistä on amma-
tillisella puolella, koska tosiasia on se, että kaikki kymppiluokan käyjät
eivät vain keskiarvollisesti riitä lukioon, eikä heidän välttämättä edes
kannata sinne pyrkiä, koska ammatillisella puolella voi löytyä paljon pa-
rempia vaihtoehtoja. Valitettavan paljon on omassakin koulussani niitä
opiskelijoita, jotka sitten aika nopeasti putoavat siitä lukion kyydistä, ja
sitten on vaarana se syrjäytyminen ja koulupudokkuus.

Kiitos.

Valtuutettu Tenkula

Kiitoksia, arvon puheenjohtaja.

Nyt tämä menee vähän historian havinaksi ja tavallaan yhden entisen
opetuslautakuntakollegani Ulla-Marja Urhon huolenaiheeseen siitä, että
opetuslautakunnan mielipidettä ei ole kuunneltu tai kunnioitettu riittä-
västi. -97, kun olin opetuslautakunnan jäsenenä, meillä oli nuorisoas-
teen jaosto erikseen, ammatillisen opetuksen jaosto ja sitten ruotsinkie-
linen jaosto, ja se toimi valtavan hyvin. Silloin muun muassa tehtiin
edellisen kerran tämä ammatillisen koulutuksen hallinnollinen uudistu-
minen, ja olemme siitä ylpeitä edelleenkin. Se oli vaikea uudistus, mut-
ta se tuotti synergiaetua. Silloin jo esitettiin, että ammatillinen opetus
olisi yhdistetty yhdeksi oppilaitokseksi, mutta se olisi ollut siinä vai-
heessa aivan liian iso päätös, mutta nyt sitä tervehditään ihan ilolla, et-
tä nyt se toteutuu. Tämä perusesitys on ihan ok.

Silloin tosiaan, kun ammattikorkeakoulu vakinaistettiin, opetuslautakun-
ta hallinnollisesti yhdistettiin niin, että tuli suomenkielinen jaosto, jolla
oli valtavasti töitä. Se on mielestäni juuri tämä ongelma, mistä täällä nyt
istuvat lautakunnan jäsenet puhuvat, että samoja asioita käsitellään
sekä suomenkielisen jaostossa että lautakunnan kokouksessa. Tieten-
kin se on turhauttavaa, ja silloin lautakunnan jäsenet eivät erikoistu. Pia
Pakarinen esitti tässä puheenjohtajana, että olisi väliaikaisia toimikun-
tia. Ne ovat ihan hyviä, mutta jotenkin ajattelisin, että jos on pysyvä ja-
osto, niin se toisi sille jaostolle statusta ja sitä kautta nämä jäsenet eri-
koistuisivat. Kyllä minä kovasti ymmärrän tätä esitystä, että olisi kolme
eri jaostoa, mutta itsekään en nyt ole sitten opetuslautakunnassa enkä

26.9.2012

perehtynyt niin syvästi. Ymmärrän silti tätä esitystä hyvinkin pitkälle ja katson, että se on perusteltu.

Kiitos.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä edellisessä valtuutettu Tenkulan puheenvuorossa tämä loppu, jossa hän totesi, että siitä huolimatta, että en ole ollut niin syvällä tässä valmistelussa, niin uskallan olla sitä mieltä, että olisi aiheellista perustaa tämä jaosto, ja nimenomaan viitaten valtuutettu Saarnion puheenvuoroon, jossa hän totesi, että meidän pitäisi täällä muistaa ne opiskelijat. Sitä varten sitä jaostoa ollaan perustamassa, että se paneutuisi nimenomaan näiden opiskelijoiden oppimisen ja opiskelun edellytyksiin. Me tiedämme hyvin, että ammatillisessa oppilaitoksessa on monenlaisia korjattavaa liittyen tietysti opetukseen mutta myös ihan tällaiseen opintososiaalisiin asioihin sekä myös ihan siihen, miten opiskelijat osallistuvat. Siellä olisi paljon sellaisia asioita, joita tällainen jaosto voisi edesauttaa.

Valtuutettu Pakarisen puheenvuorossa hyvin tuotiin esille, että tämä jaosto oli aikoinaan perustettu sitä varten, että ammatillinen opiskelu alkaisi kiinnostaa, ja joka tapauksessa se on alkanut kiinnostaa. Tässä ei tietenkään pysty arvioimaan sen jaoston työn roolia, mutta se osoittaa sitä, että täällä on ollut kiinnostusta tähän ammatilliseen opiskeluun. Minä nyt kyllä vetoaisin siihen, että tässä vaiheessa perustettaisiin se jaosto nimenomaan, koska tämä on uusi siirtymävaihe, ja kyllä aina näistä pääsee eroon sitten, mutta tässä vaiheessa pitäisin erittäin tärkeänä, että olisi tällainen jaosto, joka paneutuisi nimenomaan tähän.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen toiminut aikoinaan 10 vuotta opetuslautakunnassa, ja siitä näkökulmasta kaksi huomiota. Ensimmäinen on se, että välillä on hyvä olla tällaisia ad hoc -tyyppisiä jaostoja, jotka pohtivat jotain ajankohtaista kysymystä ja joilla on selkeä joku toimi, johon ryhdytään. Esimerkkinä erittäin hyvin toimivasta tällaisesta jaostosta oli aikoinaan rakentamisen jaosto. En muista, mikä sen tarkka nimi oli, mutta käytiin huolella läpi vuoden ajan, mietittiin millä kriteereillä rakennetaan, perusparannetaan

26.9.2012

ja peruskunnostetaan kouluja. Tällaista ei ollut poliittisesti tehty, ja kovan työn jälkeen saatiin oikeudenmukaiset ja reilut, mietityt tasapainoiset perusteet sille, miten tehdään. Tämänäyttypisiä tarvitaan.

Sitten on asioita, jotka ovat pysyviä ja tarvitsevat pysyvää pohdintaa, ja niihin tarvitsevat virkamiehet varmaan tuekseen myös poliittista ajattelua. Tiedetään, että ammatillinen opetus tällä hetkellä kiinnostaa huomattavasti enemmän kuin aikaisemmin jälleen opiskelijoita, mikä on positiivinen asia, mutta sillä puolella on myös paljon ongelmia. Yksi on tämä keskeyttäminen hyvin varhaisessa vaiheessa. Tämä on yksi asia, johon tarvitaan kyllä kaikkia keinoja siihen, miten pystytään tukemaan opiskelijoita niin, että ei tule niitä varhaisessa vaiheessa keskeyttämiä. Minun mielestäni se ei ainakaan heikennä näiden nuorten ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevien tilannetta, jos mahdollisimman moni on sitä viemässä eteenpäin ja pohtimassa, miten tätä saadaan paremmaksi.

Toivon mukaan tällainen jaosto tekee itsensä sitten joskus tarpeettomaksi, mutta nyt näköpiirissä ei ole sellaista, vaan pikemminkin tarvitaan lisää painoarvoa sille, että huolehditaan tästä puolesta, ja se minun mielestä puhuu sen puolesta, että nyt kannattaa lähteä myös panostamaan tähän ammatilliseen puoleen.

273 §

Esityslistan asia nro 17

KJ / VALTUUTETTU YRJÖ HAKASEN ALOITE AHJON KOKOUSSOVELLUKSEN
KEHITTÄMISESTÄ

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Vastausta tähän valtuutettujen enemmistön vuosi sitten allekirjoittamaan aloitteeseeni sähköisen päätöksentekojärjestelmän Ahjon ongelmista on valmisteltu kaupunginhallinnossa hartaasti ja pitkään. Vastauksessa tunnustetaan nyt se, että Ahjo on monelta osin epäonnistu-

26.9.2012

nut. Tilalle hankitaan uusi selainpohjainen kokoussovellus. Siinä luvataan ottaa huomioon kaikki valtuustoaloitteessa esitetyt asiat.

Mitä tästä voidaan ottaa opiksi? Ensinnäkin käyttäjälähtöisyys. Useimmat Ahjon toiminnan puutteet nousivat esille heti, kun sitä esiteltiin valtuustoryhmien puheenjohtajille. Monen meistä silloin esittämiin kriittisiin kysymyksiin tuli kuitenkin vakiovastaus: muutoksia sovellukseen ei voida enää tehdä, koska ratkaisut on jo sidottu niin pitkälle. Jatkossa erilaisia tietotekniikan ohjelmistoja hankittaessa pitääkin käyttäjien olla jo varhaisessa vaiheessa tosissaan mukana vaikuttamassa.

Toiseksi kaupungin oma osaaminen. Ahjo ei ole valitettavasti ainoa tapaus, jossa kaupungin organisaatiossa on puuttunut osaamista tietotekniikan hankinnoissa. Siksi on jouduttu myyjän, tässä tapauksessa Tieto-yhtiön, armoille. Tieto myi monelta osin surkean ohjelasovelluksen ja on ilmeisesti sen jälkeen rahastanut lisää, kun sovellusta on yritetty korjata. Osaamista saataisiin kaupungin puolella lisää sillä, että Helsinki ryhtyisi kehittämään ohjelasovelluksia myös omana toimintana ja palkkaisi tähän työntekijöitä.

Kolmas kysymys, jonka haluan nostaa esille, koskee tietotekniikan hankintojen valmistelua, päätöksentekoa ja toteutuksen avoimuutta. Tästä vastauksesta, mikä meille on annettu, ei esimerkiksi käy selville, onko alkuperäisen sovelluksen tehneeltä yhtiöltä vaadittu hyvitystä laskuun, onko hankintoja kilpailutettu, kuka uuden sovelluksen tekee, tehdäänkö sitä avoimella lähdekoodilla, paljonko kaupunki on maksanut ja paljonko Ahjon ongelmien takia on menetetty työtunteja kaupungin organisaatiossa eri puolilla. Jouduin itse vetoamaan hämmästyttävän tiukkaan sävyyn kuntalain mukaiseen valtuutetun oikeuteen saada kaikki päätöksenteossa tarvitsemansa tieto, ennen kuin minulle suosituttiin antamaan vastaukset edes osaan kysymyksistä, jotka kirjallisesti etukäteen asian valmistelijalle ja sittemmin hallintokeskuksen vs. johtajalle esitin.

Nyt minulle on kerrottu vastaus kahteen kysymykseen. Sähköisen päätöksentekojärjestelmän teknisen käyttöönotto-työn kustannus, siis Ahon kustannus aikoinaan, oli 772 000 euroa. Tässä summassa ei ole mitään laitehankintoja eikä niitä muita asioita, jotka liittyvät tähän prosessiin kaupungin hallinnossa tietotekniikan puolella. Uuden sovelluksen valmisteluun sisältyvien töiden kustannusarvioksi kerrottiin 288 000 euroa. Yli miljoona euroa liikkuu rahaa, mutta osaan kysymyksistä en ole saanut vielä kukaan vastausta, ja siksi kysynkin kaupunginjohtajalta, että kilpailutettiin Ahjon ja nyt tämän uuden sovelluksen hankintaa, onko Ahjon epäonnistumisesta reklaamoitu ja saatu joku hyvityslasku, onko arvioitu, paljonko ylimääräistä työtä ja kustannuksia kaupungin omalle

26.9.2012

organisaatiolle on aiheutunut Ahjon ongelmista, miltä firmalta uusi sovellus hankitaan, tehdäänkö sitä avoimella lähdekoodilla ja miten siinä käyttäjät ovat olleet alusta lähtien mukana.

Valtuutettu Näre

Kiitos.

Valtuustotyössä välineiden tulisi olla kunnossa. Ainakin oma koneeni takkuilee vähän väliä, kuten tänään, mikä voi olla suorastaan kuntalain vastaista. Hyvä, kun Ahjo-järjestelmästä on nyt kerätty palautetta ja vastauksen mukaan ainakin itseäni häirinneeseen koneen avaamisen ja käytön hitauteen ja tekstinkäsittelyn puutteisiin tulee korjauksia. Toivottavasti olen ymmärtänyt oikein, että uudistusten jälkeen ohjelmaan pitäisi päästä salasanalla miltä tahansa koneelta ja siihen lisätään myös oikolukuohjelma.

Muutamaan puutteeseen haluaisin tässä vielä kiinnittää huomiota. Toivon, että ne kirjataan ylös, jottei tarvitse tehdä pontta tai aloitetta. Design-pääkaupunkivuotena soisi, että myös valtuutettujen työvälineiden käyttäjälähtöisyys otettaisiin huomioon. Monet valtuutetut tulevat valtuustoon suoraan töistä, jonne he joutuvat raahaamaan ison painavan koneen. Papereiden sijasta joudutaankin nyt raahaamaan koneita, mikä on älytöntä. Kun tai jos päästään salanasysteemiin, silloin valtuustopöydätkin tulee olla varustettuja pysyvillä näytöillä. Nythän koneet eivät edes kunnolla mahdu pöydälle, kun mikrofonit ovat tiellä. Ihmettelen, eikö Ahjo-järjestelmän kehittäjät ole syventyneet valtuutettujen työhön ollenkaan, kun systeemi on niin hankala käyttää. Ei enää koneen raahaamisia, vaan näytöt pöytiin.

Toinen työväline, joka puuttuu, on mahdollisuus printata listoja. Nythän meiltä on viety printterit ja printtinauhat, eli ne takaisin, kiitos. Valtuutetut esittivät ennen Ahjon käyttöönottoa toiveita eri otteisiin, joita ei näköjään kuitenkaan ole otettu huomioon riittävän ajoissa, ja tämä on tuottanut nyt turhia kustannuksia. Toivottavasti edes tämä keskustelu jollain tavalla kirjataan.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Aivan ensimmäiseksi haluan pahoitella niitä ongelmia, mitä Ahjo-järjestelmän käytettävyydessä on ollut niin valtuustotasolla kuin muilla-

26.9.2012

kin luottamushenkilötasoilla. Ne ovat kiistattomia eikä niitä pidä kieltää, ja esitän pahoittelut siitä.

Jos vastaan valtuutettu Hakasen kysymykseen, niin hän käytti sanaa "epäonnistunut". Koin sen jonkin verran provokatiiviseksi. Itse en halua Ahjo-järjestelmästä käyttää sanaa "epäonnistunut". Käytön liikkeellelähdössä on ollut ongelmia. Valitettavaa on, että suuri osa ongelmista on kohdistunut nimenomaan luottamushenkilökäsittelyyn, ja viime kokouksessakin esimerkiksi selvityksen tuloksena ongelmat johtuivat sisäänkirjautumisista, eivät itse Ahjo-järjestelmästä.

Minkä takia se mielestäni ei ole epäonnistunut? Ensinnäkin lähtökohtana on ollut se, että kun lähdimme liikkeelle Ahjo-järjestelmän kanssa, niin nollavaihtoehtoa ei ollut olemassa. Meidän vanhat järjestelmämme taisivat olla käytännössä jopa 20 vuotta vanhoja. Niiden kanssa ei olisi voitu elää, eli piti lähteä liikkeelle. Mitä uusi järjestelmä, siis paperiton, digitaalinen asioiden hallintajärjestelmä, tuo tullessaan? Ensinkin se tuo digitaalisen saavutettavuuden eli avoimuuden meidän hallintomme koko dokumentaatiotasolle. Jos ei aivan tänä päivänä, niin hyvin lähitulevaisuudessa jokainen kansalainen, jokainen median edustaja, jokainen luottamushenkilö pääsee kaikkiin dokumentaatioihin digitaalisesti ja reaaliaikaisesti käsiksi. Tätä ei ilman Ahjoa olisi voitu toteuttaa.

Toinen asia on se, että kun siirrymme digitaaliseen järjestelmään, se merkitsee sitä, että kun käsitykseni mukaan Helsinki on ollut aikaisemmin Suomen suurin A4:ten kuluttaja, siis valtakunnan suurin, niin jo viime vuonna 40 % paperin, A4:ten, kulutuksesta väheni tai katosi. Tänä vuonna meidän A4:ten kulutus on jopa puolet siitä, mitä aikaisemmin käytimme.

Kolmantena asiana paperimuodossa oleva luottamushenkilöiden dokumentaatio, joka siis paperimuodosta lähtien on pitänyt lähettipalvelulla toimittaa. Nyt ei tarvita lähettipalveluja. Minulla ikävä kyllä ei ole tarkkoja lukuja näistä hyödyistä, mutta arviolta voi sanoa, että pelkästään hallintokeskuksessa vuositason säästö on 100 000 euroa. Jos mietimme, että koko kaupunki on tässä digitaalisessa maailmassa, kaikki ne kustannukset, jotka säädetään, onko se kerroin 10, 15 tai mikä se kerroin on, joka tähän 100 000:een tulee. Sitten, kun verrataan niihin kustannuksiin, mitä tähän on sijoitettu. Valtuutettu Hakasella oli eräitä lukuja, mutta se tieto, mitä minulla on, kertoo että Ahjo-järjestelmään siirryttäessä peruskustannus, joka perustuu siihen helmikuussa 2011 tiedotettuun lukuun, on noin 4 miljoonaa euroa lähtökohtaisesti. Sen lisäksi sitten on näitä lukuja, joita valtuutettu Hakanen luetteli.

26.9.2012

Jos tästä lähtee tuottoja laskemaan suhteessa tähän investointiin, niin väittäisin, että se on varsin hyvä investointi, enkä tällä halua kieltää sitä, etteikö olisi ollut ongelmia liikkeellelähdössä, mutta se mikä on tärkeä huomata, on se että Ahjo lähti ajallaan liikkeelle. Missään vaiheessa ei ole jouduttu keskeyttämään tätä Ahjon dokumentaatiohallintaa ja sitä prosessia, eli vuosi sitten kesällä silloin siirryimme tähän. Näillä perusteilla kuitenkin olen sitä mieltä, että Helsingin kaupunki on astunut merkittävän askeleen eteenpäin. Se askel olisi voinut olla helpompi, ja kieltämättä siinä on ollut ongelmia, ja pahoittelen suuresti sitä, että keskeiset ongelmat ovat olleet käytettävyydessä. Sen takia jatkokehittelytyössä tärkeätä on, niin kuin tämän selainpohjaisen ohjelmankin kehittämissä, se että painopiste tulevaisuuden kehityksessä Ahjossa on käytettävyyden lisääminen, ja siihen kuuluu näiden ikävien käytettävyyshäiriöiden selvittäminen, ja osin vielä on tunnustettava, että Ahjo-ohjelmastakin ilmenee virheitä säännöllisesti, mutta jokaiseen virheeseen paneudutaan huolellisesti ja jokaisesta virheestä opimme.

Sen lisäksi valtuutettu Hakanen esitti kysymyksiä kilpailuttamisesta. Ahjo-järjestelmä kilpailutettiin aikanaan kaikkien EU-säännösten mukaisesti. Selainpohjaisen ohjelmiston kehittäminen on osa tätä alkupeleistä kilpailutusta, ja se on kilpailun voittaneen yhtiön kanssa tehty yhteistyössä. Firma on Tieto Oy, Oyj taitaa olla.

Kirjasin kysymyksen siitä, kuinka paljon on tällaisia ikään kuin menetettyjä työtunteja eri tasoilla. Varmasti eri tasoilla on jouduttu kovasti tekemään töitä, mutta sellaista laskentajärjestelmää ei ole olemassa, että ikään kuin kirjattaisiin henkilö kerrallaan kaupungin koko organisaatiossa tulleet lisätyöt. Oppimiseen on mennyt aikaa. Osa on ollut oppimista, osa on ollut sitä, että on jouduttu myös virheitä kirjaamaan.

Viimeinen kysymys, jonka kirjasin, oli avoimesta koodista. Tämä ei ole tehty avoimella koodilla. Jos lähdettäisiin nyt tekemään uutta ohjelmaa avoimen koodin kautta, niin se ymmärryksen mukaan tarkoittaisi, että aika pitkälle nollasta lähdettäisiin ja kustannukset, mitä siitä syntyisi, olisivat sitten täysin uusia.

Kiitoksia.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan vain lyhyesti lähettää terveisiä, että ymmärrän, että Ahjossa on ollut ongelmia liikkeellelähdön kanssa, mutta ilmeisesti se liikkeelleläh-

26.9.2012

tö on edelleen päällä, koska tänään tässä koneessa, joka on jo kertaalleen vaihdettu ja josta kertaalleen on vaihdettu myös kovalevy, Ahjo ei toiminut vihreiden ryhmähuoneessa. Tässä koneessa Ahjo ei toiminut viimeisessä, edellisessä opetuslautakunnassa, ja tässä kokouksessa se on heittänyt minut ulos järjestelmästä vasta kerran, vaikka olen koko ajan ollut paikalla.

Kiitos.

Valtuutettu Kanerva (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunginjohtaja Pajuselta olisin kysynyt, että kun nyt niin jumalaton määrä paperia on säästetty, niin paljonkohan nyt sitten paperityöläisten virkoja kanssa on lopetettu vai onko väki sitten tumput suorana, kun ei enää paperitöitä ole.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä on tullut monia näitä Ahjon heikkouksia esillä, ja haluaisin itse kanssa painottaa sitä, että tulevaisuudessa pitäisi tämä käytettävyys saada paremmaksi, koska itse mieluummin menen tuonne nettiin ja luen sieltä sitten Helsingin kaupungin sivuilta kuin Ahjon sivuilta, koska siis ihan oikeasti tämä on niin hidas. Esimerkiksi sivun vaihtaminen tai tekstin rullaaminen on niin hidasta, että sen ehtii samassa ajassa pariin kertaan lukemaan läpi. Tämä on kömpelö järjestelmä, ja harmittavaa, että se vaikeuttaa aidosti valtuustotyöskentelyä. Tässä on tullut useissa puheenvuoroissa esille se, miten tästä järjestelmästä joudutaan ulos, ja täytyy sanoa, että kyllä välillä hyvinkin paljon tympäisee tämän kömpelyys. Itse olen kuitenkin sillä kannalla, että ehdottomasti pitää olla tällainen digitaalinen systeemi, siinä olen samaa mieltä, ja myös nämä kustannussäästöt, joita tässä tuli esille, ovat erinomaisia, ja onhan tämä myös ekologinen ratkaisu verrattuna siihen paperinkulutukseen, miten paljon täällä metsää on tuhottu vuosien varrella. Siihen nähdenhän tämä on erinomainen asia. Käyttäjästävällisyyttä ja joustavuutta lisää, niin hyvin menee.

26.9.2012

Valtuutettu Näre (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Itsekin luen Macista Helsingin kaupungin sivuilta nämä listat, mutta niissä ainakin tänään nyt oli se ero, kun luki sitä printtiversiota, että siellä ei ollut näitä liitteitä, esimerkiksi ponsiehdotuksia eikä aloitteita erikseen. Enkö minä itse ole hahmottanut niitä kaupungin sivuilta vai eikö niitä ole näihin yleisiin...

Välihuuto!

Okei, mutta ne eivät kuitenkaan olleet siinä printtiversiossa. Toivoisin, että se kaupungin sivujen versio olisi sama kuin valtuutetuille jaettu.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Kaupunginjohtaja on aivan oikeassa siinä, että tämä ajatus siirtyä tietokoneavusteiseen kokousjärjestelmään ja digitaaliseen järjestelmään kaiken kaikkiaan on ollut kannatettava. En usko, että sitä kauheasti nyt on kritisoitu tai kritisoidaan. Ongelmat ovat olleet tietysti juuri tämän järjestelmän käytettävyydessä ja myös ihan toimintakyvyssä kaiken kaikkiaan. Ne ongelmat ovat olleet ohjelmatuottajan ongelmia mutta varmasti myös tilaajan ongelmia. Siinä matkalla, kun päätöstä tehtiin, niin monet meistä yrittivät hihkua, että tämä on pakko auditoida ja pilotoida ja tämä pitäisi jotenkin ohjausryhmittääkin, jotta me saamme tämän hankkeen jotenkin järkevällä tavalla läpi. Liika kunnianhimo nyt minusta kostautui, ja ajettiin liian nopeasti se järjestelmä. Meitä päättäjiä harmittaa nämä tekniset ongelmat ja hitaus, jonka takia varmaan melkein kaikki lukevat mieluummin suoraan netistä ne paperit kuin tuolta koneelta, joka minullakin nyt keskeytti toimintansa tässä sopivasti.

Nämä ovat pieniä asioita verrattuna siihen, että miten se voi vaikuttaa siihen, miten asioihin perehdytään juuri niiden liitteiden osalta, jotka eivät ole siellä julkisella puolella, ja kaikkein isoimmat kustannukset ja ehkä tällaiset kaupungin läpinäkyvyyteen ja toimintakykyyn liittyvät ongelmat ovat virkamiespuolella, koska tämä sitoo tällä hetkellä virkamiesten työaikaa ihan määrättömästi, sillä niiden asioiden transponoiminen tähän järjestelmään on siinä määrin hankala. Näin minulle ovat kertoneet monet yksityiset virkamiehet eri hallintokunnissa. Se on tosi

26.9.2012

työlästä ja hankalaa. Me olemme tehneet virheen tässä prosessissa juuri siinä, että me emme pilotoineet tätä ensin esimerkiksi yhdessä hallintokunnassa vaan rysäytimme koko homma kerralla päälle, ja sitten on vähän Suzuki-menetelmällä ajateltu, että kyllä ihmiset siihen sopeutuvat.

Mutta tuo järjestelmä vain vaatii ihan oikeasti kokonaan uudelleen rakentamista joiltakin osin, ja tämä on kallista juuri sen takia, koska järjestelmä toimii juuri tämän avusteisen järjestelmän huonosti avustamana sinä aikana paljon heikommin kuin muuten. Pyrkimys on hyvä, ja pakkohan tästä on jatkaa, mutta kyllä tästä vähän porua voi pitää.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tässä aloitevastauksessa kerrotaan, että Ahjon tilalle tulee uusi selainpohjainen sovellus, ja kerrotaan niistä ominaisuuksista ja muutoksista, joita se tuo tullessaan. Ne ovat kutakuinkin täsmälleen se sama lista, jonka minä ja muut, jotka pääsivät, ennen kuin Ahjo käyttöön, tutustumaan esittelyyn. Esitimme jo silloin, ja silloin listaan vastattiin, että ei voi tehdä mitään, koska kaikki ratkaisut on jo tehty. Tämä on se ongelma. Kysymys ei ole siitä, monistetaanko paljon paperia vai ei, vaan siitä tavasta, jolla tietotekniikan hankintoja tässäkin tapauksessa on tehty.

Kaupunginjohtaja vastasi useaan kysymykseen mutta ei ihan kaikkiin vielä. Onko reklamoitu Tieto Oy:lle missään vaiheessa epäonnistuneesta kokoussovelluksesta, joka ei toimi vielä? Sen käyttöönottoa lykättiin puoli vuotta alun perin. Nyt on mennyt toista vuotta siitä, kun se otettiin käyttöön, ja homma ei vielä toimi. Onko reklamoitu vai ei?

Toisekseen, miten käyttäjät ovat nyt mukana, kun tehdään uutta sovellusta? Meille on taas kerrottu, että se on jo tehty jossain. En tiedä, millä tavalla on tällä kertaa huolehdittu siitä, että se on nyt sitten kunnolla valmisteltu. Itse en ole kilpailulainsäädännön asiantuntija, mutta kyllä vähän korvaan särähtää sellainen tulkinta, että 300 000 eurolla osapuileen tehdään lisäostosta tässäkin työssä, pelkästään tässä Ahjo-sovelluksessa ilman uutta kilpailutusta. Tämä on tämän tietotekniikkahomman jatkuva ongelma. Joissain tapauksissa luvut ovat vielä suurrempia. Yksi firma pääsee tilanteeseen, jossa kunta on ikään kuin panttivankina, ja sitten kunta suostuu tekemään uusia hankintoja yhä edelleen siltä samalta firmalta.

26.9.2012

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Pahoittelen, etten tähän kohtaan vastannut äsken. Vastaus siihen, onko reklamoitu, on kyllä, mutta se ei riitä. Sen lisäksi meillä on jatkuva keskusteluyhteys kaikilla tasoilla Tieto Oyj:n ja myös muiden tähän liittyvien toimittajien kanssa. Olen itse käynyt Tieto Oyj:n korkeimman johdon kanssa tässä viimeksi pari viikkoa sitten neuvotteluja, joissa painotin juuri sitä, mistä puhuin äsken valtuustollekin, eli että kun mielestäni tämä kritiikki, mitä käytettävyyttä kohtaan tulee, on aivan oikeaa, niin keskeistä on, että nämä ongelmat saadaan ratkaistua. Kuvaavaa tässä jatkuvassa vuoropuhelussa on se, että täällä salissa istuu Tieto Oyj:n edustaja juuri kuuntelemassa teidän keskusteluanne.

Valtuutettu Hakanen

Kiitän kaupunginjohtajaa vastauksesta ja kiitän kyllä myös kaupunginhallitusta, joka sinnikkäästi palautti kehnon aloitevastauksen ja sai sen paranemaan matkan varrella siten, että siinä selvästi tunnustetaan, että homma ei pelannut ja tarvitaan uudenlainen sovellus. Nyt minusta kannattaa jatkoa ajatellen ja myös muita tietotekniikkahankkeita ajatellen ottaa hyvin vakavasti se kysymys, että millä tavalla kaupungin omaa osaamista voidaan lisätä.

En näe tässä ainoana ongelma sitä, että kilpailutettiin oikein vai ei, en edes pääongelmana. Luulen, että pääongelma on se, että meillä pitäisi olla kaupungin omassa organisaatiossa ohjelmistosovellutusten tekemiseen ammatillisesti ja koulutuksellisesti pätevöityneitä henkilöitä. Meillä pitäisi olla omaa tuotantoa ohjelmistosovelluksiin. Siitä olisi hyötyä sekä tällaisissa kilpailuttamisasioissa, kun hankitaan jotain sovelluksia kaupungille. Siitä voisi olla hyötyä tilanteissa, joissa voidaan tehdä itse sen sijaan, että ostetaan joltain isolta firmalta, joka on, niin kuin Tieto Oyj, tunnetusti epäonnistunut erittäin monessa hankkeessa ja erittäin raskaasti vuosi toisensa jälkeen. Siitä voisi olla myös hyötyä siinä, mistä kaupunginjohtaja puhui. Tämän prosessin yhtenä tarkoituksena on avata kaupungin tietoa laajemmin asukkaiden käyttöön, ja se hän ei ole ollenkaan helppo asia. Siihen ei riitä se, että me sanomme asukkaille, että nyt on tietoa jossain digitaalisesti olemassa. Siihenkin tarvitaan sovelluksia ja osaajia.

Kiitos.

26.9.2012

274 §

Esityslistan asia nro 18

KJ / VALTUUTETTU JARMO NIEMISEN ALOITE URHEILUSEUROILLE VUOKRATTAVIEN
MAA-ALUEIDEN VUOKRAUSAJAN PIDENTÄMISESTÄ

Valtuutettu Nieminen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiitän kaupunginhallitusta ja liikuntalautakuntaa selkokiehisestä ja selkeästä vastauksesta. Ymmärsin heti ensilukemalla, mitä on tehty, ja keskusteltuani urheilujärjestöjen kanssa sain tietää, että he olivat myös tyytyväisiä, että kaupunginhallitus ottaa vastuun asiassa ja mahdollistaa jatkossakin Helsingin urheiluseurojen kilpailukyvyn valtionavustuksia. Kiitos vastauksesta.

276 §

Esityslistan asia nro 20

KJ / VALTUUTETTU MAIJA ANTILAN ALOITE ELINKEINO- JA TYÖLLISYYSPOLIITTISESTA
OHJELMASTA

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Odotin mielenkiinnolla kaupunginhallituksen vastausta, koska minusta työllisyys- ja elinkeinopoliittinen ohjelma on yksi tämän valtuuston ja kaupungin tämän hetken ja tulevaisuuden tärkeimpiä asioita. Olin kyllä todella pettynyt tähän vastauksen luonteeseen, koska se oli hyvin ym-

26.9.2012

päripyöreä eikä oikeastaan pitänyt mitään selkeätä näkemystä sisäl-
lään.

Ensinnäkin työllisyys- ja elinkeinopoliittinen ohjelma pitäisi ehdottomasti käsitellä valtuustossa. Nyt se on ollut kaupunginhallituksessa, ja nyt kun seuraava valtuusto joka tapauksessa tulee näitä asioita linjaamaan, niin ehdotan jo nyt tässä vaiheessa, että valtuustolle tuodaan selkeästi seuraavassa valtuustossa työllisyys- ja elinkeinopoliittinen ohjelma hyvin valmisteltuna.

Vastauksessa todetaan, että työllisyys- ja elinkeinopoliittiset asiat ovat useiden eri sektoreiden vastuulla ja että yhteistyötä yritetään tiivistää ja tehostaa. Hyvä näin, mutta siitä ei kuitenkaan synny mitään selkeätä yhtenäistä visiota, jossa asiat ovat tällä tavalla eri sektoreille vastuutettu, eikä selkeätä yhtenäistä ohjelmaa, jonka pohjalta yhteistyötä pitäisi tehdä.

Kun katsoo naapurikuntia Espoota ja Vantaata, niin kyllä sellainen tunne tulee, että siellä on asiat tässä suhteessa kyllä huomattavasti paremmin. Heillä on selkeät näkemykset siitä, millä tavalla Espoota halutaan kehittää ja millä tavalla Vantaata halutaan kehittää, minkälaisia työllisyys- ja elinkeinopoliittisia selkeitä tavoitteita, joiden pohjalta sitten syntyy myös selvää vetovoimaa kaupungille, siellä on. Se myös tietyllä tavalla on näkynyt kaupunkien kehityksessä huolimatta tämän hetken tilanteesta.

Helsinki on kyllä poikkeuksena naapurikuntiin nähden selkeästi hallinto-, opetus-, kulttuuri-, kongressi-, kokous- ja matkailukaupunki. Hallintosektori on selkeästi olemassa, ja me olemme Suomen pääkaupunki. Opetus on tietysti ilman muuta selvä, koska täällä on yliopistot ja paljon ammatillista ynnä muuta opetusta. Nämä kaksi aluetta ovat monella tavalla staattisia ja selkeästi hahmotettavissa, mutta kolmas sektori eli tämä kokous-, kongressi- ja matkailuala on se, joka on Helsingille ehdottomasti suurin ja tärkein asia jatkoa ajatellen. Se voi kehittyä ja tuoda myös lisää työpaikkoja, ja siihen pitäisi satsata. Kaupunginhallituskin on käynyt varmaan, ainakin itse muistan, jossakin Kööpenhaminassa tutustumassa näihin asioihin, ja ehkä joitakin suuntaviivoja sieltä on tuotu, mutta ei siinä määrin kuin olisi ollut toivottavaa.

Helsingissä ei koskaan enää tule olemaan mitään raskasta teollisuutta kaupungin rajojen sisäpuolella. Helsingin pitää todellakin pohtia, mille alueelle luodaan kaupungissa uudet työpaikat, mitkä ovat ne vetovoi-
matekijät, jotka vievät Helsinkiä veturina eteenpäin, ja millä tavalla siten siihen satsataan.

26.9.2012

Minua itseäni on aina harmittanut se, että kun kulttuurihankkeita on täällä valtuustossakin on niin kovasti aina vastustettu, niin näissä perusteluosissa ei ole koskaan korostettu tätä työllisyys- ja elinkeinopoliittista näkökulmaa, vaikka kuinka paljon olisi tällä alueella nimenomaan pitänyt perusteluissa myös näitä asioita. Viimeksi oli Guggenheim-hankkeessa, jossa valtuuston päätöksellä varmaan hylättiin yli 1 000 työpaikkaa.

Valtuutettu Ylikahri

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitän valtuutettu Anttilaa hyvästä aloitteesta ja hyvästä puheenvuorosta. Valtuutettu Anttila mainitsi, että naapurikaupungeissa on selkeämpi ote tähän elinkeino- ja työllisyyspolitiikan yhdistämiseen. Itse olen vierailut myös Oulussa, jossa oikein oli käsinkosketeltavissa, miten Oulun suuria työllisyyspoliittisia ongelmia pohditaan tällaisella yhteisellä otteella. On valitettavasti niin, että tuntuu, että tässäkin Helsingin virastot vain kasvattavat muureja välilleen, eikä löydy tällaista selkeää yhteistä näkemystä. Kannatan lämpimästi sitä ajatusta, että ensi valtuustokauden alusta mietittäisiin tätä asiaa uudelta kantilta.

Valtuutettu Lohi

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunginhallitus viittaa vastauksessaan siihen, että kaupunginhallitus on hyväksynyt vuonna -07 elinkeinopoliittisen strategian. Siis kaupunginhallitus. Sitä on sittemmin päivitetty ilmeisesti kaupunginhallituksessa. Todella valtuutettu Anttila ehdottaa, että valtuustolle valmistettaisiin työllisyys- ja elinkeinopoliittinen ohjelma. Sattuneesta syystä muutama vuosi sitten hain tämän kaupunginhallituksen hyväksymän elinkeinopoliittisen strategiaohjelman ja ihmettelin jo silloin, tosin nyt ilmeisesti muistaakseni vain itsekseni, että miksei näin merkittävää ohjelmaa tuoda kaupunginvaltuustolle. Meillähän on täällä hyvin paljon erilaisia ohjelmia ja mielestäni osa näistä ohjelmista on kyllä selvästi vähempiarvoisia kuin tällainen hyvin keskeinen kaupungin strategiaan kuuluva elinkeinopoliittinen ohjelma.

26.9.2012

277 §

Esityslistan asia nro 21

KJ / VALTUUTETTU THOMAS WALLGRENIN ALOITE JULKISEN TILAN
VAPAUTTAMISESTA KAUPALLISESTA MAINONNASTA

Ledamoten Wallgren

Arvoisa valtuusto.

Olen yhdessä 23 muun valtuutetun kanssa esittänyt Helsingin julkisen tilan vapauttamista mainoksista. Tällä samalla oli liikkeellä mainoskriittinen aktivistijoukko, kun valtuutetut saapuivat kaupungintalolle tänään. Kehotan kaikkia valtuutettuja lukemaan näitten aktivistien hyvän paperin.

Me olemme hyvin tottuneita siihen, että elämme mainosten maailmassa. Liiankin tottuneita, ja haluan siksi kerrata keskeisiä syitä sille, miksi tämä mainosten rajoittaminen, pyrkimys vapauttaa kaupunki mainoksista, voisi olla tällainen yhteinen poikkipoliittinen hanke, jota tukisivat kaikki poliittiset ryhmät oikealta vasemmalle. Keskeisiä argumentteja mainoskriittisyyden ja mainonnan rajoittamisen puolesta on viisi.

Oikeistolaisesta näkökulmasta mainonnan rajoittaminen on tärkeää siksi, että mainokset loukkaavat vapauttamme. Vapauteemme kuuluu oikeus olla rauhassa omien ajatustemme kanssa ja vapaus mielihalujemme ja ajatustemme manipuloinnista. Mainonta hyökkää näitä vapauksia vastaan. Tämä on ensimmäinen näkökohta.

Toinen näkökohta on demokratian näkökohta, joka on ehkä enemmän tällainen liberaali ja vasemmistolainen näkökohta ja jossa keskeistä on tämä: Vaikuttaminen ihmisten käyttäytymiseen on valtaa ihan klassisesti määritelmän mukaan. Mainonta on rahalla ostettua valtaa. Raha jakaantuu Suomessa ja useimmissa maissa hyvin epätasaisesti. Mainokset antavat siksi rikkaille vaikutusvaltaa, jota köyhillä ei ole. Demokratia on ihmisten tasa-arvoa. Demokratiassa kaikilla on yhtä paljon valtaa. Koska rikkailla on enemmän rahaa ostaa mainoksilla valtaa kuin köyhillä, mainonta ei sovi demokratiaan. Juuri tämän takia julkisen tiedon yksityistäminen on huono asia.

26.9.2012

Kolmanneksi ekologinen näkökohta. Mainoksilla voidaan yllyttää ihmisiä ostamaan tuotteita, joita he eivät kovin paljon tarvitse. Mainoksilla voidaan myös markkinoida tavaroita ja palveluja, joiden tuotantoon ja käyttöön liittyy ekologisesti tai sosiaalisesti haitallisia asioita ilman, että mainonta tuo näitä haittoja esille. Siksi mainonnan rajoittaminen on luonteva osa vihreää politiikkaa.

Neljänneksi. Mainonnan hallinnassa on erittäin vaikeaa estää kaupunkitilan rumentumista.

Viidenneksi identiteettipoliittiset näkökohdat. Mainoksilla vaikutetaan meidän mies- ja naiskuvaamme, siihen miten me näemme ja koemme itsemme. Nämä vaikutukset ovat usein meidän kannalta hallitsemattomia, ja ainakin omalta kohdaltani tunnustan, että pidän niitä ihmisarvoa loukkaavina. Jos puhutaan lapsista, jotka eivät ole vähiten tärkeä kohderyhmä tässä, niin mainoksilla kolonisoidaan lapsuutta.

En mene tähän syvemmin, mutta totean, että nämä ovat nämä viisi näkökohtaa, joiden kautta tätä asiaa kannattaa tarkastella, ja siksi olen tämän aloitteen tehnyt. Toivoin silloin, että aloitteen käsittely olisi ollut ennen kesälomaa eikä näin lähellä vaaleja, jolloin tähän ei olisi liittynyt tällaista vaalipoliittista hermostuneisuutta, mutta toivon, että valtuusto harkitsee tämän asian periaatteellisia puolia tarkasti.

Totean lopuksi, että se hyvä syy kannattaa mainontaa ja sen jatkamista on tietysti elinkeinopoliittinen. Kannatan Maija Anttilan puheenvuoroa ja ? kannattamaa puheenvuoroa siitä, että tähän elinkeinopolitiikkaan pitäisi kaupungissa paneutua tarkemmin ensi valtuustokaudella. Tietysti myös tätä mainontaa pitää tarkastella elinkeinopolitiikan näkökulmasta siten, että suojellaan pieniä ja keskisuuria yrityksiä.

Haluan esittää lopuksi kaksi pontta. Ensimmäinen ponsi:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen vastauksen Wallgrenin ynnä muiden valtuustoaloitteeseen koskien mainoksista vapautumista valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää, millä keinoin pikavippien mainontaa Helsingissä voidaan rajoittaa.

Esitän toisen ponnin:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen vastauksen Wallgrenin ynnä muiden valtuustoaloitteeseen koskien mainoksista vapautumista palautus edellyttää, että kaupunki selvittää, millä keinoin aseiden esittämistä mainoskuvin voi-

26.9.2012

daan Helsingissä rajoittaa erityisesti silloin, kun mainokset kohdistuvat lapsiin ja nuoriin.

Kiitos.

Valtuutettu Näre

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvä valtuustoväki.

Kannatan valtuutettu Wallgrenin molempia ponsia. Itse tein viime kerralla pikavippimainonnan kieltämisestä aloitteen, mutta hyvä, jos tämä asia tulee useamman kerran esiin.

Kymmenisen vuotta sitten tutkin visuaalista häirintää ja tein valtuustoaloitteita ja -ponsia visuaalisesti häiritsevän ulkomainonnan kieltämisestä. Valtuutettu Wallgren nyt pistää paremmaksi ja vaatii kokonaan kaupallisen ulkomainonnan kieltämistä. Minulle tämä Kööpenhaminan malli kyllä sopii. Sitten ei tarvitsisi olla erikseen kieltämässä jotain tiettyä mainosgenreä.

Tuon pikavippimainonnan lisäksi kyseenalainen mainonnan laji on tämä alkoholin mielikuvamainonta, johon liittyen tänään oli seminaari, missä ihmeteltiin, miksi ei ole saatu lakia voimaan sen kieltämiseksi. Esitänkin nyt tässä kohtaa ponnen:

Selvitetään mahdollisuus kieltää alkoholin mielikuva-
mainonta Helsingin kaupungin julkisissa tiloissa.

Se ei ole vielä siellä järjestelmässä, mutta kirjoitan sen sitten.

Vastauksessa esitetty, oliko se nyt yhteensä noin 6 miljoonan euron taloudellinen tuotto ulkomainonnasta ei ole verrannollinen siitä aiheutuviin haittoihin. Kaupallisen ulkomainonnan totaalikiellolla mainonta asetettaisiin tasaveroiseen asemaan graffitien kohtelun kanssa. Onhan täysin ristiriitaista politiikkaa, että ulkomainonta saa rehottaa ja häiritä ihmisiä, kun siitä erikseen maksetaan, mutta spontaanisti syntyneet kuvalliset ilmaisut kielletään. Tämä on kaksinaismoralistista.

Vapaudu mainoksista -verkosto jakoi ulko-ovella monistetta, jossa kiinnitettiin huomio kolmeen ulkomainonnan ongelmaan. Se yksityistää julkista tilaa, yksipuolistaa maailmankuvaa ja voi johtaa kohtuuttoman suureen omavaltaiseen vallankäyttöön. Haluaisin tämän lisäksi tähdentää sitä, että varsinkin niin sanottu sissimainonta, jonka nimenomainen tarkoitus on kokeilla rajoja, on tyypillisesti visuaalista häirintää, joka

26.9.2012

haittaa lasten kasvurauhaa. Lasten tulisi omassa tahdissaan voida rakentaa omaa persoonansa ja sosiaalisia suhteita mielikuviansa kautta, mutta hyökkäävä ulkomainonta tunkeutuu jo taaperoikäisten tajuntaan ja voi häiritä tätä suhteiden rakentamista itseän ja muuhun maailmaan. Tämä on lasten mentalisaatioprosessin häirintää. Erityisen haitallista se on lapsille, joilta puuttuu omasta arjestaan kannattelevat aikuiset, joiden kanssa voisi työstää kyseenalaisia ilmiöitä kulttuurituotteissa.

Ulkomainontaa tulee siis tarkastella myös kehityspsykologisista lähtökohdista. Lapsuuden riistoa on se, että lasten mieleen pakotetaan jo vauvaiästä aineistoa, jota he eivät ole vielä kypsiä vastaanottamaan. Ulkomainontaa on siis säädeltävä jo pelkästään lastensuojelulain lähtökohdista. Laki edellyttää lasten suojelua kaikilta viranomaisilta, ei vain sosiaali- ja terveystieteiltä, ja poliitikkojen on huolehdittava siitä, että lastensuojelulain henki toteutuu.

Kiitos.

Valtuutettu Pelkonen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaikella kunnioituksella, mutta kysyisin edellisiltä puhujilta, että kannattaisiko nyt samalla kieltää sitten myös tv-ohjelmat, elokuvat, netti ja lehdet, koska nekin sisältävät erilaista mainontaa, ja siirrymmekö kokonaan tällaiseen uudenlaisen kieltolain aikaan Suomessa.

Ledamoten Wallgren (replik)

Kyllä, Jaana Pelkonen, minulle sopii mennä niin pitkälle kuin mahdollista.

Valtuutettu Näre (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Ulkomainonnassa ja tv:ssä on se ero, että ulkomainontaa ei voi valita, että näkeekö sitä vai ei. Tv-kanavan voi laittaa päälle, ja se on oma valinta ja myös valinta, jonka vanhemmat tekevät välillä lastensa puolesta, mutta ulkomainonta ympäröi meitä, haluamme tai emme.

26.9.2012

Valtuutettu Ebeling (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Asia on hyvin paljon juuri niin kuin valtuutettu Näre vastasi. Esimerkiksi itseäni tv-mainonta ei juuri häiritse, koska en juuri televisiota katso, mutta sen sijaan ulkomainonta saattaa häiritse, koska ulkoilmaa on vaikea sulkea.

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Näin entisenä mainostoimistoyrittäjänä ei voi olla kommentoimatta tätä valtuutettu Wallgrenin aloitetta.

Valtuutettu Wallgren perustelee tätä aloitetta oikeastaan neljällä keskeisellä argumentilla. Ensimmäinen on se, että mainokset ovat rumia katutilassa. Tästä tietty osuus on totta, osa mainoksista on hyvinkin rumia. Tältä osin voin allekirjoittaa perusteet. Toinen peruste kuitenkin on jonkinlainen viittaus tasa-arvoon ja demokratiaan, mitä itse en ihan täysin ymmärrä. Tämä mainontahan ei sinänsä sulje mitään katutiloja, vaan se on mainontaa julkisessa tilassa, enkä ihan ymmärtänyt tätä lojikkaa. Kolmas peruste on se, että mainonta voi yllyttää turhaan kulutukseen tai saattaa edistää haitallisia asioita, haitallista kulutusta. Näitä argumentteja pidän suunnilleen yhtä hyvinä kuin sitä, että vastaavasti todettaisiin, että eiköhän lasketa ihmisten palkkatasoa, koska ne palkkaeurothan joku saattaa käyttää turhaan tai haitalliseen kulutukseen. Sen takia mainontaa säännellään, että epäeettinen mainonta tietyiltä osin on kiellettyä ja rajoitettua, mutta en kerta kaikkiaan voi nähdä, miten yhden toimialan toiminta pitäisi lakkauttaa, koska se yllyttää johonkin tällaiseen.

Ei sinänsä yllätä, että valtuutettu Wallgren ja aloitteen tekijät eivät olleenkaan katso näitä plussapuolia, mitä mainonnalla saavutetaan: yli 6 miljoonan euron tuotot vuodessa. Vastaava rahamäärä siis voitaisiin kerätä, jos vähän yli kaksinkertaistettaisiin terveystakeskukset. Tämä on merkittävä tuottaja, ja itse näen, että pikemminkin pitäisi pyrkiä maksimoimaan näitä tulovirtoja kaupungille, ei minimoimaan niitä.

Kuitenkin vielä paljon merkittävämpi kysymys on laajempi vaikutus seudun elinkeinoelämään, liiketoiminnan edellytyksiin ja yrittäjyyteen. Luovat liike-elämän palvelut ovat olleet Helsingissä se ala, jonka liiketoiminta on kasvanut koko 2000-luvun nopeammin kuin minkään muun

26.9.2012

alan. Kysyisinkin nyt oikeastaan koko sosiaalidemokraattiselta valtuustoryhmältä, että miten te näette tämän luovien alojen liiketoiminnan ja ekosysteemit. Nämä mainostoimistot ovat aika usein pk-yrityksiä, vahvasti kasvavia ja työvoimavaltaisia yrityksiä, ja on aivan selvää, että vaikutus, jos julkisissa tiloissa täysin mainonta kiellettäisiin, olisi dramaattinen. Eikö siis todella tämä elinkeinopoliittinen näkökulma paina arvioinnissa lainkaan? Vastustatteko te todella näitten design- ja mainostoimistojen liiketoimintaa?

Pelkästään mainostoimistojen liikevaihto Suomessa on reilusti yli miljardi euroa vuodessa, ja ekosysteemivaikutus on moninkertainen, joten tältä osin peräänkuuluttaisin vastuullisempaa politiikkaa, kun tiedetään, että Suomen ja Helsinginkin elinkeinorakenne on aika vahvassa murroksessa. Elinkeinotoimintaan kuuluu kilpailu. Siltä osin näen mainonnan myös positiivisena. Se antaa kuluttajille vaihtoehtoja ja edistää uusien tuotteiden pääsyä markkinoille ja kuluttajien valintaa tuotteiden välillä. Voimme kuvitella, olisiko Apple koskaan haastanut suomalaista Nokiasa, jos mainonta olisi täysin kielletty. Ei luultavasti, mutta nyt parempia tuotteita on tarjolla meillekin tai kuluttajille ylipäätään.

Itse siis toivon, että emme hyväksy tätä aloitetta tai ponsia, vaan panostamme kilpailun ja yrittäjyyden edellytyksiin myös täällä Helsingissä.

Ledamoten Wallgren (replik)

Arvoisa valtuusto.

Niin kuin totesin omassa puheenvuorossani äsken, niin yhdyn Lasse Männistön huoliin siitä, että mitä elinkeinopoliittisia vaikutuksia mainonnan rajoittamisella on, ja toivonkin, että näitä asioita voidaan yhdessä selvittää. En lähde sitä pidemmin argumentoimaan, mutta olettaisin kyllä näin, että suomalaisen ja helsinkiläisen pk-yrittäjän kannalta on edullista, että kaupunki ryhtyy selvästi nykyistä enemmän rajoittamaan mainontaa. Haluan lisäksi todeta, että Männistö kovin vähän oli kiinnostunut mainonnan haitallisista vaikutuksista ja kovin paljon halusi korostaa näitä myönteisiä elinkeinopoliittisia vaikutuksia, jotka kuitenkin ovat selvittämättä. Ehkä pitää käydä tähän asiaan vakavammin käsiksi jatkossa ja edetä nyt ainakin niillä askelilla, jotka tässä ponsissani esitin.

Kiitos.

26.9.2012

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

En tiedä, kuunteliko nyt valtuutettu Wallgren. Tosiaan läpikävin nämä kaikki argumentit näistä perusteista, jotka tässä aloitteessa tätä kieltoa tukivat, ja jopa allekirjoitin sen, että tietty tällainen visuaalinen haitta kaupunkitilassa on, mutta nämä positiiviset puolet elinkeinotoiminnalle, yrittäjyydelle ja kaupungin tulovirralle ylittävät mielestäni tämän yhden haitan merkittävästi. Toistaisin oikeastaan tämän alkuperäisen kysymyksen nyt SDP:n muille valtuutetuille: miten on, edustaako tosiaan tämä näkemys SDP:n elinkeinopoliittista näkemystä tässä kaupungissa laajemmin? Voisiko vaikka valtuutettu Pajamäki tai joku muu kommentoida SDP:stä, että nähdäänkö todella, että kaupungin elinkeinopolitiikalla ja yrittäjyydellä tässä kaupungissa luovilla aloilla menee niin hyvin, että me voimme tällainen kielto nyt tosiaan säätää.

Valtuutettu Pelkonen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Nopeasti valtuutettu Wallgrenilta olisin vielä kysynyt sananvapauden näkökulmasta. Onko mietitty ollenkaan sitä, millaista rajoitusta tämä toisi sananvapauteen, jos tällaisiin mainonnan rajoituksiin lähdetäisiin?

Ledamoten Wallgren (replik)

Pelkoselle lyhyesti, että nimenomaan sen takia, että sana olisi vapaa ja sen tulisi olla yhtä vapaa kaikilla, ei pitäisi olla etuoikeutta niillä, joilla on paljon rahaa ja jotka ostavat sitä tilaa näkyä ja saada viestiään kuuluville, vaan kaikilla pitäisi olla samat mahdollisuudet vaikka kaupungin järjestämällä ilmoitustauluilla, jonne voisi kukin käydä kirjoittamassa haluamansa viestin.

Männistölle ensinnäkin totean, että tässähän ei ole kysymyksessä mikään SPD:n ryhmänä esittämä aloite, vaan valtuutettu Wallgrenin ja 23 muun valtuutetun aloite, mutta tietysti minuakin kiinnostaa se, että onko kokoomuksessa sellaisia valtuutettuja, jotka ovat kiinnostuneempia ekologisista ja vaikka lapsuuteen liittyvistä kysymyksistä kuin mitä valtuutettu Männistö on.

26.9.2012

Valtuutettu Rydman

Valtuutettu Wallgren kantaa tässä valtuustoaloitteessaan huolta siitä, että ulkomainonta yksityistää julkista tilaa demokratian ulottumattomiin. Jos tätä huolenaihetta vie vähän pidemmälle, niin ilmeisesti Wallgren kantaa huolta myös siitä, että esimerkiksi graffitit ulkoistavat julkista tilaa demokratian ulottumattomiin yksityisille tahoille, ja kannattaa samalla myös Stop töhryille -kampanjaa. Lisäksi varmasti Wallgren on huolissaan kadunvaltauksista ja muun kaltaisesta anarkismista, jossa yksityiset henkilöt valtaavat julkista tilaa omaan yksityiseen käyttöönsä. Kun Wallgren kantaa huolta siitä, että mainonta luo keinotekoisia tarpeita ja välittää yksipuolista maailmankuvaa, niin Wallgren varmaan haluaa kieltää myös Kolmella sepällä jaettavat vaalimainokset, jotka varsin usein luovat ihmisille paitsi keinotekoisia tarpeita niin myös etenkin välittävät yksipuolista maailmankuvaa.

Demokratia on kaunis sana, ja se viittaa varsin hyvään, tai jos ei hyvään, niin ainakin parhaaseen tähän asti kokeiltuun, poliittiseen järjestelmään, mutta sitä ei sopisi käyttää väärin. Demokratialla on oma sijansa yhteiskunnassa, mutta joissakin tilanteissa olisi ihan hyvä myös suojella yksilöä demokraattisten kollektiivien ja enemmistöjen mielivalalta. Jättäisin myös tilaa yksilölle enkä demokratisoisi kaikkia yksilön asioita kollektiivisten enemmistöjen päätettäväksi.

Valtuutettu Sydänmaa (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin vastata Wallgrenin äskeiseen kysymykseen muiden kokoomusvaltuutettujen ajattelusta. Minun mielestäni tämä, että kielletäisiin kokonaan mainonta, olisi aika absurdia holhoamista kaupungin tasolta, mutta yhteen asiaan minä puuttuisin, ja se on lapsiin ja nuoriin kohdistuva piilomainonta esimerkiksi urheilutilaisuuksien sponsoroinnissa ja mainostamisessa. Olen sitä mieltä, että jääkiekkjoukkueen paidoissa ei tulisi olla olutmerkkimainoksia, koska se vain vaikuttaa negatiivisesti, ja juuri terveystiedon ylioppilaskokeita korjatessani olen tätä eettistä pohdintaa joutunut tekemään ja korjannut näitä kysymyksiä. Siinä kohdassa olisin valmis näitä sponsoreita vähän rajoittamaan.

Kiitos.

26.9.2012

Valtuutettu Karu (vastauspuheenvuoro)

Sen verran kommentoin vielä, että vaikka Wallgrenilla oli sinänsä monia hyviä pointteja, niin pitäisikö sananvapauden, mitä Pelkonen kuulutti, lisäksi määritellä myös kauneusihanteet, se mikä on kaunista. Ehkä kaupunki määrittelee myös tällaiset asiat sitten.

Valtuutettu Mänttari-Buttler

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Suuri määrä mainoksia julkisessa kaupunkitilassa tekee kaupungista levottoman paikan elää, paikan jossa ei ole hyvä olla. Osa kaupungin julkisessa tilassa olevista mainoksista heikentää asukkaiden kokemaa kaupungin viihtyisyyttä. Iso osa julkisessa tilassa olevista kaupallisista mainoksista myös tuo katukuvaan viestejä, jotka kannustavat ihmisiä turhaan kuluttamiseen, niin kuin täällä on jo tänään todettu. Osa julkisessa tilassa esitetyistä mainoksista myös loukkaa osaa asukkaista muun muassa esittämällä hyvin kapeaa naiskuvaa, esimerkiksi vähäpuukeiset naiset alusvaatemainoksissa erittäin hoikkine vartaloineen ja niin edelleen. Itse en halua, että pienet pojat ja tytöt kasvavat tällaisessa kaupungissa, joka on täynnä tällaisia viestejä katukuvassa.

On ymmärrettävää, että valtuustoaloitteen vastauksessa vedotaan mainosten kaupungille tuomiin tuloihin, joihin täällä ovat kokoomusedustajat jo myös vedonneet. Itse en katso, että mainoksilla tuodut miljoonat kaupungin kassaan ovat näiden negatiivisten vaikutusten arvoisia.

Valtuutettu Wallgren esittää hyvin radikaalisti mainoksetonta kaupunkia. itse kannatan mainosten määrän vähentämistä julkisessa kaupunkitilassa. Niin ikään kaupunkiin tarvitaan lisää paikkoja kansalaisten ja järjestöjen ilmoittelulle ja epäkaupallisille viesteille kaupungissa. Toivon, että kun nyt voimassa olevat rakennusviraston ja liikennelaitoksen mainossopimuskaudet lähenevät loppuaan, meillä olisi niin rohkeita ja viisaita kuntapäättäjiä, että he uskaltaisivat oikeasti käydä syvällistä keskustelua siitä, millaista katukuvaa ja mainontaa me haluamme Helsinkiin.

Teen seuraavan ponsiesityksen:

26.9.2012

Tämän pöytäkirjan hyväksyessään kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki selvittää, millä keinoilla ja millä aikataululla mainosten määrää julkisessa kaupunkitilassa voitaisiin vähentää ja millä keinoilla julkisessa kaupunkitilassa olevien mainosten kokoa voitaisiin pienentää. Niin ikään kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki pyrkii samalla aktiivisesti lisäämään julkisten ilmoitustaulujen määrää kaupungissa.

Kiitos.

Valtuutettu Virkkunen

Puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Aluksi kannatan lämpimästi molempia valtuutettu Wallgrenin tekemiä toivomusponsia sekä valtuutettu Mänttari-Buttlerin ja valtuutettu Näreen ponsia.

Helsingissä alkaa olla mainostulvan takia kiusallista ja usein myös hyvin surullista kulkea pienten lasten kanssa, etenkin jos he ovat jo lukutaitoisia. Vielä surullisempaa on seurata mainontaa, jonka kohderyhmänä ovat teini-ikäiset ihmiset tai aikuiset. Kaikki ulkomainonta kuitenkin on kohderyhmästä riippumatta kaiken ikäisten ihmisten luettavissa, halusivat he sitä tai eivät. Kaupungilla lasten kasvoille lävättää välillä mainonnan kautta kuvakieltä ja tekstiä, jota heidän on vaikea tai mahdotonta käsitellä ja ymmärtää. Osa muun muassa kaupungin omien bussi- ja raitsikkapysäkkien mainoksista häiritsee myös aikuisia ihmisiä, sellaisiakin joiden nuttura ei joka käänteessä erityisemmin kiristä.

Ymmärrän paremmin kuin hyvin, että mainoksista saatava tulo on Helsingille merkittävä ja tärkeä. Mikään ei kuitenkaan estä meitä Helsingin aikuisia olemasta tolkuissamme ja suitsimasta sellaista mainontaa, jota voidaan pitää Suomen lastensuojelulain hengen vastaisena. Lastensuojelulain toisessa luvussa kohdassa "Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen" todetaan pykälän 7 kohdalla tämän hyvinvoinnin seuraamisesta ja edistämisestä seuraavaa: "Kunnan sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen ja kunnan muiden viranomaisien on yhteistyössä seurattava ja edistettävä lasten ja nuorten hyvinvointia sekä poistettava kasvuolojen epäkohtia ja ehkäistävä niiden syntymistä."

Olen sitä mieltä, että lapsia hämmentävä eli suomeksi lapsille sopimaton mainonta Helsingin kaupunkitilassa tulee kieltää siellä, missä sen kieltäminen on Helsingin kaupungille ylipäättään mahdollista. Ymmär-

26.9.2012

rän, että joka paikkaan Helsingin kaupungin käsi ei ulotu, ja monissa muissa asioissa tämä onkin ihan hyvä asia. Voimme kuitenkin itse vaikuttaa siihen, millaiselle mainonnalle omia mainospaikkojamme annamme. Ostajia varmasti riittää, vaikka lapsia ja heidän kasvuolojaan häiritsevää mainontaa ei suosittaisikaan.

Kaikilla meillä tulisi olla oikeus käyttää joukkoliikennettä ilman, että pysäkillä täytyy seistä väkivaltaa huokuvien, lapsista uhkaavilta tuntuvien, syömishäiriötä lietsovien tai vaikkapa siiderin tai lonkeron iloja hehkuttavien mainosten äärellä lasten kanssa tai ilman. Tälle pysäkkien turhalle ongelmalle voisimme jotain tehdä eikä se edes olisi vaikeaa. Tällä hetkellä muun muassa HKL noudattaa mainospaikkojensa osalta ymmärtääkseni mainonnan eettisen neuvoston ohjeita. "Mainonnan eettinen neuvosto antaa lausuntoja siitä, onko mainos hyvän tavan mukainen. Neuvosto ei kuitenkaan ota kantaa mainoksen lainvastaisuuteen eikä käsittele esimerkiksi mainoksen harhaanjohtavuutta tai totuudenvastaisuutta." Nämä ovat lainauksia mainonnan eettisen neuvoston omilta nettisivuilta.

Helsingin kaupungin nykyinen ohjeistus mainonnan eettisyydestä ei mielestäni ole riittävä. Siksi teen seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että Helsinki selvittää mahdollisuudet tarkentaa kaupallisen mainostilan myynnissään eettisiä periaatteitaan siten, että lastensuojelulain hengen vastaisille mainoksille ei myydä mainostilaa.

Kiitos.

Valtuutettu Paavolainen

Hyvä puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olen tehnyt tuonne ehdotukseni ponneksi, joka on osittain samanhenkinen kuin valtuutettu Virkkusen ja valtuutettu Näreén ponnet, mutta kannatan silti Virkkusen äsken tekemää pontta ja jatkan tästä lastensuojeluteemasta.

Thomas Wallgren on tehnyt hyvän ja radikaalin aloitteen, jossa nostaa esiin, samoin kuin tässä äskeisessä puheenvuorossa, hirveän tärkeitä asioita, jotka liittyvät mainontaan. Täällä on esitetty kysymys siitä, että rupeammeko me päättämään, mikä on kaunista. Kyllä kaupunki on selaista päättänytkin. Käsittääkseni Esplanadilla esimerkiksi ei saa olla kuin valkoisia valomainoksia. Näin ainakin Marimekossa sanottiin, että

26.9.2012

se on kaupungin tekemä julkisivupäätös. Se on tyylikästä. Eikö Fifth Avenuella ole samalla tavalla New Yorkissa? Kyllä tähän estetiikkaan on ennenkin puututtu ja on syytä puuttua jatkossakin. Mainonnalla toki voidaan edistää hyviä asioita, mutta nyt on kysymys kaupallisesta mainonnasta. E=H₂O-kampanja esimerkiksi hienolla tavalla toi esiin veden tarpeen kehitysmaissa jossakin vaiheessa, mutta I love ? kyllä panee vihaksi naisihmisellä, Ja Tukholmassa se vaateketjun mainoskampanja kiellettiin.

Tämä visuaalinen häirintä, mistä Sari Näre puhui omassa puheenvuorossaan, on ihan totta, ja lapsiin se kohdistuu pidäkkeettömästi. Olen seurannut tätä alkoholin mielikuvamainonnan kieltämisen hanketta, joka on hirveän tärkeä – se oli jo edellisellä hallituskaudella, ja silloin minulla oli tilaisuus osallistua sen lakityöryhmän kuulemistilaisuuteen tuolla Säätytalolla. Tilaisuus jouduttiin siirtämään isompaan saliin, koska osallistujia oli valtavasti. Siellä oli lapsia, nuoria, lääkäreitä, toki panimoteollisuuden ja mainonnan edustajat hyvin siellä jähäkästi, Maailman terveyssäätiön edustajat totesivat, että siinä on kysymyksessä paitsi sosiaalisesti haitallinen tuote myös terveydellisesti erittäin haitallinen tuote.

Välihuuto!

Siellä oli 13-vuotiaiden valtuuskunta, joka teki hirveän julkilausuman. He ilmoittivat hienossa julkilausumassaan, että on tarpeeksi hämmentävää kasvaa aikuiseksi, että minkä takia te tungette meidän koulun vieressä oleviin tolppiin näitä siiderimainoksia. 15-vuotias kannikapinan edustaja sanoi, että hän tuli metrolla, ja siellä mainostettiin LOL-likööriä. Nyt tuli pieni mainos, mutta haloo, ketkä muut kuin nuoret tietävät, mitä tämä LOL on, ja eikö likööriä saisi ostaa vain ihan aikuiset? Siellä on tällaisia eettisiä selvästi päästöjä, jotka eivät ole oikean suuntaisia.

Mainonnalla on paitsi näitä visuaalisia ja esteettisiä pyrkimyksiä niin myös eettisiä rajoituksia. Minusta on hyvä, että nyt puhutaan siitä, että meidän pitäisi suojella lapsia ja nuoria myös näiltä dead lookeilta ja muilta jutuilta, jotka eivät ainakaan minun mielestäni olleet kauniita, nämä kuolleeksi meikatut ylilaihat mallit, joiden päällä mainostettiin alusvaatteita. Kyllä tämä seksuaalisuus on nuorille vaikea paketti.

On tutkittu ihan, että tämä alkoholimielikuvamainonta on vaarallinen juttu. Se aikaistaa lasten alkoholikokeilujen aloittamisikää. Meillä on 11–12-vuotiaita päihdeongelmaisia. Sosiaalilautakunnasta tämän tiedän, kun lausuiimme alkoholipoliittisesta ohjelmasta, joka myöskään ei valitettavasti ole tullut tänne valtuustoon asti, että kyllä lastensuojelussa –

26.9.2012

siellä esitettiin virkamiesten kannalta tällainen näkemys – melkein jokaisessa tapauksessa alkoholilla on osuutta.

Niinpä minä esitän myös ponnen:

Valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää, miten voidaan rajoittaa lapsiin kohdistuvaa mielikuvamainontaa erityisesti alkoholimainonnan osalta.

Kiitos.

Valtuutettu Helistö

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olin melkein tyytyväinen, kun luin ensimmäistä kertaa Thomas Wallgrenin aloitteen ulkomainosten kieltämisestä Helsingissä. Olin tyytyväinen sen takia, että nyt ei ainakaan enää aina syytetä vihreitä siitä, että heillä on järjettömiä esityksiä ja mahdottomia ratkaisuja. Sosiaalidemokraatit Thomas Wallgrenin johdolla ovat astumassa tähän ylvääseen porukkaan. Etkös sinä tehnyt aloitteen myös siitä, että kielletään yksityisautoilu Helsingissä? Se on suunnilleen samaa sarjaa tämän käsitteilyssä olevan aloitteen kanssa.

Periaatteessa monet näistä asioita, jotka on nostettu eri puheenvuoroissa esiin, ovat vakavia ja tärkeitä.

Välihuuto!

Nimenomaan, myös käytännössä, kiitos Julia. Se on paremmin sopiva sana tässä puheenvuorossa. Se lähtökohta, että ulkomainonta pitäisi kieltää, on kyllä hyvin...

Välihuuto!

Vaikka edes vain kaupallinen ulkomainonta, koska sen verran konservatiivi minä olen ainakin, että minun on vaikea lähteä kieltämään laillisia asioita. Tässä kaupungissa kielletään jo sen verran paljon asioita, jotka eivät edes ole laittomia, enkä ymmärrä, miksi me lähtisimme nyt tälle tielle, että lailliset asiat pantaisiin vielä kiellettyjen listalle. Ikävä kyllä filosofi olet nyt pahasti hakoteillä.

26.9.2012

Valtuutettu Valokainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ymmärrän Kimmoa ja ymmärrän itseäni. Muusikkona en voisi kuvitella-
kaan, että esimerkiksi Tavastian ulkopuolella olisi pelkkä tyhjä plakaatti,
ja sitten siellä lukee pienellä ”Pelle Miljoona United”. Mutta alkoholi-
mainonnasta en diggaa enkä diggaa siitä, että jotain rynkkyä jollain
tyypeillä... You know. Jos ajatellaan kaupunkia kaupunkina. Yksi, mistä
en diggaa, on se, että bussin ikkunoissa on sellainen mainos, että kun
katsot sitä vilkkuvaa kuvaa siinä, että ”tässä istuu joukko tyytyväisiä
asiakkaita”, niin no fun. Sellainen järkevä mainos on ihan ok. Eivät
kaikki demarit ole kuitenkaan millään kieltokannalla.

Valtuutettu Kolbe

Nyt on painettu, asia selvä. Kuuluu uloskin ehkä.

Tiedoksi, että ensimmäinen ulkomainoskampanja Suomessa oli Koti-
maisen Työn Liiton teettämä Suomalainen viikko -kampanja vuonna
1913. Allekirjoitan Kimmo Helistön näkemyksen enkä kannata ylipää-
tään sitä, että kieltoja lisätään ja että kielloilla paikataan niitä puutteita,
joita yhteiskunnassa on, ja näkisin, että tämä suhde lapsiin ja lasten
nuhteettomuuteen ja etiikkaan on aika pitkälti kodin maailmasta lähtevä
kasvatuskysymys. Kielloilla ja mainonnalla ei poisteta alkoholiin liittyviä
ongelmia. Me olemme nähneet sen moneen kertaan. Vaikka kuinka
kielletään, niin alkoholinkulutus kasvaa. Syyt ovat jossakin muualla kuin
mainonnassa.

Näkisin, että tämä mainonta on vähän kuin dream ja reality, ja se on
myös katsojan silmissä. Minä nautin sellaisesta kaupungista, jossa on
paljon neonvaloja. On paljon pienyrittäjiä, kauppoja, ilmoituksia, mai-
noksia, värikkyyttä. Kun saapuu Roomaan tai nykyään Venäjälle Mos-
kovaan tai Pietariin – on makuasia tietysti, ovatko ne mainokset rumia
vai kauniita, mutta minulle ne kertovat siitä, että paikkakunta on elävä
ja vireä, siellä on yrittäjyyttä, siellä on elämä ihmisten omissa käsissä.
Tavallaan se vastuu on yrittäjyydessä eikä katsojalla. Helsingin tehtävä
on katsoa, että meidän omat markkinointikeinomme, joita meillä on
käytettävissä, noudattavat eettisesti korkeatasoista linjaa ja että kau-
pungin aikatauluilmoitusvihkosien takana ei ole esimerkiksi alkoholi-
mainontaa tai johdatella pikavippien ottamiseen.

26.9.2012

Se, että me lähdemme kansalaistoiminnan, siis elinkeinon harjoittajien, yrittäjien, ihmisten, maailmaa rajoittamaan, tuntuu tavattoman vieraalta. Mainos ei ole syy, vaan seuraukset ovat jossakin muualla.

Valtuutettu Kaarin Taipale

Kiitos, puheenjohtaja. Valtuutetut.

Olen suorastaan liikuttunut tästä elinkeinopoliittisesta huolesta, joka tässä aikaisemmin esitettiin. Kyllä epäilemättä myös tupakkateollisuus oli aika lailla sokissa, kun esimerkiksi New Yorkissa ei edes kadulla saa enää polttaa. Kyllähän ne tietysti vielä yrittävät tuolla kehitysmaissa, mutta sekin on kielletty, tupakka ja tupakkamainokset, ja sekin jotenkin on nieltä. Itse en usko sellaiseen tulevaisuuteen, jossa me eläisimme markkinoinnista, vaan uskon kyllä, että Suomi nousee lamasta ihan toisenlaisella toiminnalla, innovaatioilla, tuotteilla ja palveluilla. Sitä paitsi suurin osa näistä mainostuloistahan on nimenomaan näiden ylikansallisten firmojen, Clear Channelin, JCDecaux'n ja niin edespäin, budjetissa, eikä käsittääkseni Helsingin kaupunki niistä kovinkaan montaa pennosta saa.

Tässä keskustelussa aina jossakin vaiheessa ruvetaan kertomaan, miten ihanaa ulkomailla on, kuinka Piccadilly Circuksella, Times Squarella, Pariisin Montmartrella ja ties missä valot vilkkuvat. Minä aina epäilen, että ovatko nämä ihmiset käyneet näissä kaupungeissa, koska jos Piccadilly Circukselta ottaa kaksi askelta Regent Streetille, ja siellä ei ole mainoksia. Samalla tavalla New Yorkissakin ne keskittyvät Times Squarelle. Ei siellä, kun Fifth Avenuetta mennään ylemmäksi, ole mainoksia.

Välihuuto!

Minä olen siellä neljä vuotta asunut, ei sen kummempaa.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos, puheenjohtaja. Kiitoksia kovasti.

On siis täysin realistista ajatella, että meillä on tietyt paikat, jotka rajoitetaan, että täällä saatte huidella niin paljon mainoksilla kuin jaksatte, ja sitten loput kaupungista on rauhoitettu. Esimerkiksi tämä ikävystyttävä kaupunki Pariisi – jos kävelette siellä niitten siltojen yli, niin ei siellä kylä vain mainoksia näy missään niitten talojen seinille.

26.9.2012

Liikeryityksistä vielä. Appleen kun vedottiin, niin Applella en muista olleen juurikaan ulkomainoksia. Ihan toiseen perustuu tämä niiden markkinointi. Tietysti ymmärrän, että kokoomus tukee – esimerkiksi työhöuoneeni lähistöllä tuolla Kampissa oli äskettäin mainos, jossa Ilkka Kanner van kasvoja käytettiin tällaiseen valtavaan julkiseen katumainokseen markkinoimaan varmaankin poikien tykkäämiä palveluita.

Se pääpointsi, jonka halusin sanoa, oli se, että tässä ei ole tippaakaan kysymys estetiikasta. Ei tippaakaan siitä, miltä joku asia näyttää. Kyse ei ole siitä, että joku on myynyt mainostilaa, vaan siitä, että meidät on myyty mainostajille. Erityisen loukkaavaa se on nimenomaan esimerkiksi julkisen liikenteen välineessä ja bussipysäkillä. Meidät on myyty mainostajille, kun me odotamme siellä julkisen liikenteen palveluita.

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Lehtipuu (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Pidän tätä tupakoinnin ja sananvapauden rinnastamista hyvin erikoisena. Tupakointi on yksiselitteisesti haitallista, ja kun sananvapauden ymmärtää laajasti, niin kuin se tulee ymmärtää, niin myös kaupallinen media ja mainonta kuuluvat sananvapauden piiriin. Sananvapaushan sinällään on yksinomaan myönteinen, tärkeä ja välttämätön asia. Olen äärimmäisen pettynyt tähän keskustelun sävyyn. Jotta päästään holhoamaan, rajoittamaan ja määääää, niin tätä sananvapauden rajoittamista pyritään laajentamaan kaupallisesta mainonnasta, kuten tuossa valtuutettu Wallgren ehkä lipsautti, myös muuhun mediaan, kuten jopa kirjallisuuteen, televisioon ja internetiin.

Tavallaan ymmärrän sen huolen, mikä meillä kaikilla on varmaan sekä lapsista että yleisen sivistyksen tasosta tässä maassa, mutta leikitään hyvin vaarallisissa asioissa silloin, kun asetetaan sananvapaus kyseenalaiseksi.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kysyisin valtuutettu Taipaleelta, että oliko olemassa jotain liiketoimintaa, jonka avulla Suomen julkinen talous ja kauppatase saadaan teidän mielestänne kääntää nousuun ja oikealle uralle? Nyt kävi siis selväksi,

26.9.2012

että mainosalalla, globaaleilla yrityksillä, kasvuun tähtäävillä yrityksillä, suuryrityksillä tämä ei teidän mielestä tule olla mahdollista tai sallittua, mutta millä sitten tämä tempu tehtäisiin, jos nämä kaikki rajataan ulkopuolelle? Ehkä hieman humoristisena loppukaneettina todettakoon, että allekirjoittanut on kyllä valmis siihen, että kielletään kaikki Ilkka Kaarnan sisältävät mainokset Helsingin julkisessa katutilassa. Se on ihan ok.

Ledamoten Thors (replik)

Ledamot Lehti tog upp en viktig sak, men egentligen är det väldigt tur att vår grundlag numera har en § 107, som säger att om en bestämmelse i en förordning eller någon annan författning på lägre nivå än lag strider mot grundlagen eller någon annan lag, får den inte tillämpas av domstolar eller andra myndigheter.

Jos me tekisimme tällaisen päätöksen, että me sisällön perusteella rajoittaisimme sananvapautta, luulen, että kaupunki olisi monessa oikeusistuimessa tämän jälkeen. Jos sisällön perusteella rajaamme, olemme aika suurissa vaikeuksissa, mutta jos me itse määrittelemme, että missä saa olla mainoksia yleensä, niin silloin ollaan selvemmillä vesillä.

Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa valtuusto.

Äskeiseen Taipaleen puheenvuoroon. Muistutan siitä, että me olemme myyneet itsemme, nimittäin valtuusto on hyväksynyt sekä JCDecaux'n että Clear Channelin mainossopimukset aikoinaan.

Valtuutettu Kaarin Taipale (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen pahoillani, painoin vahingossa myös tuota toista nappia, eli tarkoitus oli tosiaan repliikkiin.

Kiitoksia Thorsille tästä selvennyksestä. Juuri tästä on kysymys. Se, mikä Suomen ja muunkin maailman nostaa, on epäilemättä kestävä talous, kestävä elinkeinopolitiikka, jossa resursseja käytetään säästeliäästi, tehdään tuotteita, joita kaikki maailman ihmiset tarvitsevat oikeasti, säästetään energiaa. Niin sanottu vihreä talous eli kestävä talous

26.9.2012

on ainut, joka meidät nostaa. Eikä todellakaan ole kysymys siis sisällön mukaan rajoittamisesta vaan siitä, mitä kaikissa maailman suur-kaupungeissa tehdään. Se minua hämmästyttää tässä keskustelussa, että eihän tämä ole suinkaan mitään vain meidän joittenkin pienissä päissä syntynyttä, vaan nimenomaan tässä itse asiassa katsomme, mitä muualla on tehty.

Ledamoten Wallgren (replik)

Bästa ordförande.

Otto Lehtipuulle ja Thorsille. Tämän keskustelun uutuutta meille kuvaa se, että Lehtipuu puhui ikään kuin hän ei näkisi, kuinka pitkälle sananvapauden ja mainonnan välisen rajapinnan ongelmat on jo tunnustettu meidän käytännöissä ja lainsäädännössä. Ei mitä tahansa saa mainostaa, kuten heroinia, ei saa mainostaa miten vapaasti tahansa eikä pornoa saa käyttää mainoksissa vapaasti. Tämä pornopointti Thorsille. De facto, meillä on sisällön perusteella tehtäviä rajoituksia sille, miten voidaan mainostaa.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Myönnän alkuun itse, että kustannan työkseni ilmaisjakelulehtiä, jotka ovat mainosrahoitteisia, ja en tunne itseäni miksiäkään asekauppiaaksi tai huumekauppiaaksi siinä hommassa. Koen, että kyllä mainoksillakin on sijansa. En jaa Wallgrenin näkemystä siitä, että mainonta sinänsä olisi aina ja kaikkialla haitallista ja tuomittavaa, vaikka siinä on paljon niitä oheisvaikutuksia, mistä Thomas hyvin ansiokkaasti täällä puhui.

Meillä on olemassa näitten isojen kaupallisten manipulatiivisten mainosten tai sellaisten, jotka kaikki tunnistavat, vaikka rajanveto välillä on vaikeaa, ohella meillä on sellaisten pienten yrittäjien mainoksia, jotka taistelevat omasta markkinatilastaan siinä haastaja-asemassa globaalissa maailmassa. Heidän mainontansa on ehkä meistä helpommin ymmärrettävää, mutta sekin on kaupallista mainontaa. Meillä on kulttuurista mainontaa, kaupungin itsensä harjoittamaa, mutta myös pienten kulttuuriyksiköiden, joilla ei ole varaa ostaa isoista medioista niitä mainostiloja. Ne ostavat jostakin, jos ne vähät rahansa katsovat asiakseen laittaa vaikka metromainokseen, joka ei ole ilmainen sekään – tarkoitan näitä julkisen tilan mainoksia vaikka metrossa – ja ovat päättäneet, että tätä kannattaa harjoittaa, ja näin ne ovat myös tekemässä.

26.9.2012

Meillä on poliittista mainontaa, joka sekin toki silloin, kun se rahalla tapahtuu, asettaa ehdokkaat, puolueet ja ehdokasasettelijat eriarvoiseen asemaan, mutta se on kuitenkin tähdellistä tavalla tai toisella.

Mitä Thomas sanoo demokratiasta ja tästä läpivalaisuudesta, niin juuri siinä suhteessa minun mielestäni meidän pitäisi sietää enemmän villiä mainontaa silloin, kun se tapahtuu haastajatahojen puolelta. Ei sitä voi sallia kokonaan, koska silloin tietysti isommat kaupalliset toimijat – samoille markkinoille, mutta me voisimme sietää sitä silloin, kun se on jollakin lailla meidän mielestämme tasapainottava tekijä tässä viestintä-kamppailussa. Mutta silloin, jos me kiellämme kaikki, me aiheutamme vahinkoa kyllä myös sille yhteiskunnan sektorille, jonka viestit tuntuvat meistä yleisesti oikeudenmukaisemmilta kuin näiden yritysten, joilla voi olla härskimmät jauhot pussissa tai sitten ei. Tämä on ehkä poliittinen kysymys, mutta minä tässä suhteessa tämän tietyn ennakkoluulon jaan Thomas Wallgrenin kanssa. Tässä on kuitenkin se vaara, että menee lapsi pesuvien mukana.

Sanon vielä, että mainonnalla on tietysti näitä raadollisia vaikutuksia, joita Wallgren pyrki osoittamaan eri esimerkein, ja juuri niistä meidän pitää puhua. Vaikka täällä on puhuttu ristiin, niin minun mielestäni lähtökohta on tähdellinen. Ei voi ajatella, että kaikki mainonta kuuluu sananvapauden piiriin, niin kuin useassa puheenvuorossa on sanottu. Me rajoitamme jo nyt esimerkiksi vaikka aseiden, pornografian, huumeiden tai joidenkin tällaisten asioiden markkinointia, ja vielä tiukemmalle vedetään juuri alkoholimainonnan kohdalla, vaikka täällä tehtiin ponsikin siitä. Se on jo olemassa oleva normi, jota koko ajan sitten päivitetään tämän yhteiskunnallisen keskustelun tasolla.

Yksi hälyttävimpiä esimerkkejä tästä. Kiinnitin yksi päivä vain huomiota, kun olin bussipysäkillä, että meidän koulumme vieressä oli sellainen alkoholimainos, jossa mainostettiin long drink -juomia, mikä ei sinänsä ole tietenkään kauhean ihmeellistä, mutta ne olivat vielä tällaisia kaa-kaopohjaisia juomia, jotka oli selvästi suunnattu alaikäisille. Niiden kohderyhmä – kysyin sitä erikseen mainostoimistolta ja tältä tuottajalta ja sanoin, että teidän ei kannattaisi tehdä noita, koska tämä alan it-sesäätely puuttuu kohta tuohon toimintaan, koska nyt puhutaan mainonnan rajoittamisesta, ja te menette tuollaisia mainoksia laittamaan. Siinä oli selvästi kohderyhmänä juuri ne koululaiset. Totta helkkarissa tällaisesta pitää voida puhua ja nostaa puhetta. En huuda kieltoja enkä sensuuria vaan sitä, että me käymme keskustelua ja paheksomme. Silloin se kääntyy mainostajia vastaan. Tulkitsen tämän Wallgrenin aloitteen hyvänä keskustelunaloittajana tässä suunnassa, vaikken jaa sitä ajatusta, että mainonta pitäisi kieltää.

26.9.2012

Sekin on totta, että julkinen tila on erilainen mainosalusta kuin televisio-ohjelmat ja lehdet. Se pitää muistaa tässä keskustelussa. Myös se pitää muistaa, että me emme puhu kaikesta mainonnasta, vaan me puhumme nyt täällä ainoastaan kaupungin hallitsemasta mainonnasta. Meidän lainsäädäntömme ei salli meidän kieltää pikkuliikkeitä mainostamasta omissa ikkunoissaan, tietääkseni, ymmärtääkseni.

Vielä nopeasti. Se 6 miljoonaa, mistä puhuttiin, on tosi pieni summa loppujen lopuksi. Jos te jaatte sen joka päivälle, niin se 16 000, ja miettitte, miten paljon kaupungin julkisessa tilassa on mainoksia. Jos vertaatte mihin tahansa mainostaksoitukseen missä tahansa mediassa, niin se on mieletöntä alihinnoittelua. Kannattaisi miettiä sitä, että teemmekö me huonoja diilejä näitten isojen mainosalustafirmojen kanssa. Tämä on minusta ehkä vielä suurempi kysymys, kun täällä elinkeinopolitiikasta puhutaan. Tosiasiassa meitä käytetään hyväksi tässä asiassa tai me itse alistamme itsemme heikkoon juttuun.

Nyt en puhu enää muuten pidempään. Sanon ponsista vain sen, että niissä ei ollut minun mielestäni mitään vikaa. Eivät ne kyllä johda varsinaisesti ajamiinsa asioihin, mutta sen tyyppistä tarkastelua, mitä ne ponnet edustavat, yksittäisillä mainonnan aloilla kannattaa harjoittaa.

Valtuutettu Molander

Arvoisa puheenjohtaja.

Siis tämä valtuutettu Wallgrenin aloitehan on täysin epärealistinen, mutta minun täytyy sanoa, että olen todella iloinen, että hän on tehnyt tämän aloitteen, koska tämä keskustelu on erittäin tärkeä keskustelu siitä, voiko julkisessa tilassa olla mitään vaan ja missä vaan. Siinä mielessä minä 25 vuotta tasa-arvotantana toimineena olen jatkuvasti ollut huolissani ja toiminutkin sen mukaan, että tämä julkisissa tiloissa lapsille kyseenalaiset kuvat poistetaan tai niitä rajoitetaan, ja ollut erityisen huolissani siitä naiskuvasta, jonka julkisen tilan mainokset luovat tytöille. Erityisesti tämä asia. Hyvä, että valtuutettu Wallgren on tämän aloitteensa tehnyt.

Valtuutettu Halla-aho

Kiitos, puheenjohtaja.

Kävin muutama viikko sitten työmatkalla Bukarestissa ensimmäistä kertaa elämässäni. Muistelin matkalla uutiskuvia samasta kaupungista

26.9.2012

vuodelta 1989. Vuoden -89 Bukarest oli harmaa, harmaan, karun ja sosialistisen näköinen. Tämä ei niinkään johtunut Ikarus-merkkisistä linja-autoista tai rapistuneista rakennuksista, joita kaupungissa edelleen on runsaasti. Keskeinen ero oli ero valon ja signaalin määrässä. Merkittävä osa tästä signaalista on erilaista ulkomainontaa.

On totta, että yksittäiset mainokset voivat olla rumia, tyhmiä, huonoja tai kaikkia tätä. Tämä on kuitenkin makuasia ja sivuseikka. Minun mielestäni kaupallisen ja julkisen signaalin sekoittuminen nimenomaan on osa kaupunkimaiseman moniäänisyyttä, jota monesti peräänkuulutaan. Lisäksi pidän valtuutettu Rydmanin tavoin outona sitä, että ne, joiden mielestä ulkomainonta on julkisen tilan yksityistämistä, ovat toisaalta ensimmäisinä puolustamassa kadunvaltauksia, graffiteja, töhryjä ja muuta anarkistista toimintaa, joka ei ole kenenkään kontrollissa, joka aiheuttaa kaupunkilaiselle pelkkää harmia ja kuluja ja joka totisesti on sekä yksityisen että julkisen tilan ryöstämistä.

Toisaalta pidän pikavippejä ja alkoholia pahoina asioina, ja siksi harkitsen vakavasti valtuutettu Wallgrenin pontta numero 1 sekä valtuutettu Näreen pontta. Kuten valtuutettu Helistö sanoi, on ongelmallista tietenkin kieltää sellaisten asioiden mainontaa, jotka ovat laillisia, mutta toisaalta tupakka nyt on hyvänä esimerkkinä siitä, että haitallisten aineiden markkinointia voidaan rajoittaa.

Kiitos.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

En ollut ajatellut puhua tästä asiasta, mutta pakkohan se on. Siis kaikista älyttömistä aiheista, mitä täällä on ikinä käsitelty, tämä on minun mielestäni kaikkein älyttömin. Minä olen sentään ollut täällä kohta neljä vuotta ja melkein kahdeksan vuotta periaatteessa kuuntelemissa. Siis tällainen paikkahan on ollut olemassa, vähän komppaan tuota, mitä valtuutettu Halla-aho sanoi. Olenko minä liian vanha, mutta on täällä muitakin. Kaikki ovat käyneet 1980-luvulla Leningradissa ja tietävät, miltä siellä näytti silloin. Se oli paikka, missä ei ollut mainontaa. Tätäkö me ihan oikeasti tavoittelemme? Ei voi olla totta.

Toinen. Miettikääpä, jos oikeasti ulkomainonta kiellettäisiin, niin ketkä elinkeinoharjoittajista siitä hyötyisivät. Luonnollisesti ne, jotka ovat jo etabloituneet markkinoille, ja ne saisivat kyllä sen myyntinsä aikaan,

26.9.2012

mutta ne, jotka tulevat uutena, eivät pystyisi itseään mainostamaan. Minun mielestäni ei kerta kaikkiaan mitään järkeä esittää tällaista.

Samaa mieltä olen näistä kysymyksistä, mitä on tässä käsitelty, siitä, että osa mainonnasta on loukkaavaa ja hyvien tapojen vastaista, ja esimerkiksi alkoholimainonnan kieltämistä minun mielestäni hyvin, siis piilomainonnankin, voidaan ajatella, mutta monet näistä ponsista ovat sellaisia, että ne pitäisi kyllä ihan nykyisenkin lainsäädännön mukaan olla kiellettyä, kun sitä vain kunnolla seurataan.

Kiitoksia.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Palaisin vielä valtuutettu Mänttari-Buttlerin puheenvuoroon, jossa hän viittasi tällaiseen epäkaupalliseen mainontaan kaupunkitilassa. Kun tässä on matkailtu nyt eri puolilla Eurooppaa, niin otan esimerkkinä Berliinin. Kiinnitin siellä huomiota siihen, että siellä oli paljon tällaista tilaa, josta pystyi tsekkaamaan, mitä kaupungissa tapahtuu, minkälaisia konsertteja ja kulttuuritapahtumia on, ylipäänsä kaupungin elämästä kertovia tällaisia julisteita ja mainoksia, ja niitä pystyi lukemaan kadulla kulkiessaan. Se, mitä kaipaisin Helsingissä, olisi enemmän tämäntyyppisiä paikkoja, joissa nämä pienet teatterit ja miksei isommatkin ja muut kulttuuritapahtumat olisivat kadulla näkyvissä.

Muutoin tästä mainonnasta, niin olen kyllä sillä kannalla, että voisi kaupunkikuvasta rajoittaa tiloja, jotka ovat mainonnan hallussa. Olisi tällaista vapaata aluetta. Myös sisällöstä täällä on paljon puhuttu. En mene siihen, mutta haluaisin kyllä, että haettaisiin tällaista tilaa, jossa tämä kulttuuri, kaupunki ja elämä näkyisivät myös sitten mainontana.

Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Toimittaja Aarno ”Loka” Laitinen on kommentoinut suuria saavutuksiani elämässä ja todennut, että suurin niistä on alkoholimainonnan kieltäminen. Se tapahtui 70-luvun puolivälissä, ja se todella kiellettiin. Olin siihen pääosin syypää eduskunnan talousvaliokunnassa, jossa oli minun ohellani kaikki muutkin moralistit, ja laskin, että sellainen menee helposti läpi siinä yhteydessä. Ykkösoluen mainonta oli arvoltaan suurem-

26.9.2012

pi kuin ykkösoluen myynti siinä vaiheessa, eli piilomainontaa tapahtuu. Ei siitä nyt haittaa ollut. Sittemmin ehkä EU:n tai jonkun muun kautta mainonta sallittiin. Tupakan mainonta on onneksi kielletty.

Jotenkin tässä pitäisi mennä vapaaehtoisemmin eteenpäin. Sanon lopuksi, että Tukholman kaupungilla oli virallinen kampanja tavalliselle kansalle: ilmoittakaa löydätekö hajuttoman kampaamon, meluttoman ravintolan tai kynnyksettömän kaupan. Ne olivat isoja mainoksia metrossa. Tässäkin voidaan lähestyä tämantapaisella, hiukan vapaaehtoisemmalla kampanjalla luultavasti.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

En valitettavasti ole aivan yhtä optimistinen kuin valtuutettu Taipale, että luottaisin siihen, että kaikki tapahtuu täysin vapaaehtoisesti ja hyvästä tahdosta. Varsin monella mainostajalla taustalla on kyllä selkeästi se, että tahdotaan lisää myyntiä, lisää tuottoa ja lisää tuloksia. Aika harva muuten mainoksiin eurojaan laittaa.

Ilmeisesti ainakin Tampere ja Kouvola ovat kaupunkeina kieltäneet pikavippien mainontaa, ja toivon, että Helsinki olisi tässä seuraavana näyttämässä myös mallia muille. Kannatan siksi itse valtuutettu Wallgrenin asiasta esittämää ensimmäistä pontta. Kannatan myös näitä erityisesti lapsiin suunnatun alkoholimainonnan kieltämiseen tähtääviä ponsiesityksiä. Valtuutettu Paavolaisen pontta ei ilmeisesti tähän mennessä ollut vielä kannatettu, joten kannatan sitä erikseen, jotta sekin tuntuu meillä äänestettäväksi.

En ole itse kuitenkaan sitä mieltä, että mainonta pitäisi kieltää täysin, mutta mielestäni meillä on oikeus ja velvollisuus myös olla jollakin tavalla rajoittamassa ja pohtimassa sitä, että mikä mainonta on hyväksyttävää. Valtuutettu Virkkunen esitti erittäin hyvän ponnen, jossa juuri viitattiin lastensuojelulakiin. Kyllähän selkeä tosiasia on, että varsin monella mainoksella pyritään vetoamaan juuri niihin lapsiin ja nuoriin, joilla ei välttämättä ole itsellään kykyä harkita, arvioida ja miettiä niitä mainonnan vaikuttimia, mitä siellä taustalla on. Aikuisilla tähän on periaatteessa yleensä paremmat mahdollisuudet.

Ledamoten Wallgren

Arvoisa valtuusto.

26.9.2012

Vaikka tulín tänne eteen, niin en aio puhua pitkästi. Kiitos Peltokorvelle Paavolaisen hyvän ponnen kannattamisesta. Haluan oikeastaan vain sanoa kaksi asiaa.

Ensimmäinen on se, että keskustelu täällä tästä asiasta on ollut mielestäni hyvää. Kiitos, olen oppinut siitä uutta siinä määrin, että en tee palautusesitystä, vaan hyväksyn ja yhdyn siihen, että tällainen äkillinen täyskielto olisi tässä vaiheessa minun ja ehkä valtuuston yhteisellä tiedolla harkitsematon askel. En tee palautusesitystä, mutta haluan yhteen tällaiseen periaatteelliseen seikkaan puuttua. Heikoin kohta mielestäni tässä keskustelussa on ollut tämä sääntelyn ja vapauden välisen yhteyden väärinkäsitys. Sääntely ei suinkaan ole vapauden vastakohta vaan vapauden muoto, ja sanoisin yhteenvetona, että mainonnan harkitseva rajoittaminen on suurempaa vapautta kuin mainonnan kritiikin salliminen.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Keskustelu on ollut kiinnostavaa. Olen iloinen, että Thomas Wallgren nosti tämän asian esiin. En itse kannata ulkomainonnan täyskieltoa. En usko, että kaupunkikuva olisi mukavamman näköinen sitä kautta, mutta kieltämättä, kun alkaa miettiä näitä kansainvälisiä vertailukohteita, niin näin äkkiseltään tulee mieleen, että Helsingissä ei välttämättä kaikkein tyylikkäämmiin ole toteutettu tämän ulkomainonnan sijoittelua. Siinä varmasti olisi tekemistä. Voisiko se mainonta olla runsaampaa jollain alueella, niin kuin nyt New Yorkissa on Time Squaren ympäristössä, ja sitten taas niillä alueilla, joilla esimerkiksi on jotain vanhoja nähtävyyksiä, ei tarvitsisi olla ulkomainontaa ollenkaan. Nyt meillä on bussipysäkeille ja tolppiin lätkäistyjä mainoksia ihan ympäri kaupunkia ja niin edespäin. Tässä voisi ehkä käyttää vähän enemmänkin arviointikykyä sen harkitsemiseksi, mihin se mainonta kannattaa sijoittaa.

Sen lisäksi minun mielestäni voitaisiin tehdä ihan ennakkoluuloton kokeilu, johon tämä minun ensimmäinen ponteni kehottaa:

Hyväksyessään aloitteen valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet kokeiluun, jossa pilotoidaan a) nykyistä vähäisempää ulkomainontaa b) nykyistä runsaampaa ulkomainontaa ja c) kokonaan ulkomainonnasta vapaata tilaa tietyissä kaupunginosissa, ja kerää kokemuksia näistä.

26.9.2012

Olisi erittäin kiinnostavaa tietää, miltä se täysin ulkomainonnaton kaupunkitila näyttäisi, ja jos nämä kokemukset olisivat erittäin hyviä, niin me voisimme ehkä sitten laajentaa tätä, tai jos on tarvetta ja nähdään, että runsaampi ulkomainonta sopii jollekin tietylle alueelle, niin sekin voisi toimia. Samalla voitaisiin vapauttaa muualta mainontaa.

Tämä toinen ponsi:

Hyväksyessään aloitteen valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet vähentää ulkomainontaa nykyistä useampien kulttuuri- ja nähtävyyshkohteiden lähistöllä.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos, puheenjohtaja. Yksi asia vielä tähän demokratiakeskusteluun. En näe, että on kuitenkaan suurta demokratian edistämistä se, että mainosrahalla voidaan ostaa tilaa. Kannatan myös näitä muita ponsia, joissa kehoitettiin siihen, että olisi enemmän sellaista vapaata ilmoittelutilaa.

Valtuutettu Kaarin Taipale (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tukisin mielelläni Mari Holopaisen pontta, koska juuri tätä puolta halusin itsekin korostaa. Hyvin monissa hienoissa kaupungeissa on tehty juuri näin, että siellä on sellaisia alueita, jotka ovat aivan rauhallisia ja komeita, ja sitten ovat jotkut alueet, jotka ovat tosiaan niitä kaupallisia keskittymiä. Siellä sitten on ikään kuin toisenlaiset viidakon lait.

Kiitos.

Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuorot)

Arvoisat valtuutetut.

Näin tutkijana tietenkin tuen ajatuksia kokeilusta, mutta muistutan, että Helsingin kaupungilla on Clear Channelin kanssa mainossopimus vuoteen 2025 asti, joten voidaan sitä lähteä muuttamaan, niin tulee lisää oikeusprosesseja saman yhtiön kanssa niiden jo vireillä olevien lisäksi.

26.9.2012

Valtuutettu Kuikka

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Holopaisen pontta numero yksi.

Valtuutettu Järvinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan kaikkia tehtyä ponsia, erityisesti Paavolaisen pontta erityisesti lapsiin kohdistuvan mielikuvamainonnan kieltämisestä. Olen työssä sellaisessa paikassa, että näen jo ehtoopuolella olevia ihmisiä, joita ei ole valistettu silloin nuorena. Toivon, että me täällä valtuutettuina tekisimme kaikkemme lastemme hyväksi. Tämä on kyllä sellainen epäkohta, johon meidän pitää valtuutettuina puuttua ja tehdä kaikkemme, että meidän lastemme ei tarvitsisi kokea sitä samaa. Totta kai tämä on myös taloudellinen kysymys, ja näihin meidän täytyy etsiä vastauksia muualta kuin päihteistä. Olen selkeästi sen kannalla, että tämä mielikuvamainonta, jolla lapsille myydään siideriä muka limuna, on pöyristyttävää. Tähän meidän pitää kyllä vastata.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Kyllä.

Valtuutettu Kanerva (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun vajaa parikymmentä vuotta sitten olin täällä nuorena valtuutettuna ja tein esityksen vihreitten raitiovaunujen ja sinisten bussien teippauksesta ja maalauksesta, niin sille asialle naurettiin. Onneksi on nyt tehty, ettei tarvitse bussilippujen hintoja korottaa.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Mainonnalla on sekä hyviä että huonoja puolia. Mainonta levittää tietoja uusista hyödyllisistä tuotteista ja palveluista, ja mainokset ovat parhaimmillaan myös hauskoja. Valitettavasti mainokset ovat kuitenkin

26.9.2012

suurelta osin haitallisia, ja on selvää, että kyllä niillä mainoksilla on vaikutusta. Tässä olen eri mieltä kuin mitä käsittääkseni valtuutettu Kolbe.

Jos me ajattelemme vaikka mainosta, jossa muistaakseni nuori ja tyylikäs nainen mainosti alkoholia ja vieressä oli teksti "Joisitko vähemmän alkoholia, jos tämä mainos kiellettäisiin?". Käsittääkseni tämän takana oli yksi mainostoimisto, ja siitä tuli sellainen ajatus, että miksei tämä mainostoimisto sano niille, jotka näitä alkoholimainoksia heiltä haluavat ostaa, että te pistätte rahanne ihan hukkaan. Vaikka siinä tehtiin tällainen kysymys, niin kyllä siinä oikeasti mainostoimisto itsekkin varmasti uskoi, että mainonnalla on vaikutusta. Eihän muuten kukaan osta sellaisia mainoksia.

Ajatellaan vaikka tulevia kunnallisvaaleja. Kaikki me, jotka olemme ehdolla, varmaan jonkin verran panemme rahaa siihen. Kukaan meistä ei ole laittanut rahaa ajatellen, että se ei vaikuttaisi yhtään mitään äänimäärään. Jokainen meistä kuvittelee, että sillä on jonkinlainen vaikutus. Totta kai. Muutenhan me olemme ihan tyhmiä, jos me rahaa pistämme ihan hukkaan.

Mielestäni tulisi olla mahdollista esimerkiksi kieltää alkoholin mielikuvamainonta ja pikavippimainokset, jotka ovat selkeästi haitallisia. En kuitenkaan kannata mainonnan täyskieltoa, mutta haluaisin sen olevan rehellistä niin, että se ei sisältäisi asiatonta mielikuvamainontaa, vaan edellyttäisin sen mainonnan liittyvän itse tuotteeseen. Tässä on minun mielestäni se suuri ongelmakohta.

Kannatan laajalti täällä tehtyjä ponsiehdotuksia, vaikka se, mitä valtuutettu Pakarinen sanoi, on epäilemättä totta, että näihin asioihin voitaisiin jo nykyisen lainsäädännön pohjalta puuttua. Valitettavasti on niin, että jos niihin ei oikeasti puututa, niin sitten käytännöt löystyvät ja vähitellen ne rajat siirtyvät. Uskon, että ne ponnet, mitä täällä tänään hyväksytään, ovat pieni askel oikeaan suuntaan.

Kiitos.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Edelliselle puheenvuoron käyttäjälle. Itse asiassa tätä alkoholimainontaa on tutkittu aika paljon, ja ylivoimaisesti suurin osa alkoholimainonnasta perustuu brändien ja tuotteiden väliseen kilpailuun ja siihen, että yritetään valloittaa markkinaosuutta muilta tuotteilta, ei suinkaan siihen,

26.9.2012

että tähdittäisiin markkinan kasvattamiseen eli menekin ylipäättään nostamiseen.

Tämä vertaus kuntavaaleihin tai vaaleihin yleensä on itse asiassa aika osuva. Me varmasti kaikki mainostamme ensisijaisesti tässä brändien välisessä kilpailussa yrittäen vakuuttaa, että äänestäjien tulisi juuri meidät valita näissä kisoissa. Sen sijaan emme ensisijaisesti äänestä, jotta äänestäjien äänestysprosentti nousisi kunnassamme. Se voi olla sitten puolueiden tehtävä tehdä myös näin, mutta siltä osin valtuutettu Ebelingin oli ihan osuva.

Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Lyhyesti Männistölle. Voi hyvin olla, että mainostoimistot eivät pyri niihin oheisvaikutuksiin, joita heidän markkinointinsa tuottaa muuallekin kuin pelkästään yksittäisten merkkien menekkiin, mutta totta kai kun se sidotaan elämäntapakysymyksiin, niin sillä on myös oheisvaikutuksia. Niihin ei välttämättä pyritä, mutta niitä syntyy, ja juuri siksi näistä asioita pitää puhua. Tuo tie, jonka valitsit argumentissasi, johtaa kyllä ihan seinään. En silti vaadi sen takia mainontaa kiellettäväksi, mutta kyllä siitä kriittistä keskustelua pitää voida käydä.

Valtuutettu Ebeling (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihan sen haluan sanoa vielä, että on ihan selvä kuitenkin, että ensinnäkään näillä mainostajilla ei ole mitään sitä vastaan, että markkinat lisääntyvät, ja kyllä se on selvää, että myynti edistyy, jos markkinat ovat isommat. En minä sellaista eettisyyttä millään odota tavallisilta ihmisiltä, että ne ajattelisivat, että yritän kyllä oikeastaan pienentää tätä markkinaa mutta lisätä omaa markkinaosuutta. Kuka sellaiseen uskoo?

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Holopaisen tekemää toista toivomuspontta, joka koski mainoksen...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

26.9.2012

Sori, ei sitten, kannatan silti.

Valtuutettu Kaarin Taipale

Puheenjohtaja.

Haluaisin ensinnäkin korjata teknisen virheeni, mutta Mari Holopaisen ensimmäistäkin pontta on varmaan kannatettu. Tässä keskustelussa on mennyt iloisesti sekaisin monta eri asiaa. Tässä on alun perin ollut kysymys markkinoinnista julkisessa tilassa. Toisin sanoen markkinoinnille jäisi vielä runsaasti tilaa lehdistössä, netissä, kaupallisilla televisiokanavilla ja kaikissa mahdollisissa muissa medioissa. Jostakin syystä olemme myös hyväksyneet sen ajatuksen, että Yleisradiossa, joka on tavallaan julkista tilaa, julkista mediatilaa, ei ole mainontaa.

Välihuuto!

Vielä. Joillekin tämä on vaikea hyväksyä. Todella on hienoa, että tämä on keskustelu on käyty, ja tästä on hyvä jatkaa.

Kiitos.

Valtuutettu Näre

Olisin vielä halunnut tässä viitata tähän sananvapauskysymykseen siinä merkityksessä, että voidaan samalla myös vedota kuvittelunvapauksen, jota mielikuvamainonta rajoittaa vaikuttaessaan lasten mielikuvien rakentumiseen. Siinä mielessä, kun puututaan lasten mentalisaatioon eli häiritään sitä, niin se on lastensuojelukysymys. Tässä kohtaa toivon, että tämä lastensuojelulain henki muistetaan.

Kiitos.

26.9.2012

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Minerva Krohn
puheenjohtaja
ordförande

Antti Peltonen
päättövalmisteluyksikön päällikkö
chef beslutsberedningsenheten

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Tuomo Valokainen
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Jaana Pelkonen
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot